

MEDICINA

Nr. 3 (48)

1974

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS ŽURNALAS

MEDICINA

PLGS ŽURNALAS

JOURNAL OF WORLD LITHUANIAN MEDICAL ASSOCIATION

1974 — XII METAI — Nr. 3 (48)

Vyriausiasis redaktorius

Kazys Pemkus, M.D.
1022 Beau Brummel Drive
Sleepy Hollow, Ill. 60118 U.S.A.
Telef. (312) 426 - 2120

Redakcinė kolegija:

M. Vygantas, M.D. — moksliniai straipsniai
Z. Danilevičius, M.D. — mokslas ir mokslininkai
R. Povilaitis, DDS. — odontologija
R. Giniotis, DVM. — veterinarija
G. Balukas, M.D. — PLGS C. Valdybos veikla
J. Juozevičius, M.D. ir V. Tauras, M.D. — korporacijos
L. Sidrys — atžalynas
V. Šaulys, M.D. — okupuotos Lietuvos medicina
L. Žliobienė — moterų skyrius
K. Ambrozaitis, M.D. — mixtura
A. Labokienė, M.D. — žurnalo estetika
J. Masilionis — žurnalo kalba ir korektūra

L. Dargienė — administratorė
10326 Kipling St.,
Westchester, Ill. 60153 U.S.A.

Spausdina M. Morkūno spaustuvė
Chicago, Illinois

Surenka "Draugo" spaustuvė

TURINYS

Redakcijos žodis — Juokis, pajace — dr. K. Pemkus	123
Indikacijos ragenos transplantacijai — dr. Algimantas Kelertas	124
Ars longa, vita brevis — dr. H. Armonas	127
Dr. Vincas Kudirka — dr. V. Tauras	129
Varpininkas dr. Juozas Kaukas — J. Valaitis	130
Mokslininkai ir jų darbai — dr. Z. Danilevičius	132
Elektrinė chirurgija — dr. L. Ragas	133
25 metai (veterinarijos med.) — dr. S. Jankauskas	135
Lietuvis veterinarijos gydytojas išeivijoje — dr. P. Švarcas	136
Veikla	138
Atžalynas	143
Paminėjimai (dr. V. Ingelevičius, dr. A. Razma ir Lietuvos Fondas)	146
In Memoriam	153
Korporacijos (Gaja ir Fraternitas Lituanica)	158
Medicina okupuotoje Lietuvoje	163
Moterų skyrius	165
Kronika	170
Mixtura	176
Viršelis — dail. M. Ambrozaitienės "Saulės garbintoja" (lino ražinys).	

Žurnalą „Mediciną“ leidžia PLGS, įsteigta 1913 m. Amerikoje.

Straipsniai ar korespondencijos nebūtinai reiškia leidėjų ir redakcijos nuomonę.

Straipsniai, korespondencijos, nuotraukos, laikraščiai siunčiami redakcijos adresu.

Nepanaudoti straipsniai ar nuotraukos grąžinamos tik iš anksto susitarus.

Rankraščiai taisomi ar trumpinami redakcijos nuožiūra.

Redakcija prisilaiko tarptautinių „copyright“ taisyklių.

Žurnalas „Medicina“ išeina tris kartus metuose.

Už prenumeratas atsiskaitoma su administratore (per skyrių ar tiesioginiai).

Čekius rašyti „Medicina“.

Prenumeratos kaina 10 dol. metams.

Adresų pakeitimus iš anksto pranešti administratorei.

Grįžęs žurnalas dėl netikslaus adreso antrą kartą nesiunčiamas.

REDAKCIJOS ŽODIS

Juokis, Pajace...

Nuostabus tas žodis "laisvė".

Filosofai ir poetai jo neišsakė, muzikai neišdainavo, skulptoriai neišreiškė. Ji vis gyva, žvali, jaunatviška, ryžtinga, nepatikima. Amžinai ji tokia buvo, kai tik vergas pajusdavo magišką laisvės troškulį. Ji buvo gyva Gražinos, Margirio ir partizano kraujuje, Pravieniškių ir Rainių aimanose, ji gyva užguito kolchozininko veide, ji šviečia Kalantos liepsnų žiežirbose, ji gyva Kazachstano archipelaguose. Kiek nuaidėjo šuvių laisvei atimti, kiek nugriauta kritusiems už laisvę Nežinomų karių paminklų laisvės prisiminimams numalšinti. Kiek poemų ir odžių sukurta "naujojo žmogaus" (be laisvės) kūrėjams Leninui - Stalinui pasmilkinti. Jų kaukolės trūnija Kremliaus sienų sarkofaguose, o laisvės troškulys vis gyvas. Kiek suklastota ir išniekinta istorijos lapų laisvei pamiršti, o jis vis gyvastinga.

Mūsų sesės ir broliai Tėvynėje savo laisvės ir žmoniškumo netekimo sukaktį privalėjo minėti su daina ir šypsena. Kokia parodija! Ant jų galvų kabėjo piautuvai ir kūjys. Jie privalėjo sulenkti kelius prieš Lenino įkurtas koncentracijos stovyklas, dėti gėles prie savo budelių kojų, giedoti himnus už laisvės ir žmoniškumo atėmimą, už prievartą ir melą.

Juokis, Pajace, savo laisvę praradęs, nors iš skausmo tau plyštų širdis. Nedaugelis iš mūsų (tremtyje) tėra tiek naivūs, kurie matytume tik brolių ir sesių tėvynėje besišypsantią kaukę bei raudoną marškonę ant jų pečių. Mes matome grasinantį piautuvą ir kūjį ant jų galvų taip pat. Prakeikimas kristų ant mūsų ir ant mūsų vaikų, jei mes to neberegėtume.

Mes neturime nei teisės, nei pareigos reikalauti numesti tą pajaco kaukę. Jie privalo gyventi melu melo sistemoje. Jie turi garbinti šėtoną savo kūryboje ir savo kasdienybėje. Jie turi parodyti tik nublizgintą fasadą mums, ten nuvažiuojantiems. Jie turi dainuoti ir šypsotis mūsų apgaulei, suvadžioji-

mui. Jie turi šnibždėti net "draugišką paslaptį" mūsų atsparumui palaužti. Jie turi net plakatinio patriotizmo skraiste mus skaldyti ir suniekinti. Negalime jų kaltinti, nes ant jų galvų kabo piautuvai (anapus ir net šiapus Atlanto), nes juos "globoja" NKVD ir KGB ranka. Kaltinkime mes patys save perkaitusius laisvės guolyje, dėl mūsų nai-vumo. Mes nebematome esmės tarp jų parašytų eilučių, tarp dainos posmų, vergo skausmo jų akyse ir lūpose, teroro Vilniaus muziejuje ir auditorijose. Kaltinkime save pasigėrusius "detente", "bendradarbiavimo", "koegzistencijos" syvais. Kaltinkime save kvislingų suvedžioti.

Mes turime pasitikėti ten likusių gudrumu ir darbu. Jeigu iš šimto negalimų išsaugoti ar sukurti vertybių jie padaro nors vieną galimu, yra jų garbė ir pateisinimas už jų dvilypumą, Pajaco šypseną. Kalantų aukos yra per didelės ir reikalingos tik prisnūdumui (ne tik ten, o dar labiau čia) pabudinti. Kudirkos laisvės šuolis, kančios, didvyriškas laikymasis yra tik priminimas mums, kad visa tauta yra laisvės verta, kad ji kovoja ir kovos iki pergalės su sau nelygiu priešu. Mūsų pareiga tą jų kovą ne tik suprasti, ja gyventi, bet ir skelbti pasauliui. "Simai, Tu laisvas, bus laisva ir Lietuva!" Simo Kudirkos atsiradimas laisvėje, yra tik maža dalelytė pradžios, ko iš mūsų laukia Tėvynė. Tai ne mūsų bendro susiklausymo užbaiga, apvainikavimas, bet tik pradžia to kelio, kuriuo turėtume eiti. Baigiu V. Sidzikausko žodžiais: "... ten lietuviu yra burna prieš užčiaupta, rankos okupanto surakintos, valia emgebistų paraližuojama... Mūsų pareiga budėti ir dirbti, kad tarptautinėje plotmėje Lietuva nebūtų užmiršta ir apeita, kad, atėjus lemiamam patikrinimui, būtų tarp kitų išlaisvintų Europos valstybių iššauktas ir Lietuvos vardas ir kad būtų, kas jos vardu atsilieptų "ESU!"

Jūsų

Kazys Pemkus, M.D.

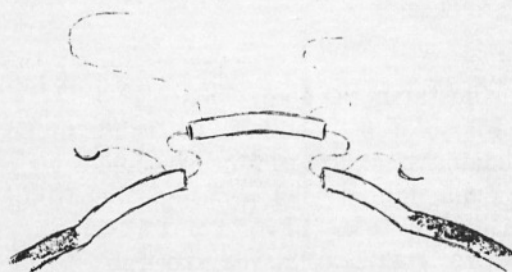
INDIKACIJOS RAGENOS TRANSPLANTACIJAI

ALGIMANTAS KELERTAS, M.D.

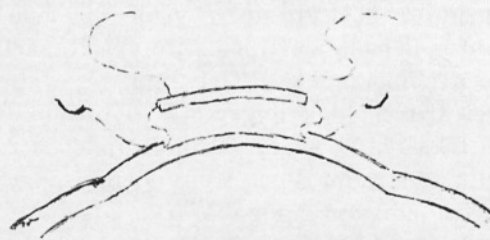
Ragena, neturėdama kraujo indelių, reaguoja kitaip, negu kiti kūno audiniai. Istoriškai kalbant, ragena yra vienas iš pirmųjų organų, sėkmingai perkeltų iš vieno organizmo į kitą. Šio perkėlimo bandymai prasidėjo jau praeito šimtmečio pradžioje. Beveik anekdotiniai išgarsėjęs yra 1837 metais tūlo Samuel Bigger Dubline išleistas darbas, kuriame aprašoma, kaip jis, būdamas belaisvis Sacharos dykumoje ir neturėdamas ką veikti, sėkmingai gydė savo mėgiamosios gazelės sužeistą akį, praveddamas jai ragenos transplantaciją iš kitos gazelės. Toliau sekantys perkėlimai gyvulinių ragenu į žmogaus akį ir net įstatymai stiklinių prietaisų į gyvą žmoginę ragena nesulaukė jokio pasisekimo ir kuriam laikui nuslopino entuziazmą šios rūšies chirurginiams bandymams. Maždaug praeito šimtmečio pabaigoj pagaliau paaiškėjo, kad vien tik transplantuojant audinius tarp tos pačios rūšies individų (žmogaus į žmogų, triušio į triušį ir t. t.) galima tikėtis pasisekimo. Laikui bėgant, daug kas prisidėjo prie ragenos transplantacijos technikos išstobulinimo, bet iš pačių pirmųjų pionierių iškeltini trys. Hippel — kurį laiką dirbęs Karaliaučiu — jau praeito šimtmečio pabaigoj sukūrė pačius pagrindinius instrumentus. Elšnigas (Pragoje apie 1930) išvystė metodus, kurie pagaliau pradėjo duoti daugiau ar mažiau pastoviai gerus rezultatus. Ir pagaliau Filatovas (Odesoj, laikotarpyj prieš antrąjį Pasaulinį karą), kuris tarp kitų patobulinimų įvedė lavono ragenos naudojimą kaipo tinkamą transplantacijai audinį.

Šiais laikais antibiotikai, sumažindami užkrėtimo pavojų, ir steroidai, kurių pagalba stengiamasi nuslopinti skiepo atmetimo reakciją, žymiai prisideda prie rezultatų pagerinimo. Iš techninių pagerinimų reikia paminėti dar ir per paskutiniuosius keletą metų išvystytus be galo smulkius siūlelius su tinkamom adatėlėm (Perlon 10-0 ir pan.). Operavimas mikroskopu yra pageidautinas, bet nebūtinai.

Paprastai būna vartojami dviejų rūšių ragenos skiepai: perdėm, t. y. viso storumo,

PERDĖM SKIEPAS

LAMELINIS SKIEPAS

ir lameliniai. Viso storumo skiepais susilaukiama tobulėsių optinių rezultatų, o lameliniai yra techniškai paprastesni ir taip gerai kaip su jokia operacine rizika nesurišti. Ragenos skiepo prigijimas priklauso tarp kitų faktorių nuo skiepo endotelio gyvybingumo. Tai reiškia, kad viso storumo skiepas turi būti perkeltas iš lavono į ligonio akį per labai ribotą laiką — geriausiai atvejais iki 24-ių valandų. Lameliniam skiepiui galima panaudoti ir "konservuotą" ragena, kadangi šis nėra tiesiogiai surištas su endotelium. Tačiau ir čia dažniausiai vartojamos tokios pačios akys iš "akių banko" kaip ir viso storumo skiepiui.

Ragenos transplantacijai būna trys pagrindinės indikacijos: optinė, struktūrinė ir kosmetinė. Optinis transplantacijos tikslas yra savaimė aiškus, nes jis tarnauja regėjimo pagerinimui, pašalinant nepermatomą, aptemusią centrinę paciento ragenos dalį ir ją iškeičiant nauja, aiškia ragena. Atrenkant kandidatus šios rūšies operacijai, pats patologinis procesas, akį aptemdęs, yra, palyginti, nesvarbus, išskiriant tuos atvejus, kur, šiam procesui tolyn besivystant, gali pablogėti transplantacijos prognozė (keratokonus, endoteline distrofija). Prieš įsileidžiant į

įvairias operacines rizikas, reikia apsispręsti, ar geresnis regėjimas iš tikrųjų galės pagerinti ligonio gyvenimą tiek jo užsiėmimo, tiek jo gyvenimo džiaugsmo prasme. Jei paciento kita akis yra normali, gerai matanti, tai, bendrai imant, abejotina, ar kas pasikeis jo gyvenime ir po vykusios transplantacijos. Jei, antra vertus, pacientas teturi tiktai vieną akį ir tos ragena aptemus, tai indikacijos operuoti jau daug svaresnės.

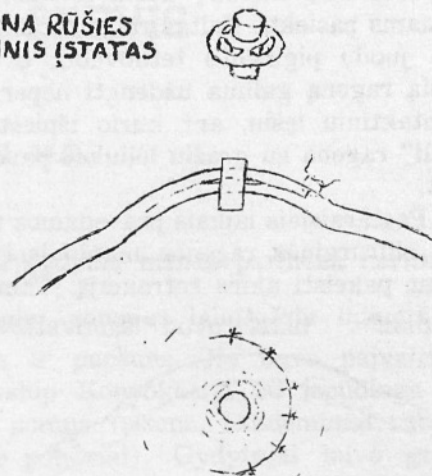
Įvairios paveldimos ragenos distrofijos (Groenouw, Bueckler ir t. t.) turi gana gerą transplantacijos prognozę. Tais atvejais, kai distrofija iš naujo pasirodo skiepe, operaciją galima pakartoti. Tokiu būdu bent kuriam laikui pacientui galima duoti pakenčiamą regėjimą. Čia daugiausia vartojami viso storumo skiepai, nors kai kuriais atvejais ir lamelinis gali duoti netikėtai gerų optinių rezultatų.

Endotelinė distrofija reikalauja viso storumo skiepo. Nepakeitus sergančio endotelio, negalima lauktis nei pačios ragenos stromos pasveikimo. Prognozė geresnė, jei transplantacija pravedama anksčiau, nelaukiant periferinio endotelio susirgimo.

Keratakono taip pat geresnė prognozė, jei nelaukiama, kol periferinė stroma įjungta į pataloginį procesą. Transplantaciją pakankamai anksti pravedant, prognozė skaitosi labai palanki.

Ragenos sužalojimo pasekos turi įvairią transplantacijos prognozę, pareinant nuo to, kiek kraujo indelių yra įaugę į ragenos stromą. Jei daug, ragena pradeda prarasti savo privilegijuotą statusą audinių tarpe, ir prognozė pablogėja. Chemikalai, ypatingai alkaliniai, paskatina kraujo indelių įaugimą į rageną ir chemikalių sužalojimų gydymas būna atitinkamai sunkus. Neretai tenka kokių keturis ar penkis kartus kelerių metų bėgyje perskiepyti, kol pagaliau arba skiepas lieka aiškus arba tiek ligoniui, tiek chirurgui pritrūksta kantrybės. Labai beviltiškais įvykiais kai kuriuose centruose ragenoje įstatomi dirbtini, plastiniai stulpeliai. Daugiausia šioje srityje darbo įdėjęs yra Cardona ir todėl dažniausiai šiems prietaisams yra prisegiamas Cardona vardas. Pagrindiniai jų sunkumai yra, kad jie arba apauga audiniais tiek iš priekio, tiek iš užpakalio arba tiesiog iškrenta iš priėmėjo ragenos. Nors pastaruoju laiku čia padaryta daugoka žadančios pažangos, bet iki šiol šie

CARDONA RŪŠIES AKRILINIS ĮSTATAS

prietaisai laikytini daugiau ar mažiau eksperimentiniais. Deja, sužalojimai gali būti ir gilesni. Jei pvz. tinklainė sužalota, tai ragenos transplantacija neturi prasmės. Nesuvaldoma glaukoma yra absoliutinė kontraindikacija ragenos transplantacijai.

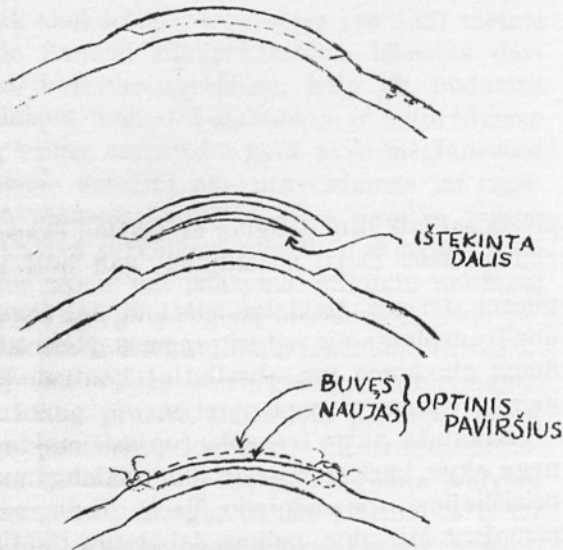
Afakinės akys transplantuojasi sunkiau negu akys, kuriose lęšis atlaiko stiklainę nuo prisišliejimo prie endotelio. Tačiau ir čia, aspiruojant stiklainę, galima dabar jau tikėtis jei netobulų, tai bent pakenčiamai gerų rezultatų. Paminėtini šiam sąryšy bandymai įsiūti silikonines plėveles ant vidinio ragenos paviršiaus kaip susirgusio endotelio pakaitą.

Struktūriniais sumetimais transplantacijos pravedamos siekiant arba sustiprinti struktūriniai susilpnėjusią rageną arba pašalinti apkrėstą audinį. Bet kurį iš šių dviejų tikslų pasiekus ir tuo prisidėjus prie pataloginio proceso sustabdymo, galima vėliau — po kelių mėnesių — pagalvoti apie regėjimo pagerinimą, pravedant optinę transplantaciją. Struktūriniam sustiprinimui dažniausiai vartojamas lamelinis skiepas, nors tam tikrais atvejais galima ir šiam tikslui transplantuoti visu storumu. Pagrindinė indikacija čia yra votis, begrėsianti perforuoti rageną. Užkrėstą audinį pašalinti siekiama herpes simplex atveju. Rezultatai būna netikri, greičiausiai dėl to, kad virusas daugiau išsiplėtęs negu matoma aiškiai užkrėstam audiny.

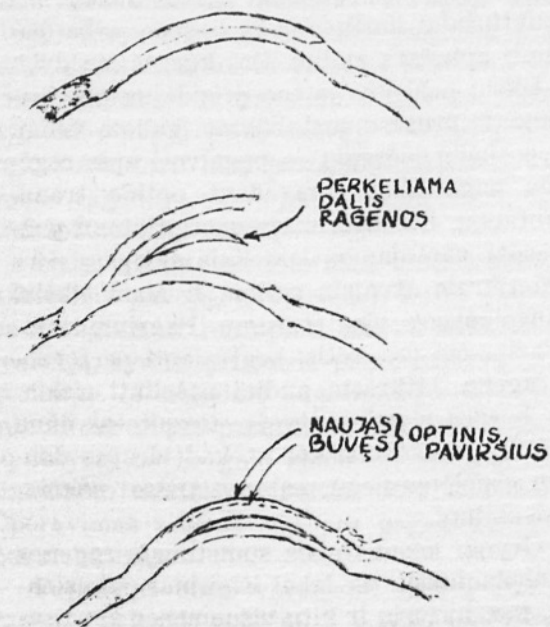
Grynai kosmetiniais sumetimais ragenos transplantacija tik labai išimtinai pateisinama, pvz. aktorių ir kitų visuomenės akį į save traukiančių asmenybių atveju. Šiaip yra

paprastesnių metodų kosmetiniams pagerinimams pasiekti. Baltas ragenos dėmes galima juodu pigmentu tetuovuoti, o subaltėjusią rageną galima uždengti nepermatomu kontaktiniu lęšiu, art kurio išpiešta "normali" rageną su gražiu lėliukes paveikslu ir t. t.

Pastaraisiais laikais pravedamos tam tikros chirurginės ragenos manipulacijos, siekiant pakeisti akies refrakciją. Tam tikslui išpiaunami viršutiniai ragenos sluoksniai,

sušaldomi, nutekunami pagal iš anksto rūpestingai apskaičiuotą formulę ir gražinami ten iš kur imti. Atvirkščiai galima ir nutekintą gabalėlį davėjo ragenos įsiūti po pa-

keltais viršutiniais priėmėjo ragenos sluoksniais, tuo pastiprinant ragenos spindulių laužimo jėgą. Šią techniką išgarsino Jose Barraquer Pietų Amerikoje. Šitokia chirurginė akrobatika gal ir pateisinama aukšto astigmatizmo atvejais, kada nei akiniais nei kontaktiniais lęšiais gero regėjimo negalima pasiekti.

SUMMARY

The indications for corneal transplantation have basically not changed since the days of the early pioneers in the field. They can be divided into three categories: optical, tectonic and cosmetic. The optical serves to restore the clarity of a clouded or opaque cornea, the tectonic to preserve the tectonic or mechanical integrity of a weakened cornea and the cosmetic improvement of an unsightly cornea by a transplant should be resorted to only in highly exceptional cases. The pathologic process leading to a need for a keratoplasty is important only in as much as it influences the prognosis and so helps to assess the risks of performing or not performing the keratoplasty. In more recent years a fourth category has come into being, the refractive. In this category the aim is to modify the refractive power of the cornea. This can be done either by removing a portion of the host cornea from the eye and returning it to its original site after modifying its curvature in the frozen state or by inserting a piece of donor cornea with carefully computed curvatures into the host cornea.

Bibliografija:

1. Casey, T. A., Corneal Grafting, Appleton-Century-Crofts, 1972
2. Duke-Elder, Sir Stewart and Leigh, Arthur George, System of Ophthalmology, Vol VIII, Part 2 The C. V. Mosby Company, 1965
3. Rycroft, B. W., Corneal Grafts, Butterworth and Co. 1955
4. Paton, Townley R., Keratoplasty, The Blakiston Division, 1955
5. Symposium on the Cornea, Transactions of the New Orleans Academy of Ophthalmology, The C. V. Mosby Company, 1972

ARS LONGA, VITA BREVIS

HENRIKAS ARMANAS, M.D.

Gydytojas, dalyvaudamas AAFP Los Angeles metiniame moksliniame susibūrimė, turėjo progos dalyvauti seminaruose, girdėti paskaitas, supažindinančias gydytoją su naujais atradimais gydymo mene, aplankyti ir studijuoti visą eilę mokslinių gyvų ir techninių demonstracijų, kurios nagrinėjo kasdienes praktikos problemas. Ypač įdomūs buvo taip vadinami dialogai, kur gydytojas pats galėjo dalyvauti diskusijose ir pareikšti savo nuomonę.

Šiais metais ypatingas dėmesys buvo kreipiamas į aukštą kraujo spaudimą (diagnozė ir gydymas), skausmo etiologiją, patologiją ir jo malšinimą, synovijų pašalinimą reumatiniame artrite ir į problemas, surištas su vaikų smegenų sužalojimu.

Buvo pareikšta filosofinių minčių, surisėtų su medicina, kad žmogaus — gydytojo gyvenimas yra trumpas, bet menas yra nemirštantis. Buvo akcentuojama, kad medicina yra ne tik mokslas, bet ir menas. Turint omenyje, kad medicina diagnostikoje ir terapijoje padarė tokią milžinišką pažangą su tokia daugybe komplikuočių tyrimų diagnozei nustatyti ir dar daugiau žmogaus sveikatai ir gyvybei išlaikyti (kaip pvz. neorganinės dirbtinės organų dalys, pačių organų, plaukų etc. transplantacija, motoriniai širdies ritmo palaikytojai, inkstų funkcijų dirbtinas pavadavimas etc.) gydytojas tikrai turi būti menininkas pritaikyti visą šią nuostabią komplikuočią medicinišką mozaiką į gražų sveikatos vitražą.

Prisimenu jaunas studento dienas Kau-no Medicinos fakultete. Prisimenu fakulteto dekaną prof. Vladą Lašą ir jo viešai skaitytą paskaitą "Medicina — mokslas ar menas?!" Jau tada jis priėjo išvados, remdamasis savo ir kitų medicinos mokslo vyrų nuomone, kad medicina yra labai stipriai surišta su gydymo menu. Po tiek daug metų, šiandieną ši nuomonė yra dar giliau įleidusi šaknis į mediciną ir gydytojus! Gydytojai ateina ir išeina iš gyvenimo, bet jų

inėstas gydymo menas pasilieka neribotam laikui.

Suvažiavimas buvo labai sėkmingas, gausus ir puošnus. Jis buvo pajvairintas Fellowship Konvokacija su įspūdinga tradicine pompa (eiseną, akademiniai rūbai ir vakare pobūviai). Gydytojai buvo gražiai pavaišinti dviejuose banketuose ir palinksminti Lawrence Welko ir jo orkestro.

Studijuojant mokslinę medicinos pažangą, dėmesį atkreipė kondensuotai parodyta kardiologinė neinvazinė technika diagnozuojant širdies ligas. Viena iš jų tai fizinio apkrovimo bandymas, kurio laiku pacientas yra sekamas prieš, laike ir po apkrovimo tikslu diagnozuoti ar įvertinti coronarinių arterijų ligą, širdies funkciją ir pakartotinę klaidikaciją.

Kita iš jų, tai Aido kardiografija — vartojant ultra garsų bangas tikslu užrekorduoti ir diagnozuoti širdies coronarinių arterijų ir ypatingai vožtuvų ligas, stenozę ir prigimtų defektų nenormalumus.

Dar kita, tai Phono — kardiogramos širdies garsų registravimui vožtuvų ir širdies prigimtų nenormalumų diagnozavimui.

Kitas tyrimas — tai Vector-Electro-Kardiografija širdies elektriniam veiksmui registruoti, kuris kartu padeda nustatyti širdies smūgį ir pravedimo defektą, kada EKG nėra diagnostinė.

Sekantis tyrimas tai HOLTER elektromagnetinis EKG sekimas. Tai 24 valandų (be pertraukimo) elrokardiograma ligoniui, kuris dar yra namuose ar darbe ar kitur, bet ne ligoninėje tikslu laiku pamatyti arrhythmiją, diagnozuoti krūtinės skausmus, svaigulį etc.

Ir paskutinis prietaisas — tai Cardio-Tel EKG sekimas (monitoring). Tai kilnojamas — nešiojamas prietaisas, kuris sugeba ligonio EKG-mą perduoti telefonu į ligoninės CCU, kada pacientas pajunta krūtinės skausmą, svaigulį ir širdies ritmo ir regularumą.

Mano dėmesį atkreipė vyrų galvos plaukų padidinto ir perankstyvaus iškritimo studijos. Kadangi dabar, kada gyvename plaukų garbinimo erą, ne tik moterys, bet ir vyrai, įskaitant mokslininkus, gydytojus, senatorius, dvasiškius ir neišskiriant amžių, rasę ar bet koki išsilavinimą įtikino save, kad nuplikimas yra stigma.

Pagalvojęs, kad ir mūsų tarpe perankstyvas nuplikimas ar plaukų praretėjimas yra labai pastebimas (įskaitant ir mane!) nutariau pasidalinti žiniomis su kolegom, tikėdamas, kad gal tas padės ne tik mūsų pacientams, bet ir mums patiems pagerinti ir pagražinti mūsų galvų išvaizdą, sulaikant plaukų iškritimą ir pagerinti turimų plaukų kokybę.

Endokrinologų nuomone vyrų nenormalūs plaukų iškritimas ir nuplikimas yra pagrinde genetinis ir turi ryšį su padidintu išsiskyrimu — produkcija vyriškumo faktorių lytinėse liaukose. Vyrų galvos plaukų gausumas — tvirtumas priklauso nuo estrogeninio hormono įtakos ir gausumo kraujyje ir audiniuose, bet vyro kūno ir veido plaukuotumas yra vyriško androgeno hormono jurisdikcija. Androgeno gonadų padidinta produkcija charakteringa padidintu krūtinės, kojų, pilvo ir veido (barzda, ūsai) plaukuotumu.

Prieita išvados ir gerų rezultatų, kad vartojant galvos odos masažams estrogeninio hormono mostis šis hormonas pasiekia ir paveikia plauko folikulą, bet nepasiekia bendros kraujo cirkuliacijos. Geri rezultatai gaunami, kada tokie masažai daromi esant dar plauko folikului "gyvam" ir funkcijonuojančiam, kitaip sakant, užbėgus už akių plauko atrofijai.

Tokios mostys yra "mini" — emulsijos pavidale tikslu "praeiti" pro epidermį ir dermį, kur plauko folikulas randasi. Tokios emulsijos turi 0.2 proc. estradiolo, o 0.1 proc. testosterono (kaip jaudiklis) ir nikotininę rūgštį kapiliarų išplėtimui (geresniai maitinimui ir vaskuliarizacijai)..

Tokia mostis įtrinama į nuplikusias galvos vietas kasdieną ir galva mazgojama su šampūnais 3 kartus savaitėje švelniai masažuojant.

Žinoma, staigus plaukų iškritimas kaip prie ligų, susijusių su aukštu temperatūros pakilimu, endokrininių liaukų sutrikimu, baltymų sisteminio sumažėjimo (badavi-

mas) ir sunkių chroniškų ligų — nėra indikacija virš paminėtam gydymui. Šiuo atveju pašalinus ligą, plaukų augimas atsistato natūralinėmis sąlygomis.

Plaukų lūžimas yra patikimas ženklas perankstyvo nuplikimo diagnozei. Todėl jaunas vyras turįs "silpnus" plaukus, turi visada sekti išsukuotų plaukų (ant šukų) išvaizdą ir laiku susirūpinti apsauga nuo perankstyvo nuplikimo.

Plaukų lūžimo priežastis yra arba galvos odos infekcija, arba vitaminų ir baltymų sisteminis trūkumas, arba pačių plaukų fizinis sužalojimas, kaip pav. nuo perstipraus masažo ar šukavimo, ar perdidelio karščio (saulė, plaukų džiovavimo aparatai) ar perdidelio dažų ar kitų chemikalų vartojimo.

Šampūnai galvai mazgoti turi turėti estrogeninį hormoną ir medžiagą, skatinančią baltymų aktyvumą. Hormonas yra estrono natrium sulfato emulsijos formoje, sumaišytas su amino rūgštimi lanolino (avių organinių riebalų) bazėje, kuris daro plauką elastingą, blizgantį, sudarydamas plaukų tirštumą, storumą ir gausumo iliuziją. Tiek šampūnai, tiek mostis masažuojama uždejus gumines ar plastikines pirštines tikslu, kad visas kiekis mosties būtų sugertas ir sunaudotas galvos odos, bet ne masažuotojo pirštų ar rankos odos. Masažuojama ne ratu (cirkuliaciniai) bet išilgai nuplikimo ar praretėjimo linijų.

Patirta, kad juo jaunesnis žmogus, tuo šis gydymas yra sėkmingesnis (iki 30 m. — pasisekimas 74 proc., 40-50 — 59 proc., 50-70 — 47 proc.). Tokio gydymo rezultatai pastebimi po 6-8 savaitių. Kur naujų plaukų ataugimas buvo nesėkmingas, kokybė esamų plaukų žymiai pagerėjo ir pagrožėjo.

Šitos studijos pažymi, kad gydymo menas net ir grožio reikalams patarnauja ir alopecija dabar gali būti arba visai praeities galvos odos nenormalumas arba atidėta ir nustumta į vyro gyvenimo gilesnę senatvę.

Pirmasis, kilme iš Lietuvos, Tartu universitete medicinos mokslus baigė 1819 Karlas Eichvaldas. Jis vėliau nuo 1825 m. profesoriavo Vilniaus universitete. Vėliau ten baigė studijas šie mokslininkai: Petras Avižienis, Vladas Kuzma ir kt.

DR. VINCO KUDIRKOS DEIMANTINĖ MIRTIES SUKAKTIS

V. Kudirka

1974 m. lapkričio mėn. 6 d. suėjo 75 metai, kai mirė Lietuvos himno autorius dr. Vincas Kudirka, kuris besąlyginiai kovojo už lietuvių reikalus. Nors fiziniai jis ir nebuvo stiprus, bet, siekdamas savo kilnių tikslų, idealų, jis buvo nepalaužiamas rusų satrapų, buvo tikras dvasios milžinas, galiūnas.

Jo mintys apie lietuvių vieningumo reikšmę mums ir šiandieną tinka. Jis rašė: "Kas bus, jeigu nelaimė užklups mus greičiau, nei spėsime susijungti ir susiprasti, kad tėvynės reikalas visiems yra vienas, kad jis yra aukštesnis už partijų egoizmą, kad to tėvynės reikalo akivaizdoj priešingiausios partijos

turi stoti su alyvos šakele ir užmiršti asmeninius nesutikimus".

Jis kovojo prieš lietuvių nutautimą, rusinimą: "Rusiškumas į mus veržiasi visokiais keliais, ir mes beveik nesistengiame, kur galima, pasipriešinti, nepasiduoti".

Jis "Varpe" rašė ir rašė, ragino tautiečius — kelkite, kelkite... Savo eilėraščiais ragino jaunimą: "Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdą ir dirvos neapleiski, tuomet, kada jausi, kaip kūns ima stingti, dvasia jau susnūdus, vėlu jau prie darbo, nesėsi, nepiausi..."

Jis pats siekė aukštų idealų ir tikslų ir skiepinio jaunimui idealizmą:

Kol idealais, broli, besigėrėsi,
O skubink, nes paskui išsižadėsi
Dėl trupinio aukšto, gardaus valgio
šaukšto..."

Taip! Dr. Vincas Kudirka jau seniai mirė, tačiau jo idealizmas, jo raštai, jo sukurtas Lietuvos himnas amžiams išliks mūsų tautos istorijoje.

Dr. Vyt. Tauras

VARPININKAS DR. JUOZAS KAUKAS

(1863-1895)

JONAS VALAITIS

“Aušros” ir “Varpo” amžininkai (dr. V. Pietaris, dr. J. Basanavičius, dr. V. Kudirka, dr. J. Šliupas, dr. K. Grinius) paliko savo gilią pėdą mūsų tautos atgimimo istorijoje. Minint dr. V. Kudirkos 75 m. mirimo sukaktį, verta prisiminti jo artimą bendradarbį dr. Juozą Kauką. Spausdiname ištrauką iš Jono Valaičio (dr. Jono Valaičio tėvelio) atsiminimų knygos “Praeities apybraižos”. Red.

Tuoju už Būgnų tilto Rausvė sudaro gražų gulsčios raidės es (l) pavidalo vingį. Prie šio vingio, dešinėje Rausvės pusėje, tarp medžių ir krūmų, tūno Būgnų ir Bylų kaimų ūkininkų sodybos. Iš Būgnų kaimo yra kilęs teisininkas Antanas Kriščiukas (Kriščiukaitis su jo slapyvardžiu A iš B), o iš Bylų kaimo — teisininkas Byla.

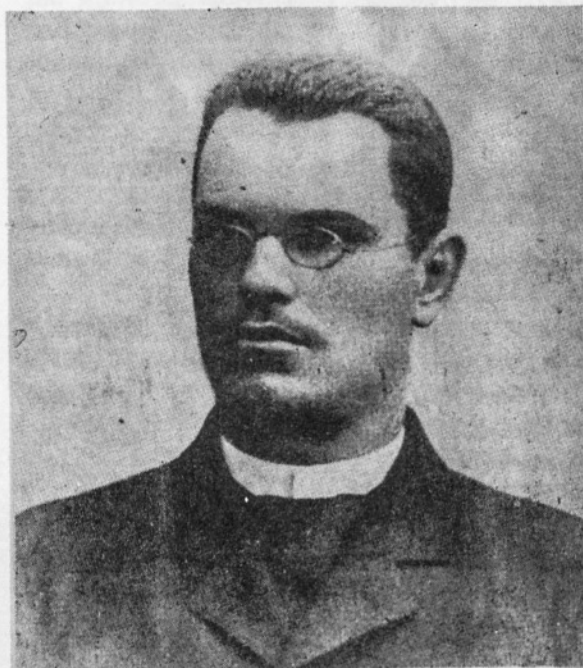
Būgnų tiltas yra ant Būgnų — Pažerių kelio, čia pat statmenai kertančio minėtąjį Gižų — Pilviškių kelią. Už šios kryžkelės Pilviškių pusėje, tik už Ruočkų kaimo, abipus kelio yra išsidėstęs Penkvalakių kaimas (Vilkaviškio apskr.) su dešinėje kelio pusėje daktaro Juozo Kauko tėviške. Nuo paminėtos kryžkelės taip pat tik už vieno kaimo į vakarus Būgnų — Pažerių kelias sukasi kairėn ir eina pro ežerą ir Pažerių kaimą. Čia ant ežero pietinio kranto ir yra buvęs Kudirkos ūkis su gražia sodyba — daktaro Vinco Kudirkos tėviškė.

Visų iš čia suminėtų gretimų kaimų kilusių keturių inteligentų studentavimo metai sutapo. Tad vasarą, atostogaudami savo tėviškėse, bus kitas kitą lanke, negalėdami pagal esamą padėtį aplenkti Būgnų tilto. Išskirtinai graži aplinka ir paranki tilto vieta, reikia manyti, šiuos studentus viliojo čia susitikti, pabendrauti. Kad jie, atostogaudami tėviškėse, bendravo, abejoti netenka. Pavyzdžiui, jie dalyvavo vestuvėse mano tėvo Pijaus Valaičio, anuomet vedusio studento Juozo Kauko seserį. Šiose vestuvėse, pagal mano mamos pasakojimą, studentas Kudirka visus vestuvininikus labai nudžiugino, kai, paėmęs iš žydėlio Joškės smuiką, taip gra-

žiai grojo, kad net Joškės barzda kretėjo iš nustebimo. Man mama taip pat minėjo, kad šie studentai ir vėliau mano tėviškėje (Marguose) svečiuodavosi. Čia jie mėgo lankytis dėl to, kad mano tėvas buvo mokytesnis už kitus ūkininkus (buvo baigęs Seinų trijų klasių mokyklą), ir mano mama, matyt, juos patinkamai pavaišindavo.

Studentas Byla, baigęs mokslą, Lietuvon negrįžo ir iš viso, matyt, dėl karjeros Rusijos gilumoje pasilikęs, lietuviybės darbais nepasižymėjo.

Atsimindama savo brolių, dar studentą Juozą Kauką, mano mama kalbėjo, kad jį žmonės vadino apaštalu, nes, įsiavęs į brolio Andriaus aulinius batus, eidavęs, jei kur nurgirdavo žmogų sergant, kad pagydytų ar bent paguostų; įsidėdavęs į kišenės ir lietuviškų knygelių (kalendorių, Aušrų).

Dr. Juozas Kaukas

Antanas Kriščiukaitis (A iš B), gabus rašyti, ne tik tai skaitė ir platino draudžiamus raštus, bet ir bendradarbiavo “Aušroje” su savo straipsniais bei rašiniiais (pvz., “Matiškasis žemės aprašymas”), o Liet. Ka-

lendoriuje yra išspausdinęs satyras: "Kaimo mokslynioje", "Brička".

Kas dėl Vinco Kudirkos, tai nėra paslaptis, kad jis Varšuvoje net iki II universiteto kurso dar nebuvo atsipalaidavęs nuo lenkomanijos ir tikrai paskaitęs Aušros numerį, pagal jo paties prisipažinimą, apsiašarojo — gailėjosi dėl prarasto veltui laiko, pasižadėjo visą save paskirti Lietuvai, kelti iš miego ir tatau su kaupu įvykdė. Atrodo, kad ir anksčiau bendravimas — susitikinėjimas su kolegomis nors ir kieto būdo V. Kudirkos negalėjo neveikti. Gali būti, kad ir šis lemiamasis Aušros numeris Kriščiukaičio, veikiausiai "apaštalo" J. Kauko bus buvęs Kudirkai įteiktas ant Būgnų tilto.

Nors dr. V. Kudirka buvo apie 4 metus vyresnis už dr. J. Kauką, bet abudu Varšuvoje mediciną baigė kartu 1889 metais. Dr. V. Kudirka mediciną baigti pavėlavo dėl to, kad buvo prašalintas iš universiteto, nes santykiavo su Varšuvos socialistų organizacija (gražia rašysena nurašinėjo socialistinius raštus, ir buvo žandarų susektas). Tik po geroko laiko tarpo galėjo grįžti į universitetą, carui patenkinus malonės prašymą.

Pažymėtina, kad V. Kudirkos ir J. Kauko medicinos baigimo metai sutapo su laikraščio "Varpo" išleidimo 1889 metais. Nors studentų varšuviečių draugijai priklausė tik 12 narių, o studentų maskviečių draugijoje buvo net 58 nariai ir jų dalis naudojosi stipendijomis, bet pirmenybė išleisti pavaduosiantį sustojusią "Aušrą" laikraštį vis dėlto priklausė varšuviečiams. Redaktoriaus pareigoms buvo numatytas V. Kudirka, bet laikraščio išleidimą nulėmė J. Kaukas, iš žmonos (tuomet dar sužadėtinės) kraičio paskirdamas 3000 rublių laikraščiu leisti. Čia būdinga, kad J. Kaukas, buvęs jau tuomet su džiuvos pradžia, žmonos kraitį panaudojo laikraščiu išleisti, o ne savo sveikatai gelbėti kurioje nors pietų Rusijos ar užsienio sanatorijoje. Tatai buvo gyvybės auka Lietuvai. Šia proga minėtina ir tai, kad susirinkime, kuriame buvo svarstomas laikraščio pavadinimo klausimas, buvo nutarta laikraštį pavadinti J. Kauko pasiūlytu "Varpu", o ne V. Kudirkos teikiamu "Nemunu" (romantišku, bet mažiau realiu).

Abudu mokslą baigę daktarai, bet jau su džiuvos žymia pradžia, iš Varšuvos sugrįžo Lietuvon. Dr. V. Kudirka apsigyveno Šakiuose, o dr. J. Kaukas — Lazdijuose.

Varpas buvo spausdinamas Prūsiose ir knygnešių gabenamas Lietuvon. Redagavo dr. V. Kudirka (Vincas Kapsas), bet Varpe bendradarbiavo ir dr. J. Kaukas, savo raštus pasirašinėdamas labai kaimui būdingu slapyvardžiu Raulas. Gydytojaudamas Lazdijuose, suorganizavo draudžiamųjų lietuviškų raštų platintojų būrį. Neilgai gyvenęs Lazdijuose dr. J. Kaukas nusikėlė į Seinus miesto ligoninei vadovauti. Kadangi džiova jau buvo toli pažengusi, žmona Kaukienė nulydėjo dar savo vyrą į Berno sanatoriją Šveicarijoje, ir čia neilgai trukus 1895.VII. 27 dr. Juozas Kaukas mirė, gyvenęs tik 32 metus. Dr. V. Kudirka gyveno 41 metus.

Kaukienė, pildydama savo vyro valią, atlydėjo velionį į tėviškę — į Penkvalakius. Čia įvyko pagal tradiciją lietuviškos šermėnys, kuriose ir man, 7 metų berneliui, teko dalyvauti. Po šermėnų velionis dr. J. Kaukas, žmonos, brolio Andriaus ir mano tėvo Pijaus Valaičio lydymas, buvo nuvežtas į Seinus ir, visam Seinų miestui didžiai liūdint, palaidotas Seinų kapinėse.

Daktaro našlė Kaukienė buvo gerokai pramokusi lietuvių kalbos ir savo vyro tėviškėje pasakojo, kad Juozo sveikatą galutinai pakirtęs nuovargis, patirtas balzamuojant tuomet mirusį Seinų vyskupą, kad tuomet daktarui paplūdes kraujas iš burnos, kad pats daktaras skundėsi, kaip buvo sunku tokiuose Seinuose be tinkamų priemonių ir be pagalbinių balzamavimą atlikti.

Ne kartą teko nustepti, kad tomis progomis, kai minima mūsų tautos praeitis ir įvardinami nusipelnę Lietuvai daktarai (Kudirka, Grinius, Staugaitis ir kiti), tai šio didžiai ir išskirtinai nusipelnusio Lietuvai aušrininko, varpinnko daktaro Juozo Kauko pavardės negirdėt, tarsi tokio lietuvio iš viso nebuvo.

Kaukienė, palaidojusi vyrą, gyveno Seinuose, bet lankėsi ir velionio tėviškėje Penkvalakiuose, čia ilgiau pasilikdama. Ji susibičiuliavo ne tik su namiškiais, bet ir su kaimynijos ūkininkais. Apie daktaro tėvą, kuris neišleisdavo pypkės iš dantų, buvo prasičiusi, kad "tėvukas pypkiu atsiduoda". Šis daktarienės prasiitarimas tiek buvo patikęs kaimynijos moterims, kad jos savo vyrams priekaištaudavo, kad jie, kaip Penkvalakių Kaukas, pypkiu atsiduoda.

Gyvendama Seinuose, Kaukienė kiek vėliau ištekėjo už daktaro Petro Matulaičio, užėmusio velionio Kauko vietą.

LIETUVIAI MOKSLININKAI IR JŲ DARBAI

Skyrių veda dr. Z. DANILEVIČIUS

Dar du garsūs kolegos

Nežinau, ar Kisielių pavardė bendrai atitenka tik gabiems žmonėms, ar gal tie labai žinomi Kisieliai pareina iš tos pat šeimos, bet štai — apart gydytojo-visuomenininko ir Ateitininkų Federacijos Vado, Petro Kisieliaus, yra dar ir kitas — labai garsus — daktaras Alfonsas Kisielius. Jis gyvena Sidney mieste, Ohio valstybėje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Dr. Alfonsas Kisielius šiuo metu yra chirurginio skyriaus vedėjas ir vyriausias chirurginis konsultantas Wilson Memorial ligoninėje, Sidney. Dr. Kisielius gimė Lietuvoje 1920 metais. Baigė V. D. universiteto medicinos fakulteto kursą 1943 metais Kaune. Emigravęs Vokietijon, 1944 tęsė bendrąjį medicinos stažą ir pradėjo specializacijos kursą chirurgijoje. Atvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes, pakartojė "rotating intership" ir pradėjo chirurginę rezidenciją St. Elisabeth's Hospital, Elisabeth, New Jersey. Vėliau persikėlė į Ohio ir čia buvo "chief surgical resident" St. Thomas ligoninėje, vėliau — Childrens Hospital, abi ligoninės yra Akron, Ohio. Dr. Alfonsas turi mokomąjį paskyrimą Western Reserve universitete, priklauso profesūrai, klinikinio mokymo srityje. Amerikoje atliko taip pat ir karinę prievolę: 1956-57 metais buvo laivyne, kaip gydytojas, komandierio laipsnyje ir tarnavo vyresnio karo laivo USS Wisconsin gydytojo pareigose. 1957-58 metais priklausė chirurginiam štabui Portsmouth, Virginia, Karo Laivyno ligoninėje. Yra parašęs eilę mokslinių straipsnių. Nuo 1960 metų turi pilną akreditaciją, kaip chirurgas - specialistas, iš American College of Surgeons. Yra taip pat aktyvus AMA narys.

Kitas garsus lietuvis kolega, kurį noriu čia paminėti, yra Vainutis Kazys Vaitkevičius, gyvenęs Detroite, Michigan valstybėje. Jis gimė 1927 metais Lietuvoje, baigė medicinos mokslus Goethes universiteto medicinos fakultete, Frankfurt-Main, Vokietijoje, 1951 metais. 1951-1952 metais atliko interno stažą Grace ligoninėje Detroite. Toliau li-

gi 1956 metų pabaigos tarnavo rezidentu ir vyresniuoju universitetinėje Grace ligoninėje, specializuodamasis vidaus ligose. Vėliau dirbo Detroit Receiving Hospital. 1956-1958 metais buvo Fellow in Cancer Research. Nuo 1958 ligi 1966 metų buvo klininiu direktoriumi Detroit Institute of Cancer Research. Šiuo metu yra pilnas profesorius ir onkologijos skyriaus direktorius Wayne State University medicinos mokykloje. US karo tarnybą atliko kaip leitenantas 1953-1955 metais. Yra aktyvus AMA narys ir JAMA žurnalo onkologijos konsultantas. Parašęs daug mokslinių straipsnių.

Zenonas Danilevičius, MD

RAŠOME (vienai ar su kolegomis):

E. E. Užgiris, "Study of lymphocyte and erythrocyte electrophonic mobility, by Laser Doppler spectroscopy" (Analytical Biochemistry 60, 455-461, 1974).

Algirdas JONUTIS, "The incidence and manifestations of urographic papillary abnormalities in patients with S hemoglobinopathies" (Radiology, Vol. 113, No. 1, pages 59-63, October, 1974).

R. K. GEDGAUDAS, "DNA Synthesis in fast — and slow — growing C57BL ascites tumors" (Cancer Research 34, 2580 - 2584, October 1974).

J. KLICIUS, "Determination of the therapeutic mean effective doses of several anti-inflammatory agents in adjuvant arthritic rats" (Canadian Journal of Physiology and pharmacology, Vol. 52, No. 4, 1974, pages 791-796).

V. PAVILANIS, J. JONCAS, "Comparative structure, morphogenesis and biological characteristics of the respiratory syncytial (RS) virus and the pneumonia virus of mice (PVM)" (Archiv für die Gesamte Virusforschung 45, 39-51, 1974).

V. K. VAITKEVIČIUS, "Bilateral adrenalectomy in selected patients with carcinoma of the breast" (Surgery, gynecology and obstetrics, May, 1974, Vol. 138, 689-692).

ODONTOLOGIJOS SKYRIUS

Veda ROMUALDAS POVILAITIS, D.D.S.

ELEKTRINĖ CHIRURGIJA

LEONIDAS RAGAS, DDS

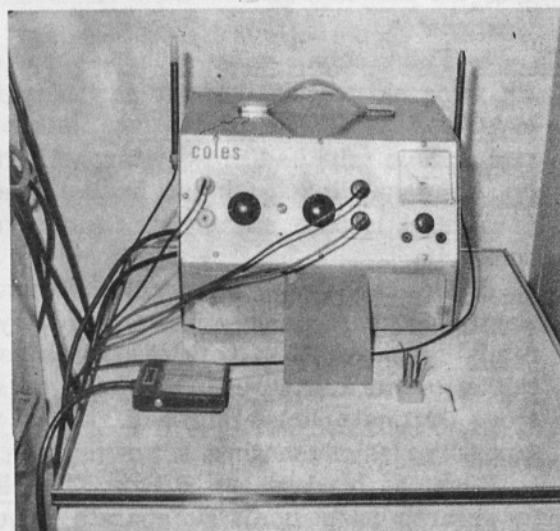
Elektrinė chirurgija yra atlikimas operacijos, panaudojant elektrinę srovę vartojantį aparatą panaikinimui arba pakeitimui minkštų audinių. Dirbant burnoje, mums dažnai tenka pakeisti dantų smegenų lygį arba šiaip pagerinti minkštų audinių struktūrą. Tos dalys būna gana smulkios, dažnai sunkiai prieinamos ir daug kraujuojančios. Todėl daugelis dantistų labiau mėgsta vartoti elektrinį peiliuką negu skalpelį, nes, piau- nant pirmuoju, iš karto būna kapiliarinių ir limfinių indelių sienos uždarytos, tuo išven- giant kraujavimo ir, pasinaudojus visokiau- sių formų elektrodais, galima lengviau prieiti prie kitaip beveik neprieinamų vietų.

Nuo senų laikų šiluma, įkaitintos gele- žies pavidale, buvo naudojama kraujavimui sustabdyti ir nesveikiems kūno audiniams pašalinti. Vėliau, po elektros jėgos išradimo, kintamoji srovė buvo pritaikyta chirurgijoje gydymui neoplastinės masės. D'Arsonval 1891 m. išrado generatorių, galintį padaryti kibirkščių spragas. Tai ir buvo pirmutinis aparatas, kuris naudojo aukšto dažnumo srovę, švytuojančią daugiau kaip 10,000 kar- tų per sekundę. Naudojama srovė buvo neiš- taisyta su labai gestančiomis bangomis. Šis instrumentas žymiai prisidėjo prie bendros chirurgijos patobulinimo. Tolimesnieji page- rinimai elektros srityje padėjo DeForest'ui išrasti elektrinę lempą. Srovė jau buvo tik dalinai neištaisyta su vidutiniai gestančiom bangom. Chirurgas George O. Wyeth 1924 m., panaudodamas tą principą, suprojekta- vo aparatą, kuris yra laikomas kaip proto- tipas visų vėliau gamintų aparatų. Dabarti- niai aparatai vartoja bangų aukštumo ir pla- tumo lygintuvą, pro kurį pereinamos ban- gos būna pilnai ištaisytos ir visai negestan-

čios. Elektrinės chirurgijos aparatai yra vartojami dviem būdais:

1. Vartojimas vieno aktyvaus (arba dir- bančio) elektrodo. Elektrodas yra rankenoje įdėtas vielos galas, per kurį elektros srovė pereina iš aparato į palieštus kūno audi- nius. Pacientas nėra išimtas į aparatą, ir elektros srovė, apleidus elektrodą, susikon- centruoja palietimo vietoje ir sukelia audi- nių džiovinimo efektą. Dalis elektros dingsta ore ir aplinkui esančiuose daiktuose. Dėl to šis būdas reikalauja daugiau energijos negu sekantis.

2. Vartojimas dviejų elektrodų — šalia mažo aktyvaus elektrodo yra pridodamas antrasis pasyvus elektrodas, vadinamas lai- dininku. Laidininkas yra daug didesnis ir su- sideda iš palyginus didesnio formato plokš- čio metalo ir būna padėtas prie pacineto nu-

Elektrinės chirurgijos aparatas

garos, po užpkaliu, arba pritvirtintas prie rankos. Tuo būdu pacientas yra įžemintas į aparatą, ir srovė eina per kūną nuo didelio pasyvaus link mažesnio aktyvaus elektrodo, kuris, paliečiant audinį, sukonzentruoja energiją į vieną tašką ir taip sunaikina pavienes ląsteles, o nepriveda prie masinio ląstelių sužalojimo. Toliau seka keturi skirtingi chirurginiai veiksmai (procedūros), atliekami šiais aparatais:

a. Piovimas — svarbiausias ir dažniausiai vartojamas veiksmas yra audinių chirurginis piovimas. Naudojama abu elektrodus. Švarus chirurginis piūvis, kurio kokybė nėra nei kiek menkesnė už skalpelio piūvį, yra atliekamas laikant elektrodą vien tik perpendikulariai (90°) su p̄iaunamu audiniu taip, kad tik pats elektrodo galas paliečia audinį, tuo sukonzentruodamas visą srovę į vieną tašką. Kitaip, elektrodi pakrypus šonan, srovė yra išbarstyta plačiame plote, ir ji nėra pajėgi išgarinti suardytas pavienes ląsteles.

b. Koagulacija — kraujo sukietėjimas. Atliekamas irgi abiejų elektrodų. Tačiau šiame atvejuje dirbantis elektrodas yra stambesnio metalo, turinčio apvalų, rutulio pavidalo, galą. Tas rutulys yra pirma pridodamas prie kraujuojančios vietos ir tik tada yra paleidžiama *maža* srovė. Kraujo sukresėjimas priklauso nuo to, kiek ilgai elektrodas liečia audinį, o ne nuo srovės didumo. Po trumpo palietimo reikia nutraukti keletai sekundžių, kad audiniai atvėstų. Ir taip kartoti, kol paliestos ląstelės būna pakankamai išdžiovinintos.

c. Fulguracija — šis veiksmas vartoja tik vieną aktyvų elektrodą ir daug daugiau elektrinės jėgos. Elektrodas yra laikomas virš audinio taip, kad pro oro tarpą kibirkštys krenta audinio paviršium ir tuo sukelia paviršutinį ląstelių sudžiovinimą arba karbonizaciją.

d. Desikacija — tik vienas dirbantis elektrodas yra įdedamas giliai į audinį ir yra ramiai laikomas. Nors pats elektrodas lieka šaltas, tačiau nuo jo spinduliuojanti aukšta srovė įkaitina aplinką taip, kad gaunasi visapusiškas ląstelių masinis išdžiovinimas.

Būdamas bendroje praktikoje, šias eilutes rašantis pasinaudoja šio aparato universalumu gan dažnai ir, jo sąlygoje, vartoja

beveik išimtinai piovimo veiksmą atlikdamas gingivectomiją, operkulektomiją, panaikinant priaugusias mases skylėtuose dantyse, paruošimą siauraus ravelio danties smegenyse aplink paruoštą dantį karūnėlei ir jo antspaudai nuimti ir retais atvejais kraujo koaguliaciją. Taip pat galima panaudoti danties kanalo sterilizacijai, danties jautrumą sumažinant dentine ir atliekant biopsijas.

Yra daug kursų supažindinimui, kaip ir kur panaudoti elektrinį skalpelį.

SUMMARY

Electrosurgery is the application of high frequency alternating electrical current to cut, coagulate, fulgurate, and desiccate tissues. Its advantage over cold-steel instrumentation is, among others, the ability to perform bloodless surgery with a clear operative field, the ability to incise without exerting pressure upon the tissues, and the ability to approach easily otherwise difficult to reach areas. The latter is accomplished with various shaped wires and loops which are the working or active electrodes. Cutting tissues is the most important and most common procedure used and is achieved by the disintegration or volatilization of individual cells. In dentistry electrosurgery is being used for exposing of clinical crowns, periodontal surgery, removal of tissue as in operculectomy or reduction of hypertrophied tissues, preparation of gingival trough, tooth desensitization, establishing hemostasis, root canal sterilization, and in performing biopsies.

Bibliografija:

1. Dental clinics of North America March 1966, March 1967, Jan. 1969, Jan. 1971, July 1971
2. Electrosurgery in Dentistry Oringer — 1962
3. The New Yourk Journal of Dentistry — May 1962 (Miller and Feinberg)
4. Oral Surgery — Asher 1961
5. Periodantia, vol LLI — H. Goldman

VETERINARIJOS SKYRIUS

Veda Vet. dr. ROMUALDAS GINIOTIS

25 METAI

PROF. DR. STASYS JANKAUSKAS

Šiomet sukanka 25 metai, kai Lietuvių Tremtinių Veterinarijos Gydytojų Draugija pradėjo veikti JAV-bėse. Tačiau būtų nevisai tikslu 1949 metus laikyti jos įsteigimo metais, nes tais metais faktinai įvyko tik jos veiklos perkėlimas į JAV iš Vokietijos, kur 1946 m. buvo atkurta Lietuvos Veterinarijos Gydytojų Sąjunga, pavadinant ją L.T.V.G.D.-ja. Tuo būdu, mūsų dabartinė draugija yra 1920 m. Kaune įsteigtos Lietuvos Vet. Gyd. S-gos tęsė. Vadinasi, yra 54 metų amžiaus. Bet šiame krašte ji veikia nuo 1949 m. Todėl šie 1974 m. yra jubiliejiniai.

Draugijai atkurti Vokietijoje patogias sąlygas sudarė lietuvių studentų susibūrimas Hannoverėje studijuoti Aukštojoje Veterinarijos mokykloje. Ir keletas vet. gydytojų buvo į tą mokyklą įstoję savo žinioms pagilinti ir vet. medicinos daktaro laipsniui įsigyti.

Prof. dr. Kazys Alminas, 1946 m. pravažiudamas pro Hannoverį, apsistojo lietuvių studentų bendrabutyje. Išsikalbėjęs su jo gyventojais, kilo sumanymas Hannoverėje sukviesti lietuvių veterinarijos gydytojų suvažiavimą, prisilaikant senų Lietuvos Vet. Gydytojų S-gos tradicijų, vadinasi, su tobulinimosi kursais ir su vaišėmis, į kurias buvo nutarta pakviesti kursuose paskaitas skaičiusius profesorius su poniomis ir Honoverio Aukštosios Vet. mokyklos vadovybę.

Tą sumanymą puikiai įvykdė bendrabučio gyventojai vet. studentai Leonas Kriaučeliūnas, Valentinas Bagdonas, Povilas Švarcas, vet. gydytojas Liudas Gaudušas ir kiti. Prie vaišių stalo man teko sėdėti greta rektoriaus prof. Trautmanno, kuris stebėjosi, iš kur tokia gausybė valgių ir įvairių gėrimų, kai vokiečiams tuo metu dar visko trūko, o maistas tebebuvo reguliuojamas kortelių sistema. Tų vaišių suruošimas pirmoje eilėje buvo vet.

studento Leono Kriaučeliūno nuopelnas, kuris jau tuomet pasireiškė savo didele energija, sumanumu ir organizaciniais gabumais.

Per tą suvažiavimą vet. studentų bendrabutyje įvyko oficialus Lietuvių vet. gydytojų susirinkimas, kuris atkūrė draugiją ir išrinko naują valdybą. Antras suvažiavimas įvyko Augsburgėje sekančiais 1947 metais. Jis perrinko valdybą, bet jos būstinė ir toliau liko Hannoverėje.

1948 metais, prasidėjus tremtinių įkurdimui, d-jos valdyba rūpinosi, kad jos nariai turėtų galimybę emigruoti į saugesnį ir sotesnį kraštą. 1948 m. liepos 30 d. atsišaukimu ji kreipėsi į kolegas, ragindama, kad jie padėtų vienas kitam emigruoti iš Vokietijos. Šis kreipimasis buvo taikomas ypatinai tiems kolegoms, kurie jau turėjo galimybę išvykti į JAV-bes arba į Kanadą.

Nežiūrint to, kad, vykstant tremtinių įkurdimui, lietuvių vet. gydytojų skaičius Vokietijoje smarkiu tempu mažėjo, mūsų draugija nesiruošė likviduotis. Jos valdyba savo antru atsišaukimu, išsiuntinētu 1949 m. gegužės mėn. 14 d., tarp kitko šitaip kreipėsi į savo draugijos narius: "Mūsų draugijos veikimas neturi nutrūkti. Išsikeliant kolegoms iš Vokietijos, ir d-jos valdybos būstinė turi būti perkelta į kitą kraštą, kur susispies didžiausias kolegų skaičius. Naujoje vietoje ir valdybos sudėtis turės keistis, sudarant ją iš kolegų, gyvenančių arti vienas nuo kito".

Tokiu kraštu, kur susibūrė didesnis lietuvių vet. gydytojų skaičius, buvo JAV-bės ir specialiai Chicaga su jos apylinkėmis.

Dar 1949 m. viduryje d-jos valdybos nariai, nors ir ne pilnu sąstatu atvykę į Chicagą, mezgė ryšius su kolegomis laiškais ir per asmeninį kontaktą. Tuo būdu mūsų draugijos veikimas nenutrūko, bet atsinaujino naujame krašte. Netrukus buvo sukviestas kolegų pasitarimas, išleistas biuletėnis ir

pravesti naujos valdybos rinkimai korespondenciniu būdu.

Draugijos veikimo sąlygos šiame krašte nebuvo lengvos. Kaip sunku buvo naujiems ateiviams įsikurti JAV-bėse, visi gerai atsiename ir čia to neminėsiu. Tačiau lietuviai yra gabi ir darbšti tauta. Susipažinę su šio krašto sąlygomis, išmokę anglų kalbos, įsigiję pilietybę ir išlaikę nelengvus egzaminus, daugumas mūsų kolegų įsistiprino savo specialybėje ir sėkmingai konkuruoja su vietiniais vet. gydytojais.

Viso to pasiekti nebuvo taip lengva, kaip, žiūrint iš šalies, gali atrodyti. Reikėjo ne tik gabumų, bet ir nepaprastai sunkaus darbo ir didelio jėgų įtempimo. Dėl šių ir kitų žinomų priežasčių daugelis kolegų nutolo nuo savo profesinės organizacijos ir jos veikloje nedalyvavo, bet nemažas jų būrelis liko jai ištikimi. Jų pastangomis draugija laikėsi ir pasiekė nemažų laimėjimų.

Mūsų draugija palaikė gyvą kontaktą su kitomis lietuvių organizacijomis ir pagal išgales jas rėmė. Įstojo į Lietuvių Fondą su tūkstantine, dalyvavo Balfo, Alto, Lietuvių Bendruomenės ir kitų organizacijų veikloje. Daugelis d-jos narių pavieniui įstojo į Lietuvių Fondą su stambiomis sumomis.

Draugija stengėsi jungti plačiame pasaulyje pasklidusius lietuvius vet. gydytojus. Jų išeivijoje atsirado apie 90, iš kurių 66 gyvena arba gyvena JAV-bėse, 11 Kanadoje ir 13 kituose kraštuose. Draugija laiko juos visus savo nariais, bet iš jų gal tik trečdalis tėra aktyvūs.

Vienas svarbiausių d-jos nuopelnų buvo Vet. Akademijos pripažinimo JAV-bėse iškovojimas, kuris jos auklėtiniams atidarė kelią į savarankišką darbą savo specialybėje. Jie jau galėjo laikyti egzaminus veterinarijos praktikos teisei įsigyti ir gauti darbą valstybinėje tarnyboje. Nors iškovojo tą pripažinimą daugiausia pasidaravo jau mirę kolegos Petras Gailiūnas ir Kęstutis

Kasperavičius, kurie turejo Veter. Akademijos diplomus, bet jie veikė d-jos vardu, o visą susirašinėjimą vedė d-jos valdyba. Jų pastangomis d-jos vardu buvo išleistas Vet. Akademijos aprašymas anglų kalba, kuris ir nulėmė pripažinimą.

Iš kitų d-jos leidinių paminėtini iki šiol pasirodę 10 jos biuletenių.

Gal didžiausias d-jos nuopelnas buvo knygos "Veterinarinė Medicina Nepriklausomoje Lietuvoje" išleidimas. Mūsų spaudoje pasirodžiusios net 8 labai palankios recenzijos ir gausūs gražūs skaitytojų atsiliepimai privačiais laiškais duoda pagrindo teigti, kad atliktas svarbus ir nusisekęs žygis. Talkininkaujant d-jos valdybai, ypač jos pirminkui Algimantui Kurgonui, ir kitiems kolegoms, buvo parašyta ir išleista knyga, kuria esame patenkinti.

Trumpai apibūdinus d-jos nueitą kelią, kyla klausimas, o kokios perspektyvos ateičiai. Nesykį teko girdėti labai pesimistinių minčių, bet aš nenoriu būti pesimistas. Ir paskutiniai valdybos rinkimai parodė, kad kolegų susidomėjimas d-jos veikla yra padidėjęs. Tikiu, kad naujos jaunos jėgos vis labiau įsitrauks į darbą ir užtikrins jos ateitį. Taip pat neabejoju, kad jos sekretorius kol. Leonas Kriaučeliūnas, tvarkant ir mūsų d-ją, parodys savo neišsemiamą energiją bei sugebėjimą ir kad ši naujoji valdyba ilgai ir sėkmingai jai vadovaus. Mes visi nuoširdžiai linkime jai pasisekimo.

Geriausios jai sėkmės!

PS. Pakludamas mūsų d-jos valdybos pageidavimui, pasistengiau šį savo pranešimą paruošti trumpą ir suglaustą. Jis skaitytas 1974 m. gruodžio 7 d. Jei kas daugiau domisi mano paliestais klausimais, tai gali apie tai plačiau pasiskaityti mūsų knygoje. Jei kas jos neturi, tai dar gali įsigyti, nes ji nebaigta platinti, nors jau prie to artėjame.

LIETUVIS VETERINARIJOS GYDYTOJAS IŠEIVIJOJE

DR. POVILAS ŠVARCAS

Kelios mintys iš jo kalbos draugijos 25 metų paminėjime 1974 m. gruodžio 7 d. — Red.

Prie Kauno Veterinarijos Akademijos pripažinimo daugiausia dirbo kol. P. Gailiū-

nas, kuris, kol. Kasponio padedamas, išleido svarbų veikalą apie Kauno Veterinarijos akademiją.

Po to daugiau kolegų išlaikė State Board egzaminus ir pradeda savarankiškai dirbti.

Tačiau dauguma pereina į Žemės Ūkio departamento žinybą, nes kaip tik tada pripažįstamas daugumos mokyklų, kurių diplomus išsvia turėjo.

Veterinarijos gydytojai daugiausia apsigyveno JAV (64), Kanadoj (12), Vak. Vokietijoje (4), Austrijoje (2), Šveicarijoje (3), Australijoje (3), Švedijoje (1), Anglijoje (1), Kolumbijoje (1), Argentinoje (1), Britų Konge (1).

Ką dirbo? 46 — JAV ir Kandos Žemės Ūkio dept. žinyboje, 24 — privačioje praktikoje, 10 — laboratorijose, 4 — ne savo profesijoje, 9 — neturima qinių.

Dvylika kolegų yra mirę, keturi — išėję į pensiją.

Privačioje praktikoje daugiausia dirba Illinois, Indianos, Ohio valstybėse ir Kandoje.

Vet. gydytojai dalyvauja savo profesinėje spaudoje. Teko matyti magistro laipsnį ruošiančių straipsnių, kaip tai kolegų V. Bagdono ir T. Palonio. Kol. R. Giniotis mokė, kaip tam tikra proliapsą patobulinti sutvarkyti. Daugiausia profesinėje spaudoje yra rašęs kol. P. Gailiūnas, bent prie 30 rašinių prisidėjęs, o savo vardu atspausdinęs apie 10.

O tai ir nenuostabu, nes jis daugiausia darbo paskyrė tyrimams, ypač snukio ir nagų ligoms.

Kol. P. Gailiūnas pasižymėjo savo profesinėje veikloje, bet nemažiau pasirodė kol. L. Kriaučeliūnas visuomeninėje. Jis dviejų taut. šokių švenčių rengėjas. Bendruomenės Tarybos narys, išrinktas bene didžiausiu balsų skaičiumi. Jis Neo-Lithuania korp. vadovybėje. Įsteigė kartu su žmona Irena Kriaučeliūniene Montessori mokyklą. Čia reikia pridėti, kad ką kolegose pasiekė, to jie greičiausia būtų nesugebėję be savo žmonių aktyvios pagalbos.

Kurie kolegose dėl laiko stokos ar kitų aplinkybių neturi progos aktyviai pasireikšti visuomeninėje veikloje, bent savo stambiomis pinigėmis aukomis prisideda: ar tai Lietuvių Fondan stoja, ar tai paremia Lietuvių operą, Balfą ir t. t. Yra daugelis veikiančių Liet. Bendruomenė: tarp jų A. Milaknis (California), R. Giniotis (Illinois) ir t. t. Kanadoje S. Čepas buvo ilgametis pirmininkas, be to, jis prisidėjo prie "Tėviškės Žiburių" steigimo, yra Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvos pirmininkas.

Liet. Veterinarijos Gydytojų draugijos centro valdyba. Iš k. į d.: dr. Kastytis Latoka minink.), dr. Konradas Karnauskas (pirm. minink.) ir dr. Leonas Kriaučeliūnas (sekr.).

Trūksta dr. Antano Brizgio (ižd.) ir prof. dr. Stasio Jankausko (vald. narys spec. uždaviniams).

VEIKLA

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS VEIKLA

PLGS ir ALGS pirmininkui teko maloni pareiga lankytis ir dalyvauti Ohio Lietuvių gydytojų draugijos posėdyje (1974 - IX - 21). Šiame posėdyje dalyvavo Dr. D. Degėsys; pirm., dr. H. Brazaitis — buvęs PLGS ir ALGS pirmininkas ir Lietuvos Medicinos istorijos redakcijos narys, taip pat valdybos nariai, daktarai J. Balčiūnas ir J. Stankaitis. Diskusijos daugumoje sukosi apie ateinančią sąjungos suvažiavimą, "Medicinos" žurnalą ir taipogi buvo nagrinėjami Lietuvos Medicinos istorijos rašymo reikalai. Ohio kolegos gydytojai pageidavo, kad būtų pakeista PLGS suvažiavimo data, bet, kadangi suvažiavimui patalpos jau užsakytos daugiau kaip metai, tai pakeisti datą ir surasti tinkamą viešbutį Čikagoje būtų beveik neįmanoma.

Pasaulio Liet. Gydytojų sąjungos žurnalas, naujo redaktoriaus dr. K. Pemkaus rankose, visų posėdyje dalyvavusių asmenų buvo užgirtas.

Lietuvos Medicinos istorijos reikalu buvo prieita vieninga nuomonė, kad šis veikalas būtų rašomas lietuvių kalba su kiek galima platesne anglų kalbos santrauka.

Posėdis praėjo labai draugiškoje-kolegiškoje ir vaišingoje nuotaikoje. Už tai esame dėkingi Ohio Liet. gyd. draugijos pirmininkui dr. Danieliui Degesiui ir jo žmonai Romai. Su dr. V. Avižoniu, New Yorko Liet. Gyd. draugijos pirm., teko turėti kelius ilgesnius telefoninius pasikalbėjimus minėtais klausimais.

Yra užmegsti tamprūs ryšiai su Argentinos Lietuviais gydytojais. Dr. Jonas Simanauskas (Buenos Aires) yra pakviestas PLGS Valdybos būti ryšininku su Argentinos lietuviams kolegoms. Dr. J. Simanauskas tikisi, kad dar šiais metais bus įsteigta Argentinos Lietuvių gydytojų draugija.

Dr. Mindaugas Vygantas, (PLGS — sekretorius - išdininkas) dalyvavo Pasaulio ir

Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavimo simpoziume, (1974-XI-28), kurio tema buvo "Išėivių profesinės organizacijos maksimalinio naudingumo modelis". Dr. Vygantas labai įdomiai ir pozityviai pristatė savo mintis šiame simpoziume.

Dr. G. Balukas (PLGS pirmininkas) sveikino žodžiu PLIAS ir ALIAS suvažiavimą.

Ateinančio mūsų sąjungos suvažiavimo mokslinė programa dar nėra galutinai nustatyta, bet visuomeninę paskaitų dalį jau turime: bus akademija a. a. dr. prof. Petruvi Avižoniui (žinomam Lietuvos akių ligų specialistui ir visuomenininkui) pagerbti. Minėsim prof. P. Avižonio 100 metų gimimo sukaktį (1875-1975). Turėsime du kalbėtojus: prof. Jonas Puzinas kalbės apie prof. Avižonio visuomeninę-lietuvišką veiklą, o dr. Pranas Bagdas (Bagdanavičius) duos prof. P. Avižonio mokslininko-oftalmologo apybraižą.

Taip pat noriu trumpai apžvelgti Simo Kudirkos sutikimą Čikagoje. Pasaulio Liet. gyd. sąjungos pirm. buvo pakviestas į Čikagos lietuvių organizacijų atstovų posėdį, kur buvo renkamas komitetas Simui Kudirkai sutikti. Bendras Čikagos Simui Kudirkai sutikti komitetas pakvietė PLGS pirmininką, kad jis suorganizuotų finansų komisiją, kuri rinkytų aukas Simo Kudirkos šeimai. Komisija buvo sudaryta iš įvairių Čikagos organizacijų delegatų. Aukų iš viso buvo surinkta 12.081.90 (dvylika tūkstančių aštuoniasdešimt vienas doleris ir devyniasdešimt centų). Čia neįskaitome organizacijų ir asmeniškų didesnių aukų, kur mūsų apskaičiavimu galėjo siekti 4,000 dol. Tai apytikriai Čikagos lietuviai Simui Kudirkai ir jo šeimai surinko daugiau kaip šešiolika tūkstančių dolerių. Apie Simą Kudirką laisvą lietuvių ir patriotą, kalba jo žodžiai, pasakyti sovietiniame teisme 1971 m. gegužės 17-20 d. Vilniuje: "... Ne, aš nelaikau savęs kaltu, nes aš neišdaviau savo tėvynės Lietuvos. Rusijos, šandien vadinamos Sovietų Sąjunga, aš nelaikau savo tėvyne".

Simo Kudirkos atvykimo atgarsiai teigiamai paveikė laisvojo pasaulio lietuvių išeiviją. Tie atgarsiai pasieks ir mūsų krašto brolius ir seseris. Ne tik mes, bet ir jie pasisems stiprybės iš dabartinės, pavergtos Lietuvos didvyrių — Kalantos, Kudirkos ir kitų — kojoje už mūsų tėvų žemę.

Dr. Gediminas Balukas,
Pasaulio Liet. gyd. sąjungos pirmininkas

IŠ OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ VEIKLOS

Lapkričio mėnesio 2 dieną Ohio Lietuvių gydytojų draugija Clevelando Lietuvių namuose turėjo metinį susirinkimą. Susirinkimas buvo dviejų dalių: darbo posėdžio ir pramoginės dalies.

Darbo posėdyje, kuriam pirmininkavo dr. Anelė Juškėnienė, o sekretoriavo dr. J. Kriaučiūnas, buvo svarstomi draugijos einajamieji reikalai. Taip pat buvo svarstytas ir Pasaulio Lietuvių gydytojų sąjungos suvažiavimo klausimas. Visi draugijos nariai vienbalsiai pageidavo, kad sąjungos suvažiavimas būtų daromas Darbo dienos savaitgalyje, o ne pavasarį. To paties posėdžio metu dr. Viktoras Čeičys skaitė paskaitą apie laparoskopiją, po kurios sekė gyvos diskusijos.

Darbo posėdžiui pasibaigus, viršutinėje salėje buvo Ohio Lietuvių gydytojų draugijos metinės kultūrinės premijos įteikimas, vakarienė, meninė dalis ir šokiai. Šių metų draugijos premija buvo paskirta Clevelando

Dr. Viktoras Stankus, O.L.G.G. valdybos sekr., skaito draugijos premijos paskyrimo aktą. Šalia stovi draugijos pirmininkas dr. D. Degesys. Nuotr. G. Juškėno

Prie vaišių stalo iš k. į d.: dr. A. Čepulis, dr. V. Čeičys, M. Lenkauskienė, dr. E. Lenkauskas ir kiti. Nuotr. G. Juškėno

lietuvių jaunimo komitetui už jo pastangas įrengti jaunimo kambarį Clevelando Lietuvių namuose. Įteikdamas premiją, dr. D. Degėsys pabrėžė: "Jeigu mes norime, kad mūsų jaunimas domėtusi lietuviybės klausimais, tai mes juos turime ir remti, ypač tuose jų darbuose, kuriuose jie patys yra pasiryžę tęsti lietuviškas tradicijas".

Premiją priėmė Arūnas Čiurberkis ir Jūratė Petraitytė. A. Čiurberkis gražia lietuvių kalba padėkojo Ohio lietuvių gydytojams už premiją. Jūratė Petraitytė sklandžiai pravedė meninę programą, pristatydama tos programos atlikėjus. Programos metu meistriškai kankliavo Danutė, Mirga ir

Raimundas Bankaičiai, gražiai gitara skambino ir dainavo Alvydas Narbutaitis ir Rimas Aukštuolis, ir įdomiai savo kūrinis gitara išpildė Ginius Mačys.

Susirinkimas buvo gausus tiek narių skaičiumi, tiek svečiais, ypač jaunimu, kurių buvo per šimtą. Susirinkimas buvo gyvas, įdomus ir nuotaikingas. "Dirva", aprašydama šį įvykį, taip rašė: "... Yra aišku, kad Ohio Lietuvių gydytojų draugija ir jos valdyba pelnė jaunimo dėkingumą ir daug simpatijų. Mes, vyresnioji karta, taip pat tariame ačiū už draugijos gražų sumanymą ir parodytą dėmesį ir supratimą jaunimo reikalų..."

Plojame jauniems menininkams

Nuotr. G. Juškėno

Klausomės pranešimų. Iš kairės matome Clevelando LB pirm. Jurgį Malskį, PLB garbės

pirm. St. Barzduką, dr. H. Brazaitį, dr. V. Čeičių ir k. Nuotr. G. Juškėno

Rugsėjo mėnesio 21 dieną Clevelande lankėsi Pasaulio Lietuvių gydytojų sąjungos pirmininkas dr. Gediminas Balukas. Ta proga jis susitiko su Ohio Lietuvių gydytojų draugijos valdyba, su kuria aptarė eilę klausimų. Dr. Balukas painformavo apie Lietuvos Medicinos istorijos leidimą ir atliktus organizacinius darbus ir apie artėjantį Pasaulio Lietuvių gydytojų sąjungos suvažiavimą, kuris buvo numatytas šaukti 1975 m. gegužės mėnesio pabaigoje. OLGD valdyba buvo vieningos nuomonės, kad ši data mums nėra gera ir mes siūlėme suvažiavimą daryti Darbo dienos savaitgalyje. Buvo svarstytos ir "Medicinos" žurnalo problemos. Dr. G. Balukas pageidavo ir skatino "Medicinos" žurnalą remti tiek straipsniais, tiek mūsų veiklos informaciją.

Gruodžio mėnesio 1 dieną Ohio valstijoje mirė Dr. Balys Matulionis. Dr. B. Matulionis buvo neseniai apsigyvenęs pas savo sūnų Mindaugą, Barbertone prie Akrono. Jo kūnas buvo pašarvotas Clevelande. Į atsisveikinimo akademiją buvo atvykę iš Chicagos dr. V. ir dr. A. Taurai ir prof. Puzinas, o iš Bostono "Keleivio" redaktorius Jackus Sonda. Atsisveikinimo akademijai vadovavo dr. H. Brazaitis. Clevelande anksčiau gyvenęs dr. B. Matulionio sūnus dr. Algis šiuo metu yra įsikūręs Reno, Nevadoje.

NEW YORKO L. G. DRAUGIJOS VEIKLA

1974 m. birželio 29 d. Kultūros Židinio salėje įvyko metinis susirinkimas, kuriame dalyvavo dauguma d-jos narių. Pirmininkavo prof. dr. A. Starkus. Po valdybos narių pranešimo buvo išrinkta skyriaus valdyba iš šių daktarų: Vytautas Avižonis — pirm.,

Dalis New Yorko L.G.D. susirinkimo dalyvių.

New Yorko L.G.D. valdyba: sėdi iš k. į d. dr. Skripkutė, dr. Avižonis, dr. Giedraitienė. Stovi dr. Jankauskas, dr. Narvydas, dr. Lege-

kas. Nuotraukoje nėra dr. Šnipo ir dr. Goeldnerienės.

Romas Šnipas — vicepirm., Benediktas Jan-
kauskas — sekr., Povilas Legeckas — ko-
respondentas, Leonilda Giedraitis — išd.,
Aldona Skripkutė ir Anastazija Goeldnerie-
nė — narės. Revizijos komisiją sudaro:
Aleksandras Narvidas, Julita Trojanienė,
Juozas Didžpinigaitis.

1974 m. spalio 12 d. įvyko eilinis sky-
riaus susirinkimas dr. Aleksandro Narvido
namuose E. Northporte, kuriame dalyvavo

daugiau kaip pusė skyriaus narių. Susirinki-
mas praėjo labai malonioje ir svetingoje nuo-
taikoje kartu su svečiais ir šeimos nariais.

Susirinkime sukėlė daug diskusijų eina-
mieji ir dar daugiau visuomeniniai reikalai,
kurie liečia lietuvių mokyklų išlaikymą, va-
dovėlių leidimą ir Lietuvos medicinos isto-
rijos leidimo problemą.

Sekantis metinis susirinkimas numatytas
1975 m. balandžio mėn.

Iš New Yorko L.G.D. susirinkimo 1974 m. spalio 12 d. dr. A. Narvydo rezidencijoje.

-Nuotr. dr. V. Paprocko

*III. L.G.D. susirinkime (1974 m. rugs. 21 d.)
paskaitą skaitė dr. Danielius Giržadas (kai-*

*rėje). Dalis dalyvų po susirinkimo (dešinėj)
Nuotr. dr. K. Ambrozaičio*

ATŽALYNAS

LEONAS P. ŠULAS-ŠULAITIS GAVO MEDICINOS DAKTARO DIPLOMĄ

Leonas Pranas Šulas-Šulaitis 1974 m. lapkričio 7 d. Vienos universiteto didžiojoje švenčių-iškilmų salėje, dalyvaujant profesoriams, doktorantams ir daugeliui svečių, iš Medicinos fakulteto dekanu gavo med. daktaro diplomą.

Leonas Pranas gimė 1944 m. balandžio 11 d. Kaune. Jis pamėgo sportą, žaidė futbolo komandoje, buvo net vyresniu vadovu, ka-

Dr. Leonas Šulas

pitonu, moksleivių tarpe turėjo autoritetą. Be to, buvo geras plaukikas, perplaukdavo iš Marvelės (Kauno priemiestis) per Nemuną ten ir atgal. Mėgo iš mažens, kai tik pramoko, skaityti. Būdamas 8 metų, užklausė mamos, iš kur jis atsiradęs. Mama paaiškino, kad jis išaugo prie jos širdies, o ligoninėje daktarai jį išėmė. Jis užklausė: "Kaip aš prie tavo širdies atsiradau?". Mama pasakė, kad ji tą dieną buvo pavargusi ir atsakys kitą kartą, norėdama pasitarti su savo teta dr. Julija Matjošaitiene-Biliūniene, kad tiksliau sūnui atsakytų. Kartą mama, iš mokyklos grįžus, rado po lova savo Levuką skaitant medicinišką žmogaus anatomijos knygą, kurią parsinešė iš mamos dėdės Stasio Matjošaičio-Esmaičio. Po to Leonas daugiau mamos neklausė, iš kur jis atsirado.

Kaune Leonas baigė pradžios mokyklą ir

gimnaziją. 1960 m. birželio 29 d. su savo mamyte mokyt. Magd. Šulaitiene atvyko Chicago, pas savo tėvą teis. Praną Šulą. Nors Leonas mokėsi anglų kalbos gimnazijoje, bet to permaža, kad įstotų į universitetą. Dėlto dvejus metus mokėsi Harper aukšt. mokykloje, kurią baigęs įstojė į Illinois universitetą. 1966 m. birželio 10 d. gavo bakalauro diplomą iš chemijos su garbės pažymėjimu. Illinois universiteto vadovybė jam pasiūlė stipendiją daktaro laipsniui iš chemijos įsigyti, bet jis, jausdamas patraukimą medicinai, išvyko į Austriją, ir Vienos universitete Wiener Internationale Hochschulkurse vasarą baigė vokiečių kalbos kursą ir buvo priimtas į universiteto medicinos fakulteto 1 kursą. Studijuodamas universitete, buvo pakviestas indogermanų kalbų mokslo skyriaus prof. Trojan dėstyti lietuvių kalbą. Lietuvių kalbą dėstė iki universiteto baigimo. Dėstomas lietuvių kalbos kursas ir dėstytojo L. Šulo pavardė buvo oficialiai išspausdinta Vienos universiteto kataloge. Gyvendamas Chicagoje, Leonas Šulas aktyviai reiškėsi sporte, žaidė futbolo komandoje Liths.

Keletą metų, dar būdamas med. kandidatu, Leonas Šulas dalyvavo Studijų savaitėje Bad Godesberge ir Stuttgarte, V. Vokietijoje, kur suvažiuodavo iš visų aplinkinių kraštų studentai, kunigai, inteligentai, profesorai skaitydavo paskaitas iš Lietuvos krašto pažinimo srities; būdavo ir diskusijos paskaitoms išryškinti, o vėliau ekskursuodavo plaukdami dideliu laivu Reino upe, besįdžiaugdami gražiomis pakrantėmis.

Dabar dr. Leonas P. Šulas atlieka medicinos praktiką, dirbdamas nuo š. m. gruodžio 3 Badeno miesto ligoninėje.

Koresp. Fabius

Raimundas ŠILKAITIS Illinois universitete, Chicagoje, siekia PhD iš farmakologijos

Juozas STANKAITIS jau trečius metus studiuoja mediciną Connecticut medicinos mokykloje.

Irena DANYTĖ (Kanada) pradėjo studijuoti mediciną McGill universitete Montrealyje.

DR. LINA B. KRIAUCIŪNAITĖ - THARP

Dr. Lina, dip. inž. Kazio ir dr. Eugenijos Kriaučiūnų duktė, gimė Tuebingene, Vokietijoje, 1950 m. Baigė Cicero šv. Antano pradžios mokyklą ir Cicero Aukšt. lituanistinę mokyklą pirmąja mokine. 1968 m. baigė Marijos Aukšt. mokyklą Chicagoje su "high honors". Priklausė National Honor Society, ispanų, matematikos ir Rūtos klubams. Gavo National Merit honorary stipendiją.

Dr. Lina Kriaučiūnaitė

Studijavo Illinois universitete, Chicagoje. Ji buvo garbės studentė ir priklausė James scholar programai. 1970 m. buvo priimta į Illinois universiteto Odontologijos fakultetą, Chicagoje. 1974 m. gegužės 31 d. baigė odontologijos studijas su gerais pažymėjimais ir gavo D.D.S. laipsnį. Kaip gabi profesionalė, dr. Lina buvo pakviesta dėstyti į tą patį universitetą. Šiuo metu ji dėsto Illinois universiteto odontologijos fakultete, prostodontikos departamente. Ji priklauso šioms profesinėms organizacijoms: American Dental assoc., Chicago Dental society, Illinois State Dental society, American assoc. of Women Dentistry, American Society of Preventive Dentistry.

Dr. Lina B. Kriaučiūnaitė-Tharp net ir studijų metu buvo aktyvi visuomeninkė. Nuo vaikystės priklausė ateitininkams, buvo studentų ateitininkų sąjungos užsienio reikalų skyriaus sekretorė, priklausė tautinių šokių grupei. Ji taip pat dirbo II-jo Pasaulio Lie-

tuvių Jaunimo kongreso peticijų komisijoje.

Be dėstymo universitete, Lina verčiasi privačia praktika, dirbdama su dr. Robert J. Tharp, Olimpia Fields, Ill.

Be savo mokslinės ir visuomeninės veiklos amerikiečių tarpe, ji pasiryžusi taip pat nenutolti ir nuo lietuvių visuomeninio bei profesinio gyvenimo.

Laima ANTANAVIČIUTĖ (Boston Mass.), studijuojanti Tufts universitete odontologiją, 1974 m. rugsėjo 15 d. ištekėjo už stud. M. L. Cehoon.

Dr. Mindaugas PAUTIENIS (Cleveland, dr. Kazimiero ir Onos Pautienių sūnus), 1974 m. sausio 13 d. gavo dantų gydytojo diplo-

Dr. Mindaugas Pautienis

mą Columbus universitete. Dr. Mindaugas 1969 m. baigė biologiją Ohio State universitete ir 2 metus mokytojavo. Studijų metu aktyviai reikėsi skautų bei lietuvių studentų veikloje.

1972 m. dr. Mindaugas gavo kariuomenės stipendiją, o 1974 m. apdovanotas už pažangumą American Asso. of Endodontist ir Alfa Omega atžymėjimais. Dr. Mindaugas su žmona Dalia (Bilkevičiūte) pradžioje 1975 metų pradės dirbti kapitono laipsniu Army Fort Eustis ligoninėje, Virginijoje. Sėkmės jaunam daktarui!

Dr. Vida Tamašauskaitė

Dr. Vida TAMAŠAUSKAITĖ, gimusi 1949 m. Venezueloje, baigė odontologijos studijas UCV universitete Caracas mieste ir 1974 m. kovo mėn. 29 d. gavo daktarės laipsnį. Ji buvo vienintelė lietuvaitė iš 120 baigusiųjų universitetą.

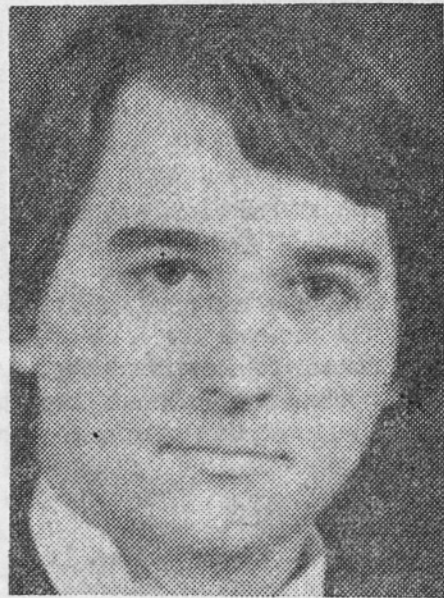
Dr. Alfredas Stanevičius

Dr. Alfredas J. STANEVIČIUS (Urugvajus) odontologijos baigimo proga buvo pagerbtas Urugvajaus Lietuvių Kultūros draugijos ir jaunimo. Jis studijų metu buvo labai aktyvus "Ąžuolyno" ansamblio šokių mokytojas. "Ąžuolynas" yra koncertavęs Brazilijoje, Argentinoje, JAV (Chicagoje, Washington), Kanadoje. Sveikiname jauną ir energingą daktarą.

Roma JASINEVIČIŪTĖ lanko Western Reserve odontologijos mokyklą paskutinius (trečius) metus.

Raimundas JANEVIČIUS (Onos ir dr. Vinco Jarėvičių sūnus, Kankakee, Ill.) pradėjo šį rudenį medicinos studijas Illinois universitete Chicagoje. Pavasarį jis gavo bakalauro laipsnį Illinois universitete Urbanoje. Raimundas gabus ne tik moksle, bet ir muzikoje.

Raimundas STRIKAS (Chicago), aktyvus skautų veikėjas, įstojo į Illinois universiteto medicinos mokyklą.

Dr. Henrikas Krikščiūnas

Dr. Antanas KRIŠČIŪNAS, 1974 m. baigęs Manitobos universitete medicinos mokyklą, atlieka praktiką Šv. Bonifaco ligoninėje. Jis pasižymėjo sporte.

Dr. Julius RINGUS, baigęs Cornell medicinos mokyklą, šiais metais pradėjo patologijos rezidenciją Chicagos universitete.

Vytautas Andrius PREMENECKAS (Cleveland, Ohio) studijuoja prieš medicininius mokslus Baldwin Wallace universitete. Jo brolis Viktoras Premeneckas verčiasi dantų gydytoju Michigano valstybėje.

Vytautas SILIŪNAS mediciną studijuoja Floridoje, o jo brolis Mindaugas yra North-Western universitet "pre-medical" studentu.

PAMINĖJIMAI

DR. VL. INGELEVIČIUI 85 METAI

Prieš 85 metus (1889. XII. 11) Beržuonyse, Rokiškio apskrity, gimė Vladas Ingelevičius, kuriam vėliau buvo lemta įrėžti gilią vagą bedirbant savo mylimo krašto ir jo tautiečių labui. Vladas jaunystę praleido Lietuvoj ir pamilo savo kraštą bei jo žmones. Vėliau, baigęs Petrapily gimnaziją, 1908 metais įstojo į Karo Medicinos akademiją. Jis labai nudžiugo, kad akademijoj buvo dar 5 lietuviai medikai. Visi jie jautė ilgesį savo kraštui ir troško artimesnio bendravimo tarpusavy. Tat buvo visai natūralu, kad tie lietuviai studentai, susitikę vienoj mokykloj svetimame krašte, susibūrė į draugiją, kuri vėliau gavo Fraternitas Lithuanica korporacijos vardą. Metams bėgant, tos organizacijos narių skaičius didėjo, ir ji užmezgė artimus santykius su kitų specialybių lietuviais, kurie tapo nuolatiniais svečiais fraternitiečių subuvimuose. Jų tarpe buvo muzikas Stasys Šimkus, kalbininkas Kazys Būga, dailininkai Žmuidzinavičius, Rimša, Zikaras, istorikas — būsimas diplomatas Augustinas Voldemaras. Tas tamprus bendradarbiavimas su įvairių specialybių lietuviais studentais labai praplėtė kiekvieno studento akiratį ir sustiprino tautinį susipratimą. Vėliau studentai užmezgė ryšį su poetu Maironiu, kuris kiekvieną jų apdovanojo savo "Jaunosios Lietuvos" poema. Vlado, kaip ir kitų studentų, pagrindinis tikslas buvo nenustausti ir, už gautą stipendiją atitarnavus rusų kariuomenėje, grįžti į Lietuvą ir dirbti jos labui.

Vladas baigė akademiją 1913 metais ir iki 1917 metų tarnavo rusų kariuomenėj. Bet ir toje tarnyboje jis sugebėjo surasti būdą prisijungti prie sulietuvintos lauko ligoninės rumunų fronte. 1918 metais jau matom Vladą Lietuvoj. Kurį laiką jis važinėjo po įvairias Lietuvos vietas ir talkininkavo, kur galėjo, besikuriančiam kraštui, kol 1918 metų pabaigoj įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Jis aktyviai prisidėjo prie Karo sanitarinės tarnybos organizavimo ir nuo to laiko, iki rusų okupacijos 1940 metais, buvo Karo sanitarijos viršininko pavaduotojas ir kurį laiką ėjo viršininko pareigas, išsitarnaudamas pulkininko laipsnį. Ant Vlado pečių visuomet gulėjo sunki karo sanitarinės tarnybos administracijos našta,

Dr. Vladas Ingelevičius

kuriai pakelti jis rodė didelį sumanumą ir apskrumą. Jo didelės tolerancijos ir mokėjimo apsieiti su žmonėmis dėka, jis visų buvo labai mėgiamas — tiek viršininkų, tiek pavaldinių. Vladas daug laiko pašventė visuomeninei veiklai. Jis taip pat buvo vienas Lietuvos Vegetarų draugijos steigėjų. Pats būdamas nuoseklus vegetaras, jis tą idėją nuoširdžiai propagavo. Jam rūpėjo medicinos seserų paruošimas Lietuvoj ir jis buvo ilgametis Medicinos seserų mokyklos lektorius. Vladas giliai domėjosi savo profesija — medicina. Jis lankėsi medicinos kongresuose užsieny, rašė "Medicinos" žurnale ir aktyviai dalyvavo tiek karinių, tiek civilinių medicinos organizacijų susirinkimuose Lietuvoj. Pirmosios savo medicininės brolijos "Fraternitas Lithuanica" jis niekuomet nepamiršo ir joje intensyviai veikė. Įsikūrus Lietuvos universitete to paties vardo ir ideologijos studentų organizacijai, jis buvo nuoširdus jos rėmėjas ir, kaip vyresnis brolis, visuomet pasiekiamas patarėjas sunkesnėse situacijose. Jis sukūrė pavyzdinę lietuvišką šeimą, kurios atžalynu ne be pagrindo gali didžiutis.

Vladas taip pat buvo vienas Lietuvos Raudonojo Kryžiaus steigėjų ir jo ilgametis darbuotojas valdybose, eidamas vicepirmininko ir pirmininko pareigas. Pasitraukęs į užsienį, jis nepamiršo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus. Iš Austrijos jis atnaujino ryšius su Tarptautiniu Raudonuoju Kryžium Ženevoj ir atgaivino Lietuvos Raudonojo Kryžiaus darbą Vokietijoje.

1949 metais Vladas emigravo į Jungtines Amerikos Valstybes ir apsigyveno New Yorke. Vyresnio amžiaus imigrantams įsikūrimas naujame krašte, kurio ir kalba nebuvo gerai pažįstama, buvo nelengvas. Betgi Vladas tuoj ėmėsi sėkmingų žygių gauti leidimui verstis medicinos praktika ir gavo darbą ligoninėj, kur dirbo daugelį metų ir buvo giliai vertinamas administracijos ir kolegų. Jis taip pat nenustojo sielotis Lietuvos reikalais ir lietuviybės išlaikymu emigracijoje. Jo veikla visuomeniniame darbe nenutrūko. Jo neišsenkama energija leido jam taip pat eilę metų būti "Fraternitas Lithuanica" New Yorko skyriaus pirmininku ir vėliau dalyvauti korporacijos premijos paskyrimo komisijoje. Vladas visuomet buvo paslaugus ir atrodo turįs neišsenkamą kantrybę. Organizaciniuose reikaluose, kai nuomonių skirtumai kartais atrodydavo visai nesuderinami, jis parodė ypatingą gabumą ieškoti ir surasti priimtina kompromisą ir tuo būdu sudarydavo galimumą eiti sėkmingai prie užsibrėžto tikslo.

Nuoširdžiai linkim Vladui sulaukti dar daug skaidrių gimtadienių.

Vytautas Domijonaitis, MD

JUBILIEJAI

Dr. Mykolo ir Elenos (Vileišytės) DEVENIŲ santuokos 50-metis buvo atžymėtas 1974 m. dr. Kazio ir Dalios Bobelių, dr. Algirdo Devenio iniciatyva. Ta proga Deveniai įsteigė 100,000 dol. fondą lietuvių kultūrinei veiklai remti. Fondas bus globojamas Lietuvių Evangelikų Reformatų Bažnyčios Amerikoje. Ponja Devenienė ryški visuomenės veikėja (ypač Balso, Vliko ir k. vadovybėse). Dr. Devenis baigė mediciną Yale universitete. 1940 m. liepos mėn. bolševikų areštuotas, išvežtas į Vorkutos sto-

Devenių Fondo steigėjai dr. M. ir A. Deveniai ir pirm. D. Bobelienė

Nuotr. V. Noreikos

vyklą. Vėliau iš stovyklos žmonos dėka išlaisvintas ir vėl įsikūrė Amerikoje. Dabar gyvena Kalifornijoje.

Dr. Jurgis ir Bronė BALČIŪNAI (Strasburg, Ohio) 1974 m. liepos mėn. atšventė 40 metų bendro gyvenimo sukaktį.

Kun. Ansas ir dr. Adelė TRAKIAI (Chicago, Ill.) Liet. Evengelikų Liuteronų "Tėviškės" parapijos darbuotojai, atšventė savo bendro vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį.

Visiems solenizantams linkime sveikatos ir ilgiausių metų!

PLGS SVEIKINA GIMTADIENIO PROGA
Prof. dr. Blažiejų ABRAITĮ — 75 m. (Lietuvoje).

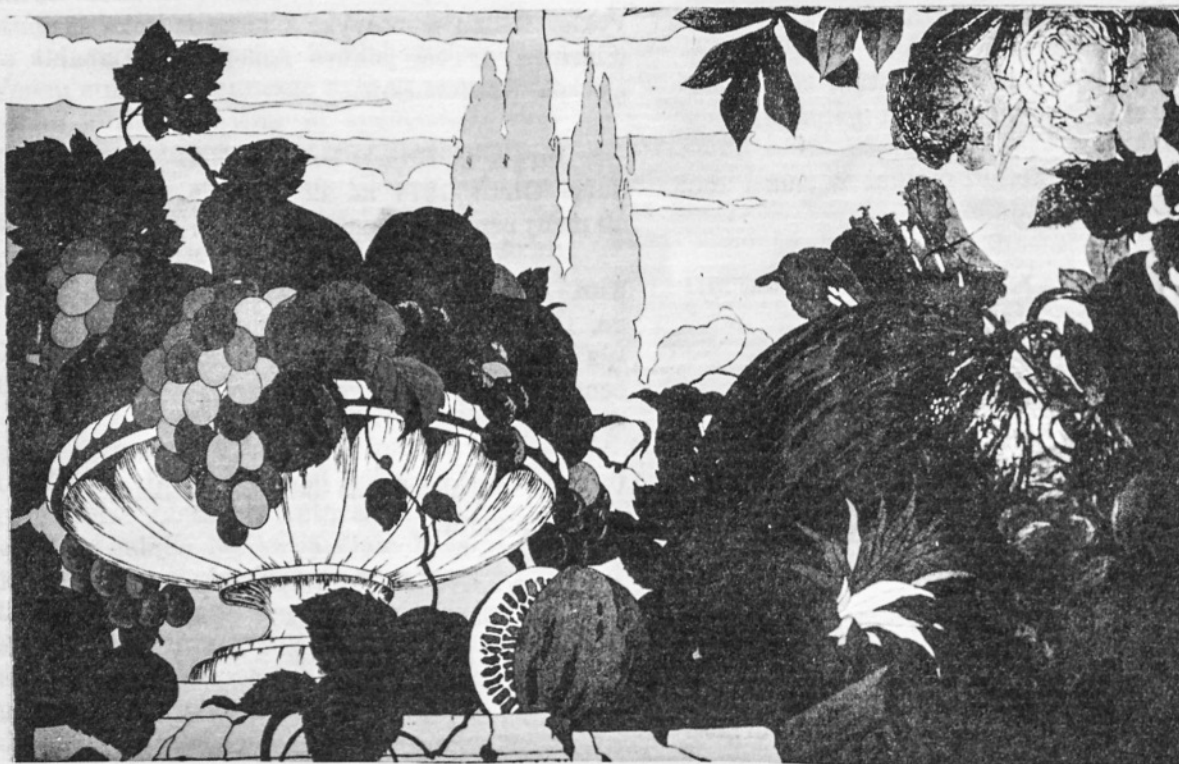
Prof. dr. Stasį KUDIRKĄ — 70 m. (Lietuvoje).

Prof. dr. Kazimierą ALMINĄ — 70 m. (Loop City, Nebr.).

Dr. Eliziejus ir Julija DRAUGELIAI (San Paulo, Brazilija), 1974 m. spalio 23 d. atšventė vedybinio gyvenimo 60 metų sukaktį. Jie sumainė žiedus 1914 m. Talino bažnytelėje. Ji (Julija Čepulytė-Draugelienė) gailiatingoji sesuo, visuomenės veikėja ir ištikima draugė. Jis (dr. E. Draugelis) ne tik gydytojas, bet ir Marijampolės miesto pirmas burmistras, Vidaus reikalų ministeris, Steigiamojo seimo narys, Svėikatos departamento direktorius, ligoninės organizatorius ir direktorius, vienas iš ateitininkų pirmūnų, laikraščių redaktorius ir t. t. Jis net meninkas. Pagerbdami šiuos garbingus jubilautus, dedame dr. E. Draugelio 1930 metais pakelenu išdegintą ir aliejaus dažais nuta-pytą "Seno sodo kampelį".

*Dr. Eliziejus ir Julija Draugeliai 1915 m.
Stovi dr. Draugelio brolis*

Dr. E. Draugelio "Seno sodo kampelis"

DR. ANTANAS RAZMA IR LIETUVIŲ FONDAS

“Nors tas milijonas ir yra fantastiškas skaičius, bet mums lietuviams jis yra pasiekiamas ir realus”

(Dr. A. Razma, “Draugas” 1960.12.8)

Kai Lietuvių Fondas jau peržengė milijoną ir antram — apie 50 tūkstančių dol. įplaukė, pradėdame tai laikyti natūraliu reikalu.

Nors džiaugiasi visa lietuvių visuomenė, kad LF investuotas kapitalas iki 1973 m. pabaigos padalino apie 300 tūkstančių dol. lituanistiniam švietimui, kultūriniais reikalams, premijoms ir įvairiems lituanistiniams moksliniams darbams, bet vėl pradėdame apsiprasti, kad čia nieko ypatingo neatsitiko, taip kaip pasaulis nebesėdėjo per naktį prie televizijos, kai astronautai paskutinį sykį vaikščiojo ant mėnulio. Tokia jau žmogaus psichologija, kad jis pripranta ne tik prie kasdieniško reikalų, bet ir prie didelių laimėjimų...

LF vėl iškyla kaip nuostabus lietuvių išėivijos kūrinys, kai pagalvojame, kokia būtų skurdi finansinė padėtis lituanistinių mokyklų, kultūrinio planavimo išėivijoje, jeigu milijoninis LF nestovėtų užnugaryje su kasmetinėm pajamom.

Tada vienas kitas gal ir pagalvojo, o kas tas dr. Antanas Razma, kuris “išdrįso”, pats būdamas tada nežinomas, 1960 m. gruodžio 8 d. “Drauge” paskelbti straipsnį, kad lietuviai gali ir turi suorganizuoti pastovų milijoninį fondą lietuviškiems reikalams.

Razma, kaip ir daugybė kitų lietuvių baigusiu mokslus, yra kilęs iš ūkininkų šeimos, žemaitis nuo gražiųjų Platelių ežero pakrančių. Baigęs gimnaziją, turėjo apleisti gražiąją Žemaitiją, bėgant nuo antrosios žiauriosios rusų okupacijos. Lietuvoje jo svajonė buvo baigti agronomiją ir vėliau vadovauti ūkininkams, keliant bendrą Lietuvos žemdirbystės lygį. Tėvynės palikimas jame paliko neišdildomus tėviškės nostalgijos pėdsakus...

Skuodo ir Plungės gimnazijose buvo atėitininkas. 1945 m. pradėjo medicinos studijas Tuebingen'e, Vokietijoje, kur jas ir baigė. Kaip studentas aktyviai dalyvavo studentų veikloje, būdamas įvairiose jų valdybose.

1950 m. sukūrė šeimą su odontologijos

studente Elena Kisieliūte. 1952 m. abu atvyko į Chicago ir pradėjo medicinos praktiką Ravenswood ligoninėje. 1954 m. išlaikė Illinois valstybinius egzaminus ir Wilmingtone turi savo medicinos praktiką. 1972 m. išlaikė “Family Practice Board” egzaminus. Šeima gyvena Joliet, Illinois. Vienas sūnus Antanas-Gintaras yra medicinos mokykloje, kitas — Edis Petras Northwestern universitete.

Dr. Antanas Razma

Atsidūręs 40-50 mylių nuo Chicagos ir vienintelė lietuvių šeima tarp amerikiečių, Razma taip pat pergyveno atsiskyrimo skausmą nuo aktyvios lietuviškos visuomenės. Bet lietuvių patarlė sako: “Nėra to blogo, kad neišeitų į gerą”. Razma jau pradėjo galvoti 1959-60 metais apie amerikietiško pavyzdžio fondą, kuris tarnautų lietuviškam reikalui. Turtingesni ir toliau gyvenantys lietuviai, paaukodami didesnes sumas pana-

šiam fondui, galėtų netiesioginiai, bet aktyviai įsijungti į lietuviybės išlaikymą bei jos ugdymą. Tokiu būdu susikristalizavo idėja į konkrečią formą milijoniniam Lietuvių Fondui.

Pradžioj jis galvojo iškelti pačią fondo idėją spaudoje, paaukoti kelius tūkstančius ir perduoti organizavimo darbą kitiems visuomenininkams - organizatoriams. Bet ir čia atsitiko kitaip. Pats fondo organizavimo darbą pradėjęs nuo jo negalėjo pasitraukti iki šiai dienai, kur dabar yra LF valdybos pirmininku. Į šią talką atėjo daugelis kolegų medikų, nemedikų organizatorių ir visa JAV Lietuvių Bendruomenė, kitos lietuvių organizacijos ir lietuvių spauda. Kadangi LF idėja gimė lietuvių gydytojų šeimoje, gydytojai fondą rėmė ir darbais ir finansais, tai L. Fondas bus lietuvių gydytojų pasididžiavimas ateityje.

Užbaigus pirmąjį LF milijoną ir žengus spartų žingsnį į antrąjį, norėtume pasveikinti fondo ne tik idėjos davėją, bet ir jo

įgyvendytoją kolegą A. Razmą. Utopinė fondo mintis 1960 m. tapo realybe 1974-tais, nes buvo laiku ir psichologiškai pataikyta į lietuviškąją sąžinę. Tapo realybe, nes pats minties autorius nepasitenkino vien straipsniu, bet prie jo įgyvendinimo idėjo visą savo širdį. Jo pavyzdys patraukė ne tik artimuosius kolegas, bet visą lietuviškąją visuomenę. Galima didžiuotis gydytojų įnašais, bet dar daugiau galėtume, jeigu visi įsijungtume. Durys plačiausiai atidarytos į antrąjį milijoną. Taigi tikime gal net visus kolegas matyti sąrašuose. Ypač gerbiami ne tie, kurie gali ir duoda, bet tie, kurie negali, bet duoda lietuviybės labui.

Žemiau dedame gydytojų įnašų sąrašą, kurį parūpino L. Fondo būstinė. Ispėjame, kad netikslumų gali pasitaikyti, kuriuos prašome pranešti LF būstinei ("Medicinos" redakcija už netikslumus neatsako).

Kazys Pemkus, MD

Dr. Razma kalba vajeaus rengimo komiteto posėdyje Chicagoje, milijoną užbaigus.

2422 WEST MARQUETTE ROAD, CHICAGO, ILLINOIS 60629, PHONE: 312 925-6897

LIETUVIŲ FONDO NARIŲ GYDYTOJŲ SĄRAŠAI IR ĮNAŠAI

1974 M. GRUODŽIO MĖN. 31 D. DUOMENYS

Pavardė, vardas	Inešta suma
Adams, V. ir V., Ohio	\$1,000.00
Aglinskas, Kęstutis ir Juzė, Ill.	1,000.00
Alminas, Kazys, Nebr.	1,800.00
Ambrozaitis, Kazys ir Marija, Ind.	1,500.00
Andrašiusnas, Bronius ir Polė, Wis	100.00
Ankudas, Stasys, Md.	1,500.00
Armanas, Henrikas ir Elena, Md.	1,000.00
Ašoklis, Kazys, V. Vokietija	100.00
Atkočiūnas, Baltrus /mirėš/, Ill.	175.00
Atkočiūnas, Petras ir Ona, Ill.	100.00
Avižiemis, Karolis ir Marija, Ill.	300.00
Avižonis, Vytautas, DE.	2,650.00
Babušis, Sigitas, CA.	200.00
Bagdas, Pranas, N.Y.	100.00
Bagdonas, Valentinas ir Birutė, Ill.	1,020.00
Baktys, Matas /mirėš/, Ill.	100.00
Balčiūnas, Jurgis ir Bronė, Ohio.	1,100.00
Balčiūnas, Vitoldas, Wisc.	100.00
Baltrukėnas, Adolfas, Ohio	1,100.00
Balukas, Gediminas ir Vanda, Ill.	3,425.00
Bartkus, Aurelija, Cal.	100.00
Bartkus, Juozas ir Eugenija, Ill.	1,000.00
Beimoris, Bruno ir Aldona, Ill.	1,000.00
Belickas, A., Ill.	700.00
Bergas, Valius ir Elena, Ohio.	500.00
Biežis Steponas /mirėš/, Ill.	1,000.00
Bilėnas, Jonas ir Dana, N.Y.	100.00
Biskis, Birutė ir Gediminas, Ill.	200.00
Blažys, Walter, Ill.	100.00
Bložė, W.H. Ohio	1,000.00
Bobelis, Kazys, Ill.	1,000.00
Brinkis, Zigmas ir Žibutė, Cal.	1,000.00
Budrys, Stasys ir Milda, Ill.	1,000.00
Byla-Bylaitis, Ged. ir Dalia, Ill.	1,000.00
Čepulis, Algimantas, Ohio.	1,300.00
Čerėkus, Antanas ir Ona, Ill.	600.00
Čiuris, Antanas ir Birutė, Ill.	1,000.00
Damijonaitis, Vytautas ir Elena.	1,800.00
Danta, Gytis, Australija.	100.00
Dargis, Vytautas ir Leonita, Ill.	1,000.00
Dečkus, Elena, Ill.	100.00
Delta-Delertas, Adolfas ir Marija.	200.00
Dičpinigaitis, J.B., N.Y.	100.00
Didžiulis, Albina, N.J.	640.00
Didžys, W.V., Australija.	100.00
Domanskis, Alima ir Van., Ill.	1,000.00
Dragūnas, Vacys, Ohio.	1,000.00
Draugelis, Eliziejus ir Julija, Braz	105.00
Dubinskas, Jadvyga ir Viktoras, Ill.	1,500.00
Feldman, Gerhard ir nelie, N.Y.	300.00
Gailun, Jonas, CT.	100.00
Gaižiūnas, Bronius /mirėš/, Ill.	385.00
Gemziukas, Algirdas, N.Y.	100.00
Garūnas, Albinas ir Ona, Ill.	1,000.00
Gečas, Jonas, Ill.	\$ 600.00
Gedaugas-Prialgauskas, Jurgis, Cal.	700.00
Geštautas, Stephen, Ill.	200.00
Giedraitis, Dominikas ir Elena, Ill.	1,000.00
Giedraitis, Rolandas ir Danutė, Cal.	100.00
Giedrikis, Irena ir Stasys, N.J.	900.00
Gineitis, Romualdas ir Jadvyga, Ohio	1,000.00
Giniotis, Romas, Ill.	600.00
Gleveckas, A.B. ir Vida, Ill.	1,000.00
Gliaudelis, Jonas, Ind.	100.00
Grigaitis, Albinas /mirėš/ /Jadvyga, Ill	100.00
Grigaliūnas, Anicetas, Ill.	1,100.00
Griggs, Donald, Conn.	100.00
Grinis, Gedas ir Aldona, Ill.	1,200.00
Ignatonis, Lilija, Ill.	200.00
Ingelevičius, Vladas ir Regina, N.Y.	400.00
Jablonskis, Kostas, Ill.	3,000.00
Janevičius, Vincas, Ill.	100.00
Jankus, Stasys, Ill.	1,100.00
Jaras, Pranas ir Danutė, Ind.	1,300.00
Juodakytė, Violeta, Ill.	100.00
Juozevičius, Jonas ir Aldona, Ill.	120.00
Jurgilas, Jonas ir Stasė, Cal.	1,000.00
Jusionis, Jonas ir Jadvyga, Cal.	1,100.00
Kanauka, Kostas ir Marija, Md.	100.00
Karoblis, Vytautas, Ohio.	1,200.00
Kaunas, Ferdinandas ir Vanda, Ill.	3,000.00
Kazlas, Petras J. AR.	100.00
Kelertas, Algimantas, Ill.	2,000.00
Kisielius, Petras ir Stefa, Ill.	2,100.00
Kisielius, Alfonsas ir Anna, Ohio.	1,000.00
Kižyz, Juozas ir Agnė, Ill.	1,000.00
Konce, Alvydas, Ill.	100.00
Kriaučiūnas, Leonas ir Irena, Ill.	1,000.00
Kriaučiūnas, Juozas ir Magdalena, OH	1,010.00
Kudirka, Algirdas, Ill.	1,000.00
Kungys, Zigmas, Cal.	1,300.00
Kwedar, Albert, Ill.	100.00
Ladas, Edward, CT	100.00
Lapatinskas Pranas /mirėš/ /Jadvyga.	1,000.00
Laucis, Augustinas ir Marija, Ill.	1,000.00
Legeckas, Povilas, N.Y.	100.00
Lelys, Vladas ir Marcelė, N.Y.	100.00
Lenkauskas, Edmundas ir Milda, Ohio.	2,000.00
Lipskis, Antanas ir Alina, Ill.	1,000.00
Mačiulis, Jonas, Ohio.	250.00
Majauskas, Vytautas ir vanda, Mich.	200.00
Martus, Alfonsas ir Katrina, Ohio.	400.00
Matonis, Arvydas ir Roma, MA.	1,000.00
Matukas, Antanas, Canada.	1,007.97
Matulionis, Balyš /mirėš/, Ill.	300.00
Maurutis, Vytautas ir Aldona, Ohio.	200.00
Mažeika, Pranas ir Valentina, Ill.	1,000.00
Mažeika, Pranas ir Aldona, Ill.	1,000.00
Melnykas, Vytautas /mirėš/, Ill.	500.00
Milaknis, Antanas ir H., Cal.	1,000.00
Mileris, Vytautas ir Marytė, MI.	100.00

Miliauskas, Antanas, Ohio	\$1,000.00	Skripkus, Stasys, N.J.	\$ 500.00
Milius, Adolfas ir Elena, Ill.	1,000.00	Šlavinskas, V. ir M., N.Y.	3,000.00
Mironaitė, Ona, Ill.	1,000.00	Šliažas, Adolfas ir Algė, Ill.	100.00
Miškinis, Martyna ir Napoleonas, L.	1,000.00	Šmulkštys, Albinas, N.Y.	1,013.00
Monstavičius, Algirdas ir Barbara.	200.00	Šmulkštys, L./Griniūtė/ ir Liudvik	1,000.00
Montvila, Jurgis ir Halina, N.Y. ...	1,300.00	Snieška, Antanas ir Janina, N.Y.	1,000.00
Motiejūnas, Juozas/mirėš/ ir Anelė	1,000.00	Sonta, Juozas ir Teklė, Ohio.	1,000.00
Musonis, Vytautas, Ill.	200.00	Stankaitis, Jonas, Ohio.	1,000.00
Nakas, Osvaldas ir Ina, Ill.	350.00	Stapulionis, Genė ir Antanas, MA.	700.00
Narbutas, Jonas ir Sofija, FL.	200.00	Starkus, Antanas, N.Y.	1,000.00
Narvidas, Alexander, N.Y.	100.00	Starkus, Jurgis ir Petronelė, Ill.	1,000.00
Nemickas, Rimgaudas ir Joan, Ill. ...	400.00	Štuopienė, Konstancija, Ill.	800.00
Paeglė, Roland, N.Y.	100.00	Sukurys, Petras, Ill.	1,100.00
Palaitis, Adolfas ir Ida, Wisc.	300.00	Šukys, Kazys ir Genė, Ill.	1,000.00
Paprockas, V. ir B., N.Y.	1,100.00	Šumskis, Jonas /mirėš/, Ill.	300.00
Pareigis, Alfonsas, Ill.	100.00	Surantas, Danguolė ir Stasys, Ill.	1,000.00
Parokas, Sophie, Ill.	200.00	Sutkus, Pranas ir Ada, Ill.	1,500.00
Paronetto, Nijolė, N.Y.	200.00	Talatt-Kelpšta, Stasys ir Emilija.	100.00
Paulius, Algis, Ill.	2,000.00	Tauras, Vytautas ir Aldona, Ill. ...	1,800.00
Pemkus, Kazys ir Irena, Ill.	1,200.00	Tauras, Arvydas, N.Y.	100.00
Peterson, Gustav ir Lydia, MI.	100.00	Tauras, Šarūnas, IN.	100.00
Petrauskas, Stasys, N.J.	500.00	Tercijonas, Vincas ir Ona/abu mirėš/	2,000.00
Petrikas, Juozas ir Ona, Ill.	1,000.00	Tijūnas, Rožė ir Jonas, Ill.	900.00
Plechavičius, Leonardas/mirėš/, N.Y.	1,300.00	Trojanas, St. ir J., N.Y.	200.00
Plikaitis, Juozas ir Barbara, Ill.	2,000.00	Tumasonis, Vaclovas ir Vida, Ill.	1,000.00
Plioplys, V. Ill.	1,000.00	Tumėnienė, vanda, Ill.	100.00
Poškus, Balys ir Nijolė, Ill.	2,000.00	Tunkūnas, Petras, Ill.	1,000.00
Prunskienė, Albina, Ill.	1,000.00	Urbanavičiūtė, Jadvyga, N.Y.	100.00
Pustelnikas, Antanas ir Genevaitė.	100.00	Užgirienė, Ina, MA.	300.00
Radzivanas, Bronius ir Apolonija..	100.00	Valaitis, Jonas ir Joana, Ill.	1,100.00
Ragas, L.J., Ill.	1,000.00	Valantiejus, Jonas, MI.	100.00
Ramanauskas, Vladas/mirėš/, Ohio.	1,000.00	Valantines, Joseph, Italija.	100.00
Ramonas, Julius ir Ingrida, Ill. ...	200.00	Valadka, Bronius, Ill.	1,000.00
Raslavičius, Polius Aleksandras MA	100.00	Valaitis, Juozas, Ill.	100.00
Raslavičius, Vincas, Ill.	1,100.00	Valis-Labokas, Antanas, Ill.	100.00
Raulinaitis, Pranas ir P./abu mirėš/	640.00	Valiūnas, Jonas, Ill.	1,000.00
Raulinaitis, Valerija ir V. WA.	1,000.00	Vaitkus, Vladas, MA.	1,000.00
Razma, Antanas ir Elena, Ill.	6,010.00	Valiuškis, Antanas ir Konstancija.	1,000.00
Rimkus, Kazimieras ir Aldona, Ill.	1,100.00	Vaičiūnas, Kazimieras, Ill.	1,000.00
Ringus, Edmundas, Ill.	1,100.00	Variakojis, Dana ir Petras, Ill. ...	100.00
Ročkus, Benediktas ir Gabrielė, Ill.	1,000.00	Venclauskas, Henrikas ir Vita, Ill.	100.00
Rudaitis, Zigmas ir Marcelė, Ill. ...	1,100.00	Vidžiūnas, Juozas, Ill.	300.00
Rudaitytė, Konstancija ^{XX} /mirusi/, AZ	125.00	Vienušis, Rimas ir Janina, Ill. ...	1,000.00
Rudokas, Antanas/mirėš/ ir Stefa, IL	500.00	Vileišis, Petras, CT.	1,100.00
Rugis, Aldona ir Jonas/mirėš/, Ill.	300.00	Vileišis, Kazys ir Veronika, DE. ...	100.00
Ruibys, Alicija ir Adolfas, Ill. ...	1,000.00	Vilinskaitė, Julė, CT.	600.00
Rutkauskas, Vytautas, Ill.	100.00	Vilinskas, Petras, Ill.	200.00
Sabotaitis, Zigmas ir Monika, FL.	300.00	Vilpišauskas, Ona ir Juozas, N.Y.	1,000.00
Saldaitis, Regina, N.Y.	100.00	Virkutis, Simonas, Md.	100.00
Šalna, Jonas ir Janina, Ill.	1,000.00	Vydas, Saulius, Cal.	205.00
Sandargas, Jonas ir Aldona, FL. ...	1,000.00	Vygantas, Mindaugas ir Austė, Ill.	1,000.00
Šaulys, Vaclovas, Ill.	600.00	Žemaitis, Petras ir Laima, MI.	600.00
Savickas, Tadas, N.Y.	500.00	Žirgulis, Justina, Cal.	1,000.00
Seibutis, Leonas, Ill.	100.00	Žlioba, Petras ir Laima, Ill.	500.00
Šepetys, P. MI.	1,000.00	Zotovas, Aleksas ir Ringailė, MI. ...	500.00
Shukaitis, William J., CT.	100.00	Zubrickas, Juozas ir Emilija, Ill.	700.00
Šidagys, Juozas, MI.	100.00		
Sidrys, Rimas ir Giedrė, Ill.	3,900.00	Iš viso.	\$196,830.97
Šimoliūnas, Sofija, FL.	2,300.00	18.8% viso pagrindinio kapitalo	
Skrinska, Juozas, Ohio.	1,200.00		

Pastaba:

Dr. Janina ir dr. Antanas Stankai paaukojo Lietuvių Fondui į pagrindinį kapitalą \$20,000. visi % nuo įneštų \$20,000 skiriamą į Algio Stankaus, jų sūnaus, vardo stipendijos Fondą. Stipendijos skiriamos Fedagoginio Lituanistikos Instituto lietuviuiam studentam.

xx

Konstancija Rudaitytė, D.D.S., mirusi 1971 m. paliko \$66,292. 96 turto vertės 50% - \$33,146.48 ji paskyrė Lietuvių Fondui ir 20% - \$13,258.60 literatūros premijai, kuri skiriama geriausiaiam 1971 m. išleistam veikalui lietuvių kalba.

IN MEMORIAM

DR. B. MATULIONIUI

AMŽINYBĖN IŠKELIAVUS

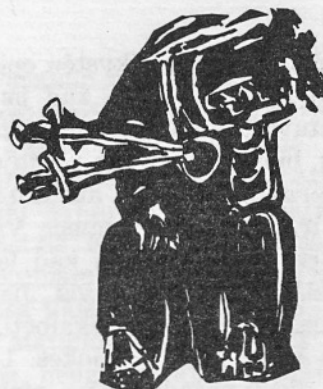
1974 m. gruodžio mėn. 1 d. Balys Matulionis atsiskyrė iš gyvųjų tarpo.

Ir rodos dar taip neseniai atsisveikindamas jis kalbėjo, kad jis per pastaruosius dvejus metus pavargo ir pajuto, kad jo pajėgumas visuomeniniam darbui sumažėjo, kad jo sveikata negerėja, gi triukšminga Čikagos aplinka dalinai įkyrėjo. Nusprendė vykti pas sūnų Mindaugą, kur turėjo vilčių pailsėti ir tikėjosi, kad ten bus lengviau pasiekiamas kaimas, kurį velionis tikrai buvo pamėgęs iš savo jaunystės dienų.

Amžinos atminties Balys, prieš porą metų išėjęs į pensiją ir nedirbdamas profesinio darbo, pradėjo ilgėtis savo tėvynės. Toji

A. a. dr. Balys Matulionis

nostalgija jį privedė prie sprendimo aplankyti savo tėvų žemę, tėviškės laukus ir tėvų kapus. Ši kelionė jam turėjo būti lyg atgaiva ilgame tremties gyvenime. Deja, okupantai pasistengė tos kelionės gražius išpūdžius suniekinti ir paversti politiniu šantažu.

Iš anapus uždangos atėjo žinios, kad prasidėjo tardymai tų žmonių, su kuriais Balys buvo susitikęs, kalbėjosi, dalijosi išpūdziais. Pasiekė gandai apie teismus ir kėlimus.

Dr. Matulionis stipriai išgyveno šiuos įvykius. Jis ieškojo kelių, kaip padėti nekaltiems žmonėms. Jam buvo patarta padaryti be kritikos pranešimus apie kelionę į Lietuvą. Tačiau neatrodo, kad tai turėjo teigiamos įtakos į bolševikinio teismo eigą. Tačiau iš kitos pusės tie pranešimai apie minėtą kelionę sukėlė nepasitenkinimą šiapus uždangos gyvenančių lietuvių, kurie, nesigilindami į gyvenimo tikrovę, apkaltino Balį pataikavimu okupantui.

Žinoma, tie nepagrįsti užmetimai buvo per daug skaudūs ir atsiliepė neigiamai į jo sveikatą. Jo jautri siela, jo patriotiniai jausmai buvo skaudžiai paliesti, jis moraliai kentėjo ir kartu fiziniai silpo. Ir taip jis ir Barbertone, neatgavęs savo pirmąsias sveikatos, pasimirė.

A. a. Balio jaunystė nebuvo rožėmis klotą, nes jau iš jaunų dienų jam teko susidurti su vargu ir trūkumais, nes tėvai, turėdami gausią šeimą, neturėjo pakankamai lėšų vaikams einantiems mokslus aprūpinti.

Jaunasis Balys pradėjo mokytis rusišką pradžios mokyklą, kurią lankė tik vienerius metus, nes susirgus trachoma, jis buvo išvežtas į Vilnių gydytis. Čia jis buvo priglautas lietuvių užlaikomoj skalbykloj. Teko gydytis apie pusę metų. Susipažinęs su lenkų vaikais, išmoko kalbėti lenkiškai.

Tačiau vienas vaikystės epizodas sudarė galimybę jam suprasti, kad jis nėra lenkas, bet lietuvis. Buvo taip: grįžtant iš ambulatorijos, būrys vaikų jam pastojo kelią, šaukdami przeklęty litwin, atseit prakeiktas lietuvis, ir įstūmė į patvinusią Vilijos upę. Tą dieną Baliukas suprato, kad lenkai nėra jo draugai, gi jis yra lietuvis. Jis tvirtai pasiryžo niekad lenkiškai nekalbėti, nors tą kalbą jau buvo gerai pramokęs. I tą savo jaunystės dieną pažadą tesėjo, niekas jį kalbant lenkiškai negirdėjo.

Išgydžius trachomą, mokėsi privačiai ir išlaikė į Vilniaus Vinogradovo gimnazijos 6-tą klasę. Lankydamas gimnaziją, dėl lėšų stokos turėjo verstis pamokomis, mokydamas kitus mokinius. Pats gi savo pamokas ruošdavo tik pertraukų metu.

Iš pirmųjų gimnazijos dienų pradėjo atkaklią kovą dėl atsakinėjimo tikybos pamokų lietuvių kalba, nes anksčiau buvo prisiekęs lenkų kalbos niekad nevertoti. Ta kova tęsėsi apie pusę metų, kol pagaliau Baliui buvo leista tikyba atsakinėti lietuvių kalba. Ir čia tikybos pamokos tapdavo pajuokos objektu lietuvių kalbai, nes mokiniai šėldavo garsiai šaukdami: klausykitės pagoniškos kalbos, šunies lojimo ir t. t. Gi kunigas Maciejewski patenkintas šypsodavosi ir leisdavo mokiniams šėlti.

Vėliau tie pasityčiojimai iš lietuvių kalbos dingo, nes visi įsitikino, kad Balio tvirtos valios palaužti jie yra bejėgiai. Priešingai, jie Balį pradėjo gerbti ir kai jis baigė gimnaziją su sidabro medaliu, tai jo bendraklasiai atsisakė pabaigtuvių pokylio ir vieton to surinko 75 rublius ir įteikė Matulionui jo tolimesnių studijų pradžiai.

1915 metais jis išlaikęs konkursinius egzaminus, įstojo į Petrapilio Karo Medicinos akademiją ir kartu — į slaptą korporaciją „Fraternitas Lithuanica“. Taip pat jis įsijungė ir į Petrapilio Lietuvių Studentų Draugiją, kurios buvo paskutinysis pirminkas.

1917 m. Balys buvo išrinktas į Lietuvių Seimą Petrapily. 1919 m. su aukso medaliu baigęs Karo Medicinos akademiją, gavo mobilizacinį kvietimą prisistatyti Raudonajai armijai. Tačiau, kaip fraternitietis liko ištikimas savo pažadams ir nusprendė vyksti į Lietuvą. Ir taip, 1919 metais gruodžio mėn. 2 d., jis su svetimu atostogų pasu išvyko savo Tėvynės linkui.

Ties Daugpiliu vyko bolševikų latvių kovos ir reikėjo pereiti pavojingą fronto liniją. ykdant savo tikslą, Balys buvo sugautas latvių ir užauarytas į kalėjimą, kur apskrėtė dėmėtąja šiltine. Pasveikęs parvyko Lietuvos ir 1920 m. vasario mėn. 11 d. prisistatė į Karo Sanitarijos Valdybą, įstodamas savanoriu į Lietuvos kariuomenę, kurioj išbuvo iki 1940 m. spalio mėn. 17 d. pasiekęs san. pulk. laipsnį. Buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo ordinu.

Dirbant Karo ligoninėj, jis buvo labai vertinamas, kaip geras vidaus ligų specialistas, konsultantas. Jis buvo komandiruotas trims metams (1933-1936) į Vienos universiteto klinikas pasitobulinti vidaus ligų specialybėje. Grįžęs iš Austrijos, jis išlaikė doktoranto egzaminus. Deja, dizertacijos apgynimą sutrukdė okupacijos.

Dirbdamas Karo ligoninėje, jis suprojektavo fizioterapijos skyrių. Tokį skyrių jis įrengė ir V. D. universiteto klinikose. Nėgana to, Matulionis labai domėjosi gydomaisiais kurortais. Jis atostogų metu savo lėšomis aplankė daugelį kurortų Vokietijoje, Austrijoje, Vengrijoje, Čekoslovakijoje, Estijoje ir Latvijoje. Sulig Vakarų Europos pavyzdžiais jis sutvarkė Birštono ir Likėnų kurortus.

Dr. Balys Matulionis buvo gydytojas visuomenininkas. Jis ilgus metus buvo Kauno radijo stoties sveikatos skyriaus vedėjas. Buvo nuolatinis paskaitininkas susirinkimuose ir kubuose. Jis priklausė Liet. Valsviečių Liaudininkų Sąjungai ir buvo Centro Komiteto narys. Per visą savo gyvenimą jis buvo Centro Komiteto narys. Per visą savo gyvenimą jis buvo ištikimas Fraternitas Lithuanica narys ir pastaraisiais metais Centrinės valdybos pirmininkas. Jis gerbė kitų žmonių politinius bei tikybinus įsitikinimus. Tai buvo tolerantas pilna to žodžio prasme. Dalyvavo lietuviškoj spaudoj, buvo bendradarbis Lietuvos Žinių, Romuvos, Keleivio, Naujienų, Dirvos, Nepriklausomos Lietuvos, Sėjos ir Medicinos. Tremtyje paruošė ir suredagavo Korp. „Fraternitas Lithuanica“ metraščių. Korporacijos 50 metų gyvavimo sukakties proga. Taip pat jis buvo redaktorius monografijos Gen. Gyd. Nagevičiaus — Nagiaus bei jo didingo kūrinio — Karo Muziejaus.

Sovietų okupacijos metu, 1940 m. spalio mėn. jis buvo areštuotas ir uždarytas Kauno kalėjime. Tik neradus pakankamai davi-

nių jo nusikaltimui, jis 1941 m. sausio 6 d. iš kalėjimo buvo paleistas. Dr. A. Garmaus dėka, jis buvo aprūpintas darbu — paskirtas eiti Kauno Tuberkuliozinės Ligoninės direktoriaus pareigas.

1941 m. esant nacių okupacijai, draugų prašomas jis sutiko eiti nelengvas Vyr. Sveikatos Valdybos vedėjo pareigas. Čia teko ne tik sunkiai dirbti, bet ir kovoti už lietuviškus reikalus per ištisus trejus metus. Pažymėtinas faktas, kad vokiečiai pareikalavo iš Lietuvos išsiųsti į Rytų Frontą 500 lietuvių gailėstingų seserų. Dr. Matulionis tam griežtai pasipriešino ir kovą laimėjo — nė viena lietuvaitė frontan nebuvo išsiųsta.

Buvo įsakyta numarinti visus Kalvarijos ir Vilniaus ligoninių psichiatrinius ligonius, ir čia Sveikatos valdytojas tam stipriai pasipriešino ir žudymai nebuvo įvykdyti.

Vokiečių žandarmerija gaudė ir mobilizavo jaunus lietuvius gydytojus kariuomenės reikalams. Dr. Matulionis tam nepritarė ir net stengėsi juos apsaugoti.

Dėl nuolatinių konfliktų su vokiečių valdžia, jis penkis kartus padavė atsistatydinimo raportus, deja, jie nebuvo patenkinti.

Pagaliau dėl dr. Matulionio griežtos laikysenos ir kovos už lietuviškus reikalus, jis gavo grasinančius raštus iš vokiečių valdžios dėl patraukimo ypatingan vokiečių teisman. Tų grasinimų pasėkoj buvo pradėtas tardymas, kurį vykdė vyr. prokuroras. Pagaliau pats Reichskomisaras iš Rygos įsakė Balį likviduoti. Tačiau dėl nesėkmingos vokiečių karo eigos tardymai tapo nutraukti ir bausmės išvengta.

1944 m. liepos mėn. 30 d. Matulionių šeima apleido Lietuvą ir atsidūrė Vokietijoje — Bad Rehburge, kur dr. Matulionis vadovavo Britų Raud. Kryžiaus Sanatorijai vardu Alexander.

Į JAV atvyko 1949 m. Pateko į Rhode Island valstiją, kur visą laiką dirbo Wallum Lake Valstybinėje Džiovos Sanatorijoje.

Ir tremtyje dalyvavo visuomeninėj veikloj. Jis ne kartą laikė paskaitas lietuvių švenčių proga. Pažymėtina jo ilga paskaita New Yorke 1964 m. vasario 16 d., kurioj jis ragino visus lietuvius nesiskaldyti ir vieningai dirbti, siekiant aukščiausio tikslo — Lietuvos laisvės.

Jis buvo išrinktas trim kadencijom į JA Valstybių Lietuvių Bendruomenės atstovybę.

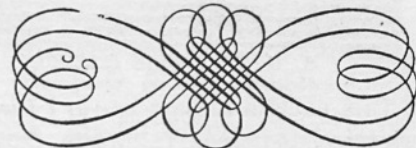
Buvo Pasaulio ir Amerikos Liet. Gydytojų Sąjungos valdybos narys. 1973 m. Liet. Gydytojų sąjungos visuotiniame suvažiavime jis buvo išrinktas Pasaulio ir Amerikos Liet. Gydytojų sąjungos garbės nariu. Tais pačiais metais Korp! Fraternitas Lithuanica savo metiniame suvažiavime jį išrinko Korp. Centrinės Valdybos pirmininku.

Dr. Matulionis, prieš dvejis metus išėjęs į pensiją, neilgai galėjo džiaugtis laisvu nuo profesinių pareigų gyvenimu. Jo sveikata blogėjo ir ne kartą pašnekiesuose su velioniu galima buvo jausti mirties šešėlių gaidą.

Dr. Matulionis mirė, bet jo darbų giliai įmintas pėdas dar negreitai užpustys laiko smiltys, jo lietuviška dvasia, jo idealai mums lietuviams ir gydytojams dar ilgai švies ir tikrai galės būti kelrodžiu mūsų ateinančiom kartom.

Esu įgaliotas dr. Vlado Ingelevičiaus, vieno iš Korp. Fraternitas Lithuanica kūrėjo, ir Dr. Gedimino Baluko, Pasaulio ir Amerikos Liet. Gydyt. sąjungos pirmininko, išreikšti giliausią užuojautą jo sūnums, dukterims, augintinėms, broliams ir seserims ir isiems giminėms.

Vytautas Tauras, MD

PLGS nuoširdžiai užjaučia šiuos kolegas ir jų šeimas, netekus savo artimųjų:

Dr. ALFONŠĄ JAUNIŠKĮ (mirė motina Uršulė Jauniškienė).

Prof. dr. KAZĮ ALMINĄ (Mirė žmona Marija Viktorija Vyčiūtė-Alminienė).

Dr. KAZĮ AMBROZAITĮ (Lietuvoje mirė tėvas Kleopas Ambrozaitis).

Dr. ELENĄ MILIENĘ (Lietuvoje mirė tėvas Julius Žukas).

Dr. JULIJĄ MONSTAVIČIENĘ (Lietuvoje mirė sesuo dr. Eurelija Paulauskienė).

Dr. AUDRIŲ ir dr. VALENTINĄ PLIOPLIUS (mirė tėvas ir brolis Vaclovas Plioplis).

Dr. MARIJĄ RINGIENĘ (mirė brolis Balys Jursėnas).

DR. J. MIKUŽIS MIRĖ AUSTRALIJOJE

Neseniai pasiekė mus žinia, kad 1974 m. gruodžio mėn. 7 d. Adelaidės mieste mirė dr. Jonas Mikužis, buvęs V. D. univ. akušerijos ir ginekologijos katedros vyr. asistentas, lektorius.

Jis buvo gimęs 1904 m. sausio 8 d. Skuode, Kretingos apsk., gydytojo, visuomenininko šeimoje. Pirmojo Pasaulinio karo metu su tėvais atsidūrė Rusijoje, Kijeve, kur baigė gimnazijos 6 klases. 1925 m. baigė gimnaziją Lazdijuose.

A. a. dr. Jonas Mikužis

Tais pačiais metais įstojo į Lietuvos universiteto Medicinos fakultetą, kurį išklaušė 1930 m. Kaip Krašto apsaugos ministerijos stipendininkas, buvo pašauktas atlikti karinę prievolę į husarų pulko mokomąjį eskadroną. 1931 m. prie Karo mokyklos atliko medikų grupės karininko apmokymą ir įgijo san. jaun. leit. laipsnį.

1932 m. išlaikė valstybinius egzaminus ir buvo paskirtas į husarų pulką jaun. san. karininko pareigas eiti, o vėliau — vyr. gydytoju.

1936 m., išėjus į atsargą, buvo išrinktas V. D. U. akušerijos ir ginekologijos katedros jaun. asistentu. 1940 m. buvo pakeltas į tos klinikos vyr. asistentus, 1939 m. universitetas jį pasiuntė į Berlyną ir Vieną ruošti profesūral. Deja, prasidėjus karui, nebaigęs studijų, turėjo grįžti Lietuvon.

Universitete jam teko dirbti prie prof.

P. Mažylio ir prof. J. Ciplijausko. Bendradarbiavo mediciniškoj spaudoj, buvo paskelbęs keletą mediciniškų straipsnių "Medicinoje". Iš jo žymesnių mokslinių darbų paminėtina studija apie "Tuberkuliozinius susirgimus moterų genitalijų Lietuvoje".

Nuo 1943 m. iki 1944 m. jis buvo paskirtas eiti V. D. U. moterų ligų katedros vedėju ir lektoriaus pareigas. Būdamas gabus ir darbštus, jis gerai paruošdavo paskaitas ir ne be reikalo buvo aukštai vertinamas ne tik studentų, bet ir profesorių.

Karo įvykių raidoje 1944 m. jis su šeima pasitraukė Vokietijon, kur savo profesijoj dirbo Elbinge ir Lueneburge. Nuo 1946 m. iki 1949 m. Bad Rehburhe buvo Britų Raud. Kryžiaus ligoninės moterų ligų skyriaus vedėjas. Čia jis tremtinių tarpe užsitarnavo gilią pagarbą ir padėką.

1949 m. emigravo Australijon, kur apsigyveno Adelaidėj. Kadangi Australijos gydytojų prof. organizacijos tremtinių gydytojų ne tik kad nerespекtavo, bet ir diskriminavo, todėl velioniui teko gan ilgą laiką naktimis dirbti fabrike, o dienomis studijuoti pakartotinai universitete. Pagaliau po 3,5 metų varginančių studijų ir egzaminų, jis gavo "Bachelor of Medicine and surgery" laipsnį ir įgijęs gydytojo teises, pradėjo sėkmingą privačią praktiką Adelaidės mieste. Ir čia gyventojų tarpe įsigijo pasitikėjimą ir pagarbą.

Tačiau sunkios profesinio įsikūrimo sąlygos atsiliepė į velionio sveikatą, jo širdis sušlubavo, ir jam gan ilgą laiką teko gydytis. Pagaliau 1973 m. išsivystė storųjų žarnų vėžys, prieš metus laiko jis buvo operuotas. Deja, liga progresavo, ir jis 1974 m. gruodžio mėn. 7 d., kaip rašė jo žmona dr. Aldona, "tyliai, ramiai kaip žvakė užgeso".

A. a. dr. Joną man teko gerai pažinti, nes pradėjom kartu studijas universitete, kartu atlikom karinę prievolę husarų pulke ir Karo mokykloje ir vėliau kartu dirbom V. D. U. Moterų ligų klinikose. Jis, būdamas studentas, pasižymėjo gabumais, buvo darbštus ir ambicingas: jis stengėsi būti pirmuoju ir tuo jam būti sekėsi. Buvo draugiškas ir paslaugus. 1926 m. įstojo į Korp. "Fraternitas Lithuanica" ir jos ideologiją puoselėjo iki mirties.

1935 m. vedė Aldoną Sirutytę, kuri studijų metu buvo to paties kurso studentė.

Darni gydytojų šeima susilaukė dviejų dukterų ir sūnaus. Visus išmokslino, ir viena iš dukterų pasekė tėvų pėdomis — baigė mediciną. Abi dukterys ir sūnus, sukūrė šeimas, gyvena Adelaidėj.

Tenka apgailestauti, kad daktarai Mikužiai pasiskubino emigruoti Australijon, kur buvo sunkus profesinis įsikūrimas, kuris, neabejotinai, galėjo būti priežastimi širdies negalavimų, pagreitintų mirtį. O jis juk turėjo parašyti savo atsiminimus apie V. D. U. Moterų ligų klinikas į Lietuvos medicinos istoriją.

Kolegų vardu velionio našlei dr. Aldonai, dukterimis, sūnui ir giminėms tenka pareikšti giliausią užuojautą ir palinkėti sėkmės einant vingiuotais tremtinių keliais.

Dr. Vytautas Tauras

A. A. DR. S. BAUBLIŲ AMŽINYBĖN

PALYDĖJUS

1974 m. gruodžio 10 d. nelauktai mirė dr. Stasys Baublys, kuris dar tik prieš penketą mėnesių buvo išėjęs į pensiją. Paliko dideliame nuliūdime žmoną Brigitą ir dukterį Birutę.

Dr. S. Baublys gimė 1912 m. Žemaitijoje, Skroblio km., Rietavo vl., Telšių apskr., pasiturinčio ūkininko šeimoje. Baigęs gimnaziją Plungėj, pradėjo medicinos studijas V. D. universitete. Jas baigė 1939 m., gaudamas gydytojo diplomą, 1935 m. įstojo į Korp. Fraternitas Lithuanica, kurioje išbuvo iki pat mirties.

Gydytojo privalomą stažą atliko Kretingos ligoninėje. Vėliau kaip gydytojas dirbo Skuode ir kitose Žemaitijos vietovėse. 1942 m. vedė Brigitą Bernotaitę ir sudarė darnią lietuvišką šeimą. Sovietų okupacijos metu jo tėvai buvo išvežti į Sibirą, kur abu ten greitai laiku mirė.

Karo įvykių eigoje 1944 m. spalio 10 d. kartu su besitraukiančiais vokiečių tankais dr. Stasiui ir Brigitai teko apleisti Lietuvą ir atsikurti Vokietijoje.

Apie ketvertą metų kartu su dr. S. Ankudu dirbo Hanau stovyklos ligoninėje ir ambulatorijoje. Čia turėjo progos tobulintis rentgeno diagnostikoje, dr. V. Plečkausko vadovaujama rentgeno kabinete.

Vokietijoje dr. Baublio šeima padidėjo —

susilaukė dukrelės.

1949 m. birželio 16 d. dr. Baublio šeima atvyko į J.A. Valstybes. Philadelphijoje dr. Baublys atliko gydytojo interno praktiką ir 1952 m. pradėjo dirbti, kaip gydytojas rezidentas, New Jersey Tuberkuliozės sanatorijoje. Po dvejų metų persikėlė į Illinois valstiją, kur dirbo Moline valstybinėje ligoninėje.

Išlaikęs valstybinius gydytojo egzaminus, persikėlė į Čikagą, kur iki paskutiniųjų metų dirbo etatiniu gydytoju Chicagos Municipal Sanitarium.

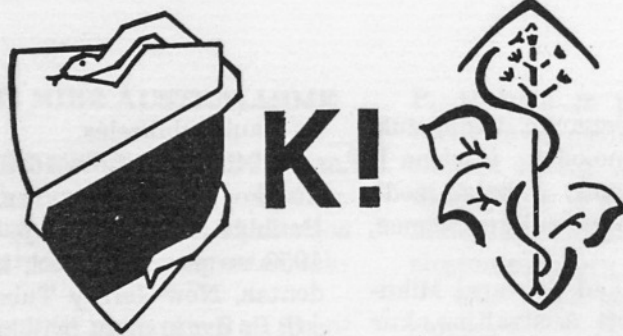
A. a. dr. Stasys Baublys

Amžinos atminties Stasys, kaip ir visi mes, nelengvai pergyveno atsiskyrimą nuo tėvynės. Ir nors pastaraisiais metais materialinių trūkumų neturėjo, ėt jo širdis ilgėjosi Žemaitijos, savo gimtojo kaimo, į kurį turėjo viltį kada nors sugrįžti.

Deja, likimo jam nebuvo lemta tai įvykdyti, jam neteko daugiau išvysti mielos tėviškės pievų, gimtojo kaimo laukų. Jis per anksti ir netikėtai atsiskyrė iš mūsų tarpo ir atsigulė amžinam poilsiui į Šv. Kazimiero kapines.

Dr. V. Tauras fraternitiečių vardu reiškė giliausios užuojautos jausmus velionio žmonai Brigitai, dukrelei Birutei ir giminėm, linkėdamas stiprybės ir ištvermės pakelti ir išgyventi šio skaudaus ir nelaukto likimo smūgį. Broliui a. a. Stasiui fraternitiečių ir draugų vardu tarė paskutinį kartą sudiev, užtaigus šią žemišką kelionę.

Dr. Vyt. Tauras

JAUNIMAS REALISTIŠKAI ŽIŪRI Į GYVENIMĄ

1974 m. gruodžio 8 d., sekmadienį, T. Marijonų vienuolyno patalpose, Chicagoje, įvyko Gajos gydytojų korporacijos susirinkimas ir kasmetinis korp. mirusiųjų paminėjimas. Kaip visada, šis susibūrimas praėjo sklandžiai ir prasmingai; šiais metais šis prieššventinis suėjimas buvo itin įdomus tuo, kad pirmą kartą Gaja pasikvietė jaunimą — jaunus studentus, medikus ir biologus — drauge aptarti svarbesnes laiko temas ir pasidalinti su jaunimu jų išpūdziais apie svarbiųjų šio laiko visuomeninių problemų sprendimą.

Jaunimo simpoziume dalyvavo penki šaunūs jaunuoliai. Vadovavo — stud. medikas Antanas Razma; jam talkino. Augusta Šaulytė, Daina M. Danilevičiūtė, stud. med. Linas Sidrys ir Raimundas Šilkaitis. Iš penkių jaunimo prelegentų — keturi gydytojų sūnūs arba dukros, visi aktyvūs studentai ateitininkai.

Jaunimas pasirinko apsvarstyti penkių ateitininkų principų statusą ir pritaikymą šių laikų gyvenime. Teko nuoširdžiai nustebti, kad jaunimas į tuos principus pažūrėjo giliai, be hipokratinės panegirikos ir su realia faktų ir nusistovėjusių šio laiko nuomonių analize. Jaunimo atvirumas ir drąsumas net ir nemaloniausias problemas “nevynioti į vatą” tiesiog jaudino ir džiugino jautresnius “senuosius” klausytojus, Gajos narius.

Antanas Razma, Jr., pradėdamas diskusijas, pats pasiėmė paanalizuoti religiško principą. Jis atvirai iškėlė kliūtis, kurios jaunimui dažnai sukelia didelių abejonių ir netgi priverčia kiek rezervuočiau laikytis religijos ir religinės praktikos atžvilgiu. Jis davė įdomų pavyzdį, popiežiaus absoliutinį draudimą naudoti dirbtinę kontracepciją, nepaisant mokslinio pasaulio daugumos įsi-

tikinimo, kad gimimų kontrolė yra būtinai reikalinga, jei ateinančios kartos nori pajėgti išgyventi. Be kategorinio Bažnyčios nusistatymo pasmerkimo, Antanas sugebėjo problemą pristatyti, kaip rimtą kliūtį daugeliui šių dienų jaunimo priimti Bažnyčios moralinį vadovavimą ir teigė, kad sprendimas ateityje turi arba keistis, arba Bažnyčia gali nustoti daugelio jaunų šeimų. Sugebėjimas moksliniai ir tolerantiškai pristatyti teoretiškai nepriimtina situaciją parodė jauno prelegento mokslinį - filosofinį subrendimą ir pajėgumą kritiškai galvoti, nepataikaujant nei klausytojams, nei neįniant į kompromisą su sava sąžine ir savais įsitikinimais.

Daina M. Danilevičiūtė gražiai — gera lietuvių kalba — išdėstė savo ir viso lietuviško jaunimo įsitikinimą, kad Antano Maceinos sukurtoji pasaulėžiūros sąvoka, būtent, kad tai yra žmogaus pažiūra į jo gyvenimo esmę ir prasmę, negali likti tik individe, kad ji ten žūtų, ir kad tą pasaulėžiūrą jaunimas nori ir privalo nešti į gyvenimą apaštalavimo formoje. Tuo ypač pasižymi ateitininkai, kurių visuomeninę veiklą apibūdina šūkis — eiti į mases, į kitas jaunimo grupes ir bandyti visa atnaujinti Kristuje.

Augusta Šaulytė, pati tarp kitko lietuviškos mokyklos mokytoja, dėstė šeimyniškumo principą. Ji pareiškė nusivylimą, kad ir priaugantis jaunimas ir jų tėvai permažai akcentuoja lietuviybės išlaikymą ir savos kalbos bei papročių būginimą, ir todėl ji manė, kad ateityje lietuvių tarpe amerikoniškumas gali eiti sparčiau negu mes norime ir gali sudaryti išėjimui didelį tautinį pavojų.

Lietuviškos šeimos sudarymui maža dėmesio tekreipiama. Reikia stiprių tradicijų laikymosi, kad šeimyniškumą lietuviš-

Korp. "Gaja" jaunimo simpoziumas (viršuj ir dalis susirinkimo (1974 m. gruodžio 8 d.)

dalyvių.

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

koje atmosferoje išlaikytume pajungus jį lietuvių ir savos kalbos išlaikymui.

Linus Sidrys aptarė inteligentiškumą. Cituodamas Šalkauskį, jis konstatavo, kad šalia praktinio mokymo ir mokymosi reikalinga plėsti dvasines žmogaus potencijas, išigyjant bendros inteligencijos ir filosofinio susipratimo, ypač pasaulėžiūros atžvilgiu. Jis teigė, kad nors Amerikos jaunimas bendrai linkęs daugiau į techninį žinių akumuliavimą, lietuviai yra skirtingi ir daugiau rūpinasi brandinti savo dvasią ir plėsti filosofinį akiratį.

Paskutinis jaunimo kalbėtojas, Raimundas Šilkaitis, pasisakė tautiškumo klausimu.

Jam — svarbiausia, kad lietuvis liktų lietuviu, savitu, savos tautos papročiais nuvažytu individu ir nenubluktų bendros "tirančio tautybių katilo" amerikietiškos indiferencijos atmosferoje. Jis konstatavo, kad amerikiečių jaunimas nuo bet kokių tautiškumo pasireiškimų labai tolsta; tas mažiau žymu dabar, bet daug žalos padarė Vietnamo karo laikai. Šilkaičio nuomone, lietuviui jaunuoliui reikalinga kontaktas ne tik su jo artimaisiais ir su išeivijos karta, bet būtinai reikalingas kontaktas su pačia Lietuva, su pačiu šaltiniu, iš kurio visa tauta semiasi tautinės stiprybės. Jis net pasakė, kad jis mano, kad bendradarbiavimas su

kraštu reikalingas, tačiau tinkamose ir priimtines formose. Malonu tas, kad nebijojo iškelti kontroversinio klausimo, bet jį pateikė tolimesnėms diskusijoms, kad ir už ir prieš motyvai ir pasisakymai klausimą reikiamai išryškintų ir protingai suformuluotų.

Visi kalbėtojai buvo labai šilgai priimti vyresniųjų klausytojų. Visi džiaugėsi, kad jaunimas problemas aiškiai mato ir kad jis jomis gyvena. Idealizmo netrūksta.

Buvo keletas pasisakymų dėl pačių iškeltų minčių, bet visi tie pasisakymai teigiamai vertino jaunimo nuomones ir pareiškimus, o dėl pilno visų problemų, kurios buvo iškeltos, apsvaistymo, aišku, šiame pirmame pasikalbėjime ir laiko nebuvo.

Tolimesni panašūs pasikalbėjimai, kuriuose ir vyresnieji gali iš jaunimo pasiiformuoti ir su jais aptarti, kas šiandien aktualiausia ir kas ateityje darytina, būtų nepaprastai naudingi.

Pokalbio su jaunimu gale buvo paklausta, ar jaunimas nemano, kad bet kurioje formoje reikėtų jaunimui dėtis į senąsias organizacijas, kad ir korporacijas, kaip Gaja. Jaunimas dalinai sutiko, daugiau principiniai, bet taip pat teigė, kad jie turėtų gal kitokių veikimo kryptų ir metodų. Ginčo dėl to irgi nebuvo, nes kas gali nepripažinti, kad gyvenimas progresuoja ir kad naujos formos turi rīstis su senų ir išbandytų idėjų tęstinumu, apie ką ir jaunimas nė kiek nesitęstinumu, apie ką ir jaunimas nė kiek nesiginčijo.

Išsiskirstyta su nepaprastai maloniu jausmu, kad turime idealistiškai ir visuomeniškai nusiteikusį prieauglį, kuris savo kelius sugebės pasukti į tradicijų, religinių ir tautinių dorybių ir tikros inteligencijos siekimo gaires. Optimizmo galime turėti daug: mūsų jaunimas tikrai mūsų nenuvils.

Lauksime daugiau tokių žavių ir nuoširdžių nuomonių pasikeitimų tarp mūsų kartos ir taip mums brangaus mūsų jaunimo.

Z. Danilevičius, M. D.

D-rų JONĖS ir JUOZO MEŠKAUSKŲ vasarnamyje (Beverly Shores, Ind.) įvyko Chicagos A-kų sendraugių rudeninė išvyka 1974 m. spalio 13 d. Sendraugiams vadovauja dr. JONAS GLIAUDELIS. Susirinkime kalbėjo A-kų Federacijos vadas dr. P. KI-

SIELIUS. Jis plačiau sustojo prie 1977 metais numatomos šaukti 9-tojo Ateitininkų Kongreso.

K! "Gaja" New Yorko skyriaus susirinkimas įvyko 1974 m. spalio 20 d. dr. Reginos ir K. ČIURLIŲ namuose. Susirinkime buvo pasveikintas dr. Domas JASAITIS kaip PLGS garbės narys. Buvo diskutuota tuberkuliozės klausimai (sąryšyje su "Medicinoje" Nr. 1(46) pasirodžiusi straipsniu). Susirinkimo metu buvo išrinkta nauja skyriaus valdyba: dr. Domas JASAITIS — pirm., dr. Bronius RADZIVANAS — vicepirm. išd., dr. Stasė BOBELIENĖ — sekr.

KORP. "FRATERNITAS LITHUANICA" N. Y. SKYRIAUS METINIS SUAŽIAVIMAS

Suvažiavimas įvyko 1974-XII-15 d. Kultūros Židiny, Highland Blvd, Brooklyn, N. Y. Suvažiavimas buvo pradėtas 2 val. p. p. pamaldomis už mirusius fraternitiečius Kultūros Židinio koplyčioj.

Po pamaldų K. Ž. posėdžių salėj įvyko metinis korporacijos N. Y. skyriaus posėdis. Posėdžiui pirmininkauti buvo pakviestas dr. Vaclovas Paprockas, sekretoriauti — dr. Arvydas Tauras. Posėdžio pirmininkas, atidarydamas susirinkimą, prašė narius atsistoti ir minutelei susikaupti, pagerbiant šiais metais mirusius brolius dr. Leonardą Plechavičių ir Korp. pirmininką dr. Balį Matulionį.

Po to dr. Paprockas pasveikino Pulk. gyd. Vladą Ingelevičių jo 85 metų sukakties proga. Prelegentas pabrėžė solenizantą esant vieną iš korporacijos kūrėjų. Palietė jo nuveiktus darbus Lietuvoje, jam einant Karo sanitarijos viršininko padėjėjo pareigas. Buvo pabrėžta, kad jis buvo steigėjas Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ir buvo jo nuolatinis valdybos narys. Okupacijų metais jis buvo Savitarpinės Pagalbos Sanitarinio skyriaus viršininkas. Be to, jis daug rašė karo medicinos ir cheminio karo klausimais į "Mūsų Žinyną" ir į "Mediciną". Taip pat jis rūpinosi L.R.K. Gailestingųjų Seserų mokykla, būdamas tos mokyklos ilgametis lektorius. Kaip visuomenininkas jis skaitė paskaitas apie cheminį karą, apie vegetarų dietą ir t.t.

1944 m. rudenį atsidūręs Vokietijoje, jis rūpinosi atnaujinti ryšius su Tarptautiniu Raudonoju Kryžiumi Ženevoje. Nuo 1945 m. iki 1949 m. jis dirbo atkurtam L.R. Kryžių Bregenz'o mieste.

1949 m. jis ir jo šeima emigravo Ameriką, kur, įgijęs gydytojo teises, dirbo savo profesijoje. Būdamas tremty, jis rūpinosi atgaivinimu Korp. F. L. veiklos, buvo ilgamėčiu N. Y. skyriaus pirmininku ir penketa metų Centrinės valdybos pirmininku.

Dr. V. Slavinskas padarė pranešimą apie mirusį brolių dr. Leonardą Plechavičių, atžymėdamas jo kaip chirurgo atliktus darbus Lietuvoje ir Amerikoje. Prisiminta ir jo visuomeninė veikla.

Dr. A. Snieška paskaitė ištraukas iš dr. V. Tauro kalbos, atsisveikinant su dr. Balio Matulioniu laidojimo koplyčioje, Clevelande.

Dr. V. Ingelevičius padarė pranešimą apie Korp. kūrėją gen. gyd. V. Nagių-Nagevičių jo 20 metų mirties sukakties proga. Prelegentas pabrėžė velionio didelius nuopelnus Lietuvai, rūpinantis karo sanitarijos reikalų tvarkymu, Karo muziejaus įsteigimu, archeologiniais piliakalnių kasinėjimais bei plataus masto visuomeninių reikalų puoselėjimu.

Prelegentas, baigdamas pranešimą, perskaitė dr. Balio Matulionio (parašytą prieš jo mirtį), dr. A. Matuko, p. Nagevičienės, p. Stančiuvienės ir p. Ingelevičienės sveikinimus suvažiavimui.

Dr. Paprockas perskaitė sveikinimus dr. Vytauto Tauro, Korp. Centrinės valdybos, brolių dr. Juozo Vydo ir dr. Romo Šnipo,

negalėjusių atvykti į suvažiavimą, sveikinimus.

Vėliau sekė F. L. skyriaus valdybos pranešimai. Pirmininkas dr. Avižonis apgailestavo, kad Korporacijos nariai yra labai išsklaidyti ir kartais dėl didelių atstumų jie negali dalyvauti susirinkimuose. Tačiau visi nariai, visuotinio narių suvažiavimo nutarimu, privalo mokėti ne tik skyriaus, bet ir Centrinės valdybos nario mokesčius.

Dr. S. Petrauskas, skyriaus sekretorius-izdininkas padarė išsamų pranešimą apie Korp. metines pajamas ir išlaidas.

Pereitais metais buvo išmokėta 500 dolerių premija Birutei Pūkelevičiūtei už eilėraščių — Paskutinis birželis. Gi šiais metais sumokėta 500 dolerių muzikui B. Budriūnui už sukūrimą gaidų minėtam eilėraščiui ir gaidų paruošimui bei atspausdinimui 260 dolerių.

Dr. Paprockas pranešė detales apie abiejų konkursų darbų eigą. Paminėjo, kad visas konkursų išlaidas padengė New Yorko skyrius.

Vėliau vienbalsiai buvo išrinkta N. Y. skyriaus valdyba iš pirmininko dr. V. Avižonio ir sekretoriaus-izdininko — dr. A. Snieškos.

Buvo diskutuojamas dr. Balio Matulionio fondas, kurį laikinai tvarko dr. H. Brazaitis. Pageidauta žinių apie to fondo tikslus.

Baigus susirinkimą, broliai, viešnios ir svečiai buvo pakviesti vakarienei.

Dr. Arvydas Tauras
Susirinkimo sekretorius

Metinis posėdis gydyt. ir odont. korp. "Patria". Kalba korp. pirm. dr. E. Giedraitėnė.

GYD. KORP!

**“FRATERNITAS LITHUANICA”
ILLINOIS SKYRIAUS METINĖ ŠVENTĖ**

Š. m. lapkričio mėn. 17 d. Illinois fraternitiečiai ir patrietės turėjo savo metinę šventę. Kūn. J. Vaišnys, SJ T. Jėzuitų koplyčioj laikė pamaldas už mirusius fraternitiečius ir patrietes. Pamoksle jis minėjo gen. gyd. Nagių-Nagevičių kaip korporacijos kūrėją, prieš 20 metų mirusį Clevelande.

Po pamaldų buvo aplankyta mirusių brolių kapai, kurie buvo papapuošti gėlių puokštėm.

Po pietų įvyko atskiri korporacijų posėdžiai, kuriuose buvo svarstyti einamieji reikalai. Fraternitiečiai vienbalsiai priėmė korporacijon naujus narius: dr. Romą Petkų ir dr. Andrių Gaižiūną.

Illinois skyrius išrinko naują valdybą iš pirmininko dr. K. Juco, sekretoriaus dr. A. Glevocko ir išdininko dr. Š. Peckaus.

Prieš vakarienę dr. V. Tauras, pavaduodamas Korp. pirmininką dr. B. Matulionį, naujiems nariams perskaitė korporacijos priesaiką ir linkėjo jiems prisidėti prie korporacijos veiklos bei siekti jos idealų ir tikslų. Illinois skyriaus pirmininkas, dr. A. Paulius, užrišo jiems korporacijos juostas ir įteikė korporacijos leidinius, knygas.

Toliau sekė gen. gyd. Vlado Nagevičiaus-Nagio minėjimas jo 20 metų mirties sukak-

ties progą.

Našlė Veronika Nagevičienė buvo pagerbta gyvų gėlių korsažu. Dr. V. Tauras kalbėjo apie Vladą Nagevičių, kaip Korporacijos Fraternitas Lithuanica kūrėją, Karo muziejaus steigėją, archeologą, Karo Sanitarijos viršininką ir plačiašakį visuomenininką.

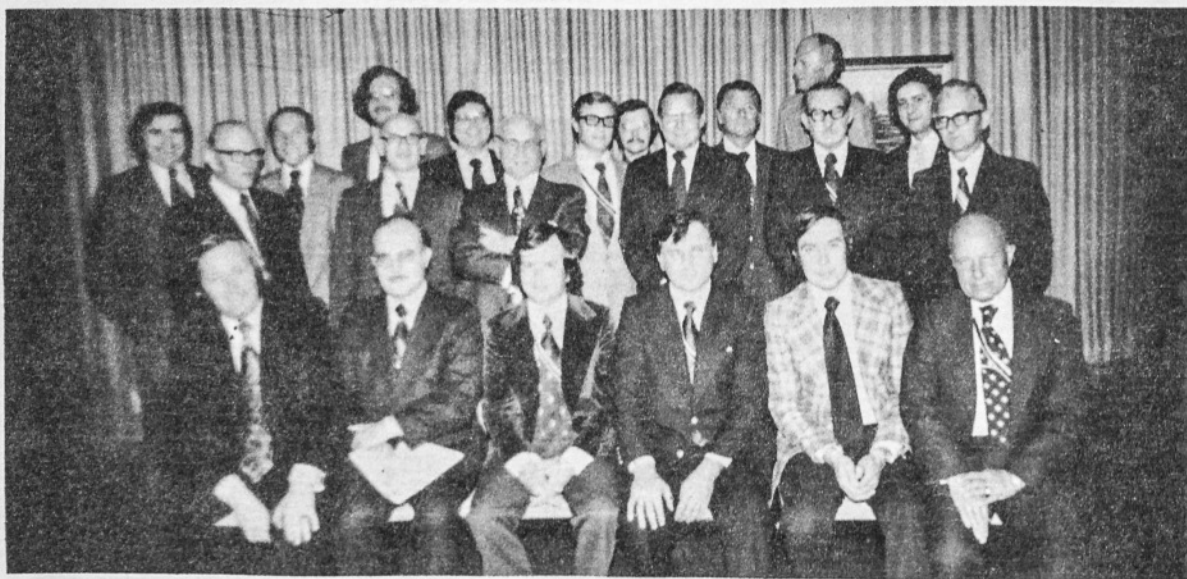
Poetė Birutė Pūkelevičiūtė taip pat buvo atžymėta gėlių korsažu ir pagerbta už sukurta eilėrašti — Paskutinis birželis, už kurį autorė laimėjo New Yorko fraternitiečių skelbto konkurso premiją. Šia proga p. Aliodija Trečiokienė, Lietuvos Operos solistė, pati akompanuodama pianinu, puikiai sudainavo paskutinio birželio melodiją — dainą.

P. B. Pūkelevičiūtė šiltai žodžiais išreiškė padėką už jos pakvietimą į pobūvį, įvertinimą jos kūrybos ir už tai, kad p. Trečiokienė puikiai atliko muziko B. Budriūno kompoziciją.

Svečiams buvo pristatyta Sofija Oželienė, knygos Dienų vitražai autorė. Susirinkimo dalyviai turėjo progos įsigyti knygą su autorės parašu.

Mirusių fraternitiečių našlės L. Žemgulienė, S. Oželienė, A. Trečiokienė ir L. Stasiūnienė irgi buvo atžymėtos gėlių korsažais.

Toliau vyko vakarienė su draugiškais pašnekesiais, gi pavalgis buvo linksmoji dalis — šokiai, grojant gydytojų šeimų jaunimo orkestrui.

Illinois valstijos gydytojai fraternitiečiai metinio suvažiavimo metu 1974. XI. 17 d. Pirmoj eilėj iš k. į d.: dr. Š. Peckas, korp. izd.,

dr. A. Glevockas — korp. sekr., dr. K. Jucas, pirm., dr. A. Paulius, buvęs pirm., dr. Š. Tauras — centro valdybos vicepirm.

MEDICINA OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Skyrių veda dr. V. ŠAULYS

KAI KURIŲ VEIKSNIŲ ĮTAKA ŠEIMOS PLANAVIMUI

L. Mačėnienė (Vilniaus univ. Medic. fakult.
Higienos katedra)

Per paskutiniuosius 12 metų Lietuvoje natūralus prieauglis sumažėjęs net 46 proc. — 1960 m. siekęs 40,874, o 1972 m. — tik 25,364 gyventojus. Nuo 1913 m. iki 1970 m. Lietuvoje gyventojų padaugėjo vos 10 proc., kai tuo tarpu TSRS — apie 52 proc. Autorės duomenimis, norint subalansuoti gyventojų reprodukciją, turėtų būti 16 gimimų 1000 gyventojų. Autorė paduoda tirtų 450 vilniečių jaunų šeimų, susituokusių 1965 m. rezultatus: 100-tui tirtų moterų teko 212,9 nėštumai, 124 gimdymai ir 78 abortai. Daugiau nėštumų (daugiau ir abortų) moterų su žemesniu išsilavinimu ir šeimose daugiau vaikų su mažesnėmis mėnesinėmis pajamomis. 55 proc. šeimų su vienu vaiku kiekvienam asmeniui buto kvadratūros teko po 9,1 m² ir daugiau. Tuo tarpu tokią buto kvadratūrą turėjo tik 27,1 proc. šeimų su 2-3 vaikais. Tirtose šeimose numatomas tik 1,57 vaikas, o dabartinėmis sąlygomis būtina, kad kiekviena efektyvi sutuoktinių pora turėtų po 2,65 vaikus. Nustatyta, kad pirmais santuokos metais naudojama kontracepcija 60 proc., o šeštaisiais metais — 90 proc. šeimų. 44 proc. moterų turėjo abortus.

Autorė mano, kad medikai turėtų alyti agitacinį darbą, įtikinant, kad šeimos augintų bent 3 vaikus, ne vien dėl valstybės interesų, bet ir šeimos labui.

Sveikatos Apsauga, 1974,8,28-31

INKSTŲ AKMENLIGĖS MEDIKAMENTINIS GYDYMAS IR PROFILAKTIKA

Autorių duomenimis inkstų akmenlige serga 27 proc. visų urologinių ligonių. Kauno mieste 14 iš 10,000 gyventojų. Po chirurginio gydymo 51 proc. recidyvuoja. Tam sumažinti svarbu efektyvi profilaktika. Daž-

niausiai, virš 60 proc., randami oksalatiniai akmenys, 25 proc. — uratiniai. Oksalatiniai akmenys nepasiduoda ištirpinami, bet galima proc. sumažinti arba išvengti palaikant sveiką amino rūgščių apykaitą ir išvengiant vitaminų B6 ir B1 trūkumo dietoje. Uratinus gydo ir profilaktikai naudoja citratus. Liturezas urtiniams akmenims yra ilgas, 6 ar 8 mėnesių procesas — vengiant padidėjimo kraujo ar šlapimo rūgštingumo.

Sveikatos Apsauga, 1974, 7, 25-28.

KOVA SU REUMATU KĖDAINIŲ RAJONE

G. Stankaitienė (Kėdainių rajono centrinė ligoninė)

Šiuo metu rajone yra 50 tūks. gyventojų. Čia yra žemės ūkio technikumai ir 3 kaimo profesinės mokyklos, kur mokosi jaunuolių ir iš kitų vietų. Jų sveikatą patikrinus, atrasta užleistų reumato atvejų. Gydomų skaičius pamažu didėja: 1969 buvo 373, o 1973 — 415. Kėdainių rajone nuo reumato mirė 24 ligoniai, iš jų vyresnių kaip 50 m. — 12 ligonių: po širdies operacijų 3, kiti 5-12 m. laikotarpy išsivysčius mitralinei stenozei, nuo sepsis lenta, tromboembolinių komplikacijų. Daugiausia — 14 ligonių nuo lėtinio kardiovaskulinio nepakankamumo.

Metų laikotarpyje ligoninėse gydomas vidutiniškai kas 5-tas ar 6-tas ligonis, kas vidutiniškai trunka 23 dienas. Recidyvų skaičius sumažėjo 4 proc. Chirurginis gydymas atliekamas Kauno ir Vilniaus miestų ligoninėse.

Sveikatos Apsauga, 1974, 9, 33-35.

VAIKŲ PIRMINIAI PERITONITAI

(B. Siaurusaitis (Vilniaus m. klinikinė ligoninė)

Pirminiu peritonitu vadinamas ūminis pūlingas pilvaplėvės uždegimas, nesusijęs su

pilvo ertmės organų patologija. Dažnai pasitaikęs pas vaikus. Autorius surinko duomenis iš Vilniaus m. klinikinės ligoninės ir Lvo vo vaikų ligoninės chirurgijos skyriuose 1959-1972 m. laikotapyje, kur nuo pirminio peritonito gydėsi 462 vaikai, kas sudarė 1 proc. tuose skyriuose gydytų ligonių. 89 proc. ligonių buvo mergaitės, daugiausia 3-11 metų. Didesnei ligonių daliai — virš 45 proc. — pavyko išauginti patogeninę mikroflorą (stafilokokai — 18 proc., žarninė lazdelė — 12 proc. ir pan.) Infekcija patenka hematogeniniu, limfogeniniu, enterogeniniu ir asedentiniu (pro mergaičių lytinius organus) keliu. Autoriui pavykę 13 proc. ligonių nustatyti pirminį ligos židinių.

Ligoniai gana sunkiai serga, pradžia gana ūmi. Didesnei daugumai ligonių diagnozuojama ūminis apendicitas ir operuojami ir po operacijos gydomi antibiotikais.

Sveikatos Apsauga, 1974, 8, 7-9.

ODENOS SUTRUMPINIMO OPERACIJA TINKLAINĖS ATŠOKIMŲ ATVEJ AIS

K. Sukarevičius (Vilniaus Univ. Med. fakulteto Fak. chirg. katedra).

Tinklainės atšokimas negydamas baigiasi aklumu. Traumatinių atšokimų 6-47 proc., klininė eiga sunkesnė negu dėl kitų priežasčių. Diagnozė sunkesnė dėl stiklakūnio pakitimų. Pavėlavus diagnozei atsiranda tinklainės rigidiškumas. Chirurginis gydymas — sutrumpinant akies obuolį. Autorius aprašo 180 atvejų (akių) rezultatus, lentelėse klasifikuodamas operacijų variantus kaip odenos išorinių sluoksnių rezekcijas, odenos rifliavimą, invaginaciją ir cirkliąžą. Autorius siūlo plačiau akies sutrumpinimo operacijas naudoti, nes anatomiciniai ir funkciniai rezultatai tinklainės atšokimų atvejais daug geresni, negu taikant kitus gydymo metodus.

Sveikatos Apsauga, 1974, 8, 11-14

KORANINIŲ IR NEKORANINIŲ INKSTŲ GELDELIŲ AKMENŲ KLINIKINĖS EIGOS YPATUMAI

A. Radavičius, T. Bekeris (Kauno Medicinos institutas)

Inkstų akmenligė yra endemiška Lietu-

voje, kai kur serga 1,1 proc. gyventojų, urologijos skyriuose sudaro 25-30 proc. visų ligonių. Autoriai išnagrinėjo 247 ligonių istorijas ir tyrimus, iš jų 26 proc. turėjo koralinius akmenis, iš jų 80 proc. moterims. Koraliniai geldelių akmenys retai sukelia inkstų dieglius, rečiau hematurija, palyginus su nekoraliniais. Abipusiai akmenys 15 proc. ligonių. Inkstai labiau nukenčia nuo koralinių akmenų, jų nepašalinus turi tendencijos didėti ir atsirasti kitame inkste.

Sveikatos Apsauga, 1974, 6, 9-13.

Pirmieji Baikalo tyrinėtojai — lietuviai

Pirmas Baikalo ežero ir apylinkių tyrinėtojas buvęs lietuvis Benediktas Dybovskis. Jį ir Viktorą Godlevskį caras buvo ištrėmęs 12 -kai metų prie Baikalo ežero už gydymą 1863 metais sukilėlių.

Dybovskis savo autobiografijoje rašė: "Aš, daktaras Benediktas Dybovskis, Jono ir Salomėjos sūnus, gimiau Lietuvoje 1835 m., mokiausi Minkso gimnazijoje, vėliau studijavau Dorpatu (Tartu) universitete medicinos ir gamtos fakultetuose..." Vėliau gilino studijas Breslau ir Berlyno universitetuose. 1858 m. apdovanotas aukso medaliu už parašytą gamtos istorijos tema veikalą. Vėliau profesoriavo Varšuvos universitete. 1868 m. ištremiamas į Sibirą, į Baikalo ežero pakrantę, Kultuka kaimelį, kur vertėsi medicinos praktika ir laisvalaikiu tyrinėjo ežero gyvūniją: moliuskus, buožgalvius, žuvis, kirminus ir kitus gyvius. Vėliau su minėtu draugu parašė veikalą "Pietvakarių Baikalo krašto etiudai". Veikalas buvo mokslo akademijos premijuotas ir jam bausmė palengvinta — priskiriant juos prie valstiečių su teise keliauti laisvai po Sibirą. Parašė veiklą apie Tol. Rytus ir Kamčatką. Už tai buvo sugrąžintos pilietinės teisės. Mirė 1930 m.

Šalia jų, rekrutais ištremtas į Sibirą panašiom sąlygom už dalyvavimą 1863 m. sukilime buvo Jonas Čerskis. Jis laikomas geriausiu Sibiro ir Baikalo rajono geologijos ir palentologijos žinovu. 1953 m. aukščiausia Baikalo kalnyno viršukalnė pavadinta jo vardu.

Kultūros Barai, 1974, 4, 37-40

MOTERŲ SKYRIUS

Skyrių veda LAIMA ŽLIOBIENĖ

Komp. G. Gudauskienės kūrinių koncertas

Komp Giedrė Gudauskienė

Spalio 20 dieną Čikagoje, Jaunimo centre, Illinois Lietuvių Gydytojų draugijos pagalbinis Moterų vienetas surengė reikšmingą įvykį mūsų kultūriniame gyvenime: kompozitorės G. Gudauskienės kūrinių koncertą.

Giedra Gudauskienė - Nasvytytė gimė Kaune 1923 metais. Muzikos studijas pradėjo Kauno konservatorijoje, tęsė Vokietijoje, o Čikagoje, baigusi kompozicijos ir muzikologijos klasę, Rooseveltto universitete, įgijo bakalauro laipsnį. Toliau tęsė studijas Kalifornijos universitete Los Angeles (UCLA), kur studijavo pedagogiką, džazo improvizaciją bei lengvo žanro muzikinių veikalų pastatymą. Priklauso prestižinėms American Society of Composers ir American Society of Authors and Publishers draugijoms.

G. Gudauskienė atstovauja tiems pokariams kompozitoriams, kurie naudoja įvairius muzikos stilius, rašo įvairaus žanro muziką, pritaikytą prie kūrinių temos ar paskirties. Jų šūkis ne tik "menas — menui", bet "menas — žmonijai". Taip ir G. Gudauskienės kūriniuose atsispindi jos visuomeniškas, pedagoginis, patriotinis susipra-

Komp. G. Gudauskienės kūrinių koncerto dalyviai iš k. į d.: sol. R. Dabšys, Pag. mot. vieneto pirm. A. Griniėnė, sol. B. Dabšienė,

komp. G. Gudauskienė, pianistė R. Apeikytė, sol. J. Šalnienė, akt. A. Dikinis.

timas. Pavyzdžiui, ji yra sukūrusi nemažai teatro muzikos, pritaikytos jaunimui: Gyvulių teismas — Alės Rūtos, Meškiukas Rudnosiukas — Vytės Nemunėlio, Kanarėlė — K. Ostrausko, Gintaro kraštas — P. Babicko; yra išleidusi dainų mažiesiems ir paruošusi spaudai stilizuotas lietuvių liaudies dainas jauniems pianistams. Anksčiau yra kūrusi dainas bei instrumentinę muziką daugiau impresionistiniame stiliuje panaudodama lietuvių liaudies motyvus, dabar linksta į išraiškingą (ekspresionistinę), romantišką muziką ir į lengvesnį žanrą, pvz. Čikagoj sukurtą "Pasvartyk, antele" ir vėlesnį "Los Angeles vaizdai". Neaplenkia ji ir giliai išgyventų patriotinių ir religinių temų: pvz. B. Brazdžionio "Viešpaties pasaulis", J. Švabaitės - Gylienės "Requiem mano draugams" skirtą partizanams, ir dainą apie Šimą Kudirką.

G. Gudauskienės muzika švelniai moderni, turtingai harmonizuota, įgaunanti savitą išraišką ir ekspresionistines spalvas temai to reikalaujant. Dainose pasireiškia jos gabumai melodijoje, kurią nulemia poezija, o instrumentalinėje muzikoje jaučiami modernesni sąskambiai su polinkiu į atonalumą. Charakteringa jos muzikai yra gyvas ritmas, temperamento švystelėjimai ir giedri, žaisminga nuotaika, kurioje, ją pažįstantiems, atsispindi pati kompozitorė.

Nuopelnus už savo muzikinius atsiekimus kompozitorė pakartotinai priskiria savo vyrui dr. Gudauskui, be kurio nuolatinio paskatinimo ir parėmimo, ji kompozicijos meno nebūtų siekusi. Jis — ta mūza, kuri kompozitorę įkvėpė. Dėkingi jam ir mes, kurie šia muzika džiaugiamės.

Koncertą atliko iš Los Angeles atvykę pianistė Raimonda Apeikytė, solistai Birutė ir Rimantas Dapšiai ir čikagiečiai solistė Janina Šalnienė ir aktorius Algimantas Dikinis. Menininkai kūrinius perdavė su įsijautimu ir pakilia nuotaika, ką gausiai atsilankiusi Čikagos lietuvių visuomenė šiltai įvertino, nepagailėdami aplovismentų bei ovacijų. Po koncerto Pagalbinio Mot. vieneto pirmininkė Aldona Grinienė pakvietė svečius į kavinėje suruoštą Irenos Pemkienės puošnų priėmimą. Čia Pemkienės globoje svečiai dar ilgai bendravo, o Pagalbinio vieneto narės džiaugėsi viena iš savo iniciatorių, kompozitore Giedra Gudauskiene.

Laima Žliobienė

Sol. Praurimės Ragienės rečitalis

Yra sakoma, jog New Yorkas yra Amerikos kultūros ir meno centras. Manau, jog Chicago bando neatsilikti. Chicago tačiau yra lietuvių kultūros ir meno židiny. Jau vien šį sezoną yra buvę bene šeši koncertai, o sezonas prasidėjo vos prieš tris mėnesius.

Š. m. lapkričio mėn. 24 d. Chicagoje, Jaunimo centre Illinois Lietuvių Gydytojų Pagalbinio Moterų Vieneto Stipendijų Fondo valdyba, vadovaujama Alinos Lipskienės, suruošė tikrai pasigėrėtiną sol. Praurimės Ragienės rečitalį. Praurimė tikrai neturėjo vargo pajusti klausytojų susidomėjimą. Gal solistės atlikimas, o gal programos įvairumas imponavo klausytojus?!

Sol. Praurimė Ragienė

O programa tikrai buvo įvairi! Girdėjome Haendelio, Schuberto, Griego, latvių ir estų kompozitorių kūrinius, girdėjome lietuvių liaudies dainas ir mūsų kompozitorių harmonizuotas ar sukurtas dainas. Vytauto Jurgučio ciklas "Mergaitė namų šešėliuose" Chicagoje buvo girdimas pirmą kartą. Griego ciklas "Kalnų mergaitė" buvo šį sezoną

Sol. Praurimės Ragienės rečitalio dalyviai iš k. į d.: fleitistas Fred Lewis, dr. A. Lipskienė (Pag. mot. vieneto stipendijų fondo pir-

mininkė), sol. Praurimė Ragienė ir muz. M. Motekaitis.

(o gal ir iš viso) lietuvių visuomenėje dar negirdėtas. Ir operų arijos gana mažai girdėtos. (Mariettos daina iš Korngold "Miręs miestas" ir Elenos ariją iš Verdi "I Vespri Siciliani"). Didžiausią įspūdį, sakyčiau, paliko Schuberto "Piemenukas ant uolos" ir bi-sui "Gegutė" — Metrikenės atliktos trio: fleita, solistė ir akompaniatorius. Šveikinti-na naujovė! Vietomis akordai buvo tokie gražūs, jog mano bobulė sakytų "Jausdavai-si lyg dangų"... Net ir lietuviškos dainos buvo mažiau girdėtos ir atliktos su dideliu įsijautimu.

Ačiū Praurimei už tikrai malonų vakarą. Ačiū Stipendijų fondo valdybai už šio vakaro suorganizavimą. Ar nereiktų pagalvoti apie Praurimės Ragienės koncertą amerikiečių visuomenei? O gal ir kitos kolonijos galėtų pagalvoti apie šį rečitalį savose kolonijose (jei, žinoma, sol. Ragienė sutiks). Būtų gaila, jei šį rečitalį tegirdėtume tik vieną kartą. Tokio masto vakarai reti ir, manau, publikos dauguma tikrai mielai šio koncerto klausytų antrą kartą.

O gal kitų vietovių Moterų vienetai imtųsi iniciatyvos ir pasikviestų p. Ragienę. Koncertu tikrai neapsiviltų.

B. K.

Kalėdų eglutė

1974 m. gruodžio 1 d. vėl sužibo lietuviški šiaudinukai ant III. Liet. Gyd. Dr-jos Moterų Pagalbinio vieneto suruoštas ir L. Dargienės papuoštos, Kalėdų eglutės Liet. Tautiniuose namuose. Čia kas metai renkasi gydytojų šeimos su savo svečiais pasidalinti švenčių nuotaika.

Svečius sutiko ponios E. Giedraitienė ir J. Vienužienė.

Popietė prasidėjo su naujai priaugančių talentų pasirodymu, kurie čia turi progą pasireikšti ir būti su ovacijomis sutikti. Terešė Poškutė paskambino pianinu nelengvą Čaikovskio "1812 uvertiūrą", o Vidas Žlioba Nevino variacijas "Oh Susanna" tema. Dvi mažytės dainininkės Taga Gleveckaitė ir Daina Žliobaitė padainavo po dainelę. Nuotaikingą populiarų kūrinį "Nemunėlis" paskambino gabus "Vyties" orkestro muzikantas Jonas Šalna.

Antroji programos dalis ypatingai domino mažuosius: mągikų Ken Diamond ir Louise pasirodymas, kurie čia savo triukus parodyti atvyko dr. A. Ramono dėka. Tik didieji žiūrovai pasigedo paties dr. Ramono.

Programą gražia lietuviška dikcija pravedė Asta Grinytė.

Po programos Vieneto pirmininkė Aldona Grininė pakvietė svečius prie gausiai valgiais nukloto stalo pasivaikšinti. Atsakomybę už vaišes jau antri metai apsiėmusi darbščioji Janina Šalnierė, kuriai tik ant scenos, o ne virtuvėje tiktų triūsti.

Gėrimais rūpinosi Barbara Plikaitienė, pasikviesdama talkon vyrus prie šaltinio.

Stipendijų Fondo loterijoje laimė bandyti kvietė A. Lipskienė, V. Kaunienė ir Pr. Ragienė.

Vaikų džiaugsmui 'iš Lietuvos' atkeliavo Kalėdų Senis (K. Čepaitis) ir juos pakalbines traukė dovaną po dovanos iš didžiojo maišo.

Gražioj nuotaikoj praėjo ši gydytojų šeimų šventė. Nenoromis skirstėmės namų link.

ONA STROPUTĖ-KAŠKELIENĖ, dabar gyvenanti Australijoje, buvo atvykusi į Los Angeles aplankyti savo tėvų ir kitų giminių. Australijoje Kaškeliai yra gražiai įsikūrę, augina tris vaikučius, o daktaras turi plačią medicinos praktiką.

Dail. RIMGAILĖ ZOTOVIENĖ ne tik nevalo sniego Detroite, bet, būdama Floridoj, Atlanto bangų įkvėpta, daug kuria. Jos paveikslų paroda bus Palm Beach 1975 vasario 15 d.

SOFIJA JASAITIENĖ (dr. Domo Jasaičio žmona) 1974 m. lapkričio 27 d. buvo sužeista automobilio nelaimėje (nesunkiai).

Solistė PRAURIMĖ RAGIENĖ, prieš pat savo dainų rečitalį, dainavo Lietuvos Dukterų dr-jos rudens baliuje (Jaunimo centre, 1974 m. lapkr. 16 d.).

Dr. GENOVAITĖS ir ALGIRDO MACIŪNŲ dukra Jūratė Landwehr 1974 m. lapkričio 11 d. gavo doktorato laipsnį iš matematikos Ann Arbor universitete, Michigan. Kita dukra — Danutė Mockienė yra gavusi medicinos daktarės laipsnį 1966 m., o jos vyras Vytautas Mockus — odontologijos daktaras.

IRENA PEMKIENĖ vadovavo Lietuvių Fondo pirmojo milijono užbaigimo baliui 1974 m. lapkričio 23 dieną Jaunimo centre, Chicagoje.

VYTAUTAS RADZIVANAS, dr. Apolonijos ir dr. Broniaus Radzivanų (New York) sūnus, išmokė savo universitete (Manhattan) studentus lietuvišką Kalėdų "Linksmą giesmę".

Šio skyriaus vedėja LAIMA ŽLIOBIENĖ su šeima Kalėdų atostogas praleido dr. A. ir J. Juozevičių vasarvietėje — Sanibel saloj (prie Ft. Meyer, Floridoj). Jiems tik išvykus atgal į snieguotą Illinois, ten atsirado dr. J. ir J. Meškauskai.

SOFIJA OŽELIENĖ parašė atsiminimų knygą "Dienų vitražai". Išleido "Draugo" leidykla.

LEONIDA DARGIENĖ išrinkta Balzeko Muziejaus metimo banketo pirmininke. Šiais metais bus pagerintas Simas Kudirka, kaip "Man of the Year". Banketas įvyko sausio 19 d. Martinique restorane.

ALDONA GRINIENĖ buvo kviesta dalyvauti Liet. Veterinarijos Gydytojų draugijos 25-ųjų metų veiklos minejime 1974 m. gruozio 7 d. Jaunimo centre. Ji sveikino susirinkusius III Pag. Mot. vieneto vardu. Jaunimo centro laikraстыje "Musų Žinios" patalpintas jos gražus aprašymas apie šio vieneto veiklą. Šiuo metu rūpinasi vasario 8 d. Jaunimo centre rengiamo "Mardi Gras" jaunimui pasisekimu, kurį organizuoja dr. A. Paulius, talkon pasikvietęs kitas organizacijas.

STASĖ PAUTIENIENĖ, vaidinusi su Los Angeles dramos sambūriu J. Gliaudos "Naktyje" sudėtingą motinos rolę, Trečiajame Dramos Festivalyje, įvykusiame padėkos savaitgalyje Jaunimo centre, pelnė geriausios aktorės žymenį.

NIJOLĖ TREČIOKIENĖ, nepasitenkinusi Urbanoje baigtomis anglų kalbos ir literatūros studijomis, 1974 m. pavasarį išigijo Juris Doctor laipsnį Southwestern universitete, Lo Angeles. Dvi vasaras dar spėjo lankyti universitetą Londone. Dabar ruošiasi laikyti valstybinius teisės egzaminus. Augina dvi mažametes dukrytes, Iną ir Rasą.

Newyorkietės ponios šnekasi. Iš k. į dešinę: p. Jančauskienė ir p. Avižonienė.

Nuotr. dr. V. Paprocko

A. A. LAIMOS PAULIENĖS mirties medinės buvo paminėtos 1974 m. rugsėjo 15 d. misionis revų jezuitų kopijčioje. sv. Kazimero kapinėse buvo pašventintas didingas ir simpouskas R. Mozonausko sukurtas paminklas ant jos kapo. Apeigoms pasibaigus, dalyviai buvo šeimos pakviesti į Tautinius Namus pietų. Gausus jų skaičius bylojo, kad a. a. Laimos atminimas teoera gyvas ir brangus.

VANDA BALUKIENĖ išrinkta pirmininke veiklos Lietuvių Moterų Daugminkų draugijos. Jai valdyboje taikminkauja Marija Ambrozaitienė, Dalia Alekšienė, dr. Aldona Valienė ir Ada Sutkuvienė. Jos yra surengusios ir su savo kuriniais dalyvavusios eileje parouų, skirtų amerikiečių visuomenei. 1974 gruozio 6-12 dienomis šios draugijos paroua vyko jaunimo centre.

ADA SUTKUVIENĖ nepagaili savo laiko lietuvių jaunimo auklėjimui — Lemonto li-tuanistmeje mokykioje moko šeštąjį skyrių. Jos meniskomis iliustracijomis papuosti daugelis "Eglutės" žurnalo numerių. 1974 m. gruozio menesio leianys turi net septynas jos puikiai atliktas iliustracijas. Lapkricio menesį ji moke (keietoje pamokų) gaminti lietuviskus kalėcinius papuošalus.

Daktarai VIDA ir VACLOVAS TUMASO-NIAI džiaugiasi pagaliau tapę seneliais, jų dukrai Eglei ir Kęstučiui Germanams susilaukus pirmgimės dukrelės — Nidos.

Dr. ALGIMANTAS ir VIDA GLEVECKAI balandžio 24 d. susilaukė sūnaus. Jis pakrikštytas Algimantu Petru: tėvelio ir senelio a. a. dr. Strimaičio vardais. Broliuku džiaugiasi jo mažos sesutės Tega ir Nida.

III. L.G.D. Moterų pagalbinis vienetas sprendžia gyvybinius reikalus. Pirmaininkė A. Gri-

nienė duoda pašcutinius nurodymus.

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

KRONIKA

MOKSLO PAKOPOMIS

Dr. Henrikui ARMONUI (Baltimore, Md.), buvusiam "Medicinos" redaktoriui, š. m. (1974) buvo suteikta "Fellow of American Academy of Family Physicians" titulas. Atrodo, kad dr. Armonas gali lengviau atsikvėpti po redagavimo vargų. Visus kolegas, smarkiai palypėjusius mokslo pakopomis, sveikiname!

Dr. Henrikas Armonas

Dr. Algimantas GLEVECKAS (Chicago) gavo akių ligų specialybės titulą (diplomate) 1974 m.

Dr. Algis PAULIUS, III. Liet. Gydytojų draugijos pirmininkas, 1974 metų rudenį išlaikė ortopedinės chirurgijos specialybės egzaminus.

Dr. PAULIUS su naujom idėjom judina Illinois gydytojus: paskelbė pramoginės dainos konkursą, 1975 m. vasario 8 d. ruošia kartu su kitomis organizacijomis kaukių balių. Jis ir krikšto tėvas — Chicagos Jaunimo

Dr. Algis Paulius

centro choro "Audros" ir studentų vokalinio vieneto "Vaivos".

RAŠOME

M. A. ŽEMAITIS, "Alteration of the binding constants of malathion and carbyryl to cytochrome P-450 due to hydrolysis by rat hepatic microsomal esterases" (Chem. - Biol. Interactions, 8 (1974) 415-420).

A. C. GWAZDAUSKAS, "Thermal changes of the bovine uterus following administration of estradiol-17B1,2" (Journal of Animal Science, Vol. 39, No. 1, 1974).

Kostas P. VATSIS, "Ethanol and drug metabolism in mouse liver microsomes subsequent to lipid peroxidation - included destruction of cytochrome P-450" (Biochemical and Biophysical Research Communications Vol. 61, No. 1, 1974).

Dr. Zenono DANILEVIČIAUS daug pasirašytų (dar daugiau nepasirašytų) vedamųjų matėsi JAMA puslapiuose.

Dr. K. PAUTIENIS, "Rūkymas ir širdies ligos" ("Naujienos", 1974, lapk. 25-26 d.).

Dr. D. DEGESYS, "Žmonijos prieauglio problema" ("Dirva", 1974, lapk. 22 d.).

Ramūnas KONDRATAS, "Juozapo Trakto mokslinių idėjų evoliucija" ("Metmenys", Nr. 28, 1974).

Lietuviškoj periodikoj (be sveikatos skyrių vedėjų dr. J. ADOMAVIČIAUS ir dr. A. J. GUSENO) matėsi ir kitos pavardės.

Dr. Aurelija BARTKUS (Santa Monica, Calif.) "Evening Outlook" dienraštyje (lapkr. 19 d.) reikalauja, kad už kviečius Rusijai būtų atitrauktas rusų divizijos iš pavergtų tautų.

AUKOJAME

Dr. Sofija ŠIMOLIŪNIENĖ (St. Peterburg, Fla.) aukoko "Draugo" dienraščiui 1,000 dol. Dr. Šimoliūnienės rūpesčiu buvo atgabenti a. a. vyro palaikai iš Vokietijos į Ameriką.

Dr. A. ir dr. A. LIPSKIAI paaukoko Jaunimo centro (Chicagoje) vakarienės metu vykstančiai loterijai 500 dol.

Dr. R. ir dr. G. SIDRIAI, dr. A. MACIŪNAS vėl buvo gal vieni iš skubiausių aukotojų Balfó vajujaus proga.

Daugelis aukoko Simo Kudirkos fondui.

Prel. Krupavičiaus paminklui aukoko dr. A. RUGIENĖ, dr. J. ZUBRICKAS, dr. S. DAUGĖLA, dr. J. REINYS ir k.

Trečiajam Teatro festivaliui aukoko dr. K. ir M. AMBROZAIČIAI ir k.

Chicagos Lietuvių Operos mecenatai dr. B. ir G. BISKIAI.

Anapilio (Kanada) statybai aukoko dr. V. MICKUS.

Tautos Fondui Toronte aukoko dr. O. ir J. GUSTAINIAI, dr. A. BARKAUSKAS ir k.

Kento universiteto lietuvių kalbos stipendijoms aukoko dr. V. STANKUS, dr. A. RAZMA.

Dr. V. DARGIS įstojo mecenatu "Tautinės minties keliu" knygai išleisti.

Dr. S. ir dr. M. BUDRIAI, dr. P. JARAS ir dr. A. KURGONAS buvo premijų mecenatai fotografų parodoj (lapkričio mėn., Chicagoje):

Vietoj Kalėdinių koretelių ir šiais metais daugelis gydytojų aukoko kultūriniam reikalams: P. ir S. Kisieliai, A. ir R. Zotovai, A. ir K. Valiuškiai, A. ir E. Razmai, B. ir V. Motušai, A. ir G. Pustelnikai, A. ir E. Miliai, A. ir O. Čerškai, E. ir M. Ringai, M. ir A. Vygantai, K. ir I. Pemkai.

KELIAUJAME

Dr. Marija ir A. ŽEMAIČIAI (New Jersey) su gydytojų grupe važinėjo po Braziliją, Afrikos kraštus ir Angliją.

Dr. G. ir dr. E. MATAI (Ohio) važinėjo po Europos kraštus.

Dr. D. ir prof. V. BIELIAUSKAI (Cincinnati, Ohio) buvo išvykę į Šveicariją, į mediciniškas konferencijas.

Dr. E. ir M. LENKAUSKAI (Cleveland, Ohio) buvo išvykę į Tolimuosius Rytus bei Braziliją.

Dr. Algirdas RAMONAS (Chicago, Ill.) lankėsi Ispanijoje.

Dr. K. PAPROCKAITĖ-ŠIMAITIENĖ (Forest Hills, New York) dalyvavo Mexico City tarptautiniame gydytojų suvažiavime.

Dr. Jonas KUNCA (Argentina), buvo išvykęs į Europą ir Š. Ameriką ne tik paatostogauti, bet ir susipažinti su Europos modernios medicinos laimėjimais. Dr. Kunca turi didelę sanatoriją Mendozos provincijoje, Tunnyan mieste.

Dr. Audra DEVEIKYTĖ (Chicago, Ill.) keliauvo su savo motina po Europos valstybes.

Dr. A. ir O. VABALAI (Venezuela) buvo atvykę į JAV.

Kun. dr. F. BENDORAITIS grįžo iš Europos į Brazilijos Amazonės sritį. Europoje savo ligoninei gavo vaistų, rentgeno aparatą ir k.

KRONIKA

Dr. A. MILAŠIŪTEI (Urugvajus) buvo su-ruoštas pagerbimas už nemokomą gydymą Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos narių.

Dr. J. SIMANAUSKAS (Argentina) be profesinio dirba ir visuomeninį darbą. Dar negirdėti, kaip jam pasisekė suburti lietuvių gydytojus. Jis net dainuoja kvartete "Ait-varai".

Dr. Vytautas BYLAITIS, V. Vokietijos Liet. Gyd. klubo pirmininkas, buvo išrinktas į Vokietijos LB tarybą.

Dr. Rimui ir Aušrai KARKAMS (Toronto) gimė pirmgimė dukrelė Adrijana Marija.

Kanados Lietuvių Katalikų moterų draugija atšventė 25-rių metų jubiliejų. Minėjamą atidarė draugijos pirmininkė dr. O. GUSTAINIENĖ. Kalbėjo dr. A. LUKIENĖ, kuri buvo ne tik viena iš draugijos kūrėjų (1949 m.) bet ir aktyvi narė iki šių dienų. P. SUNGAILIENĖ skaitė paskaitą apie psichinės sveikatos apsaugą.

Dr. M. ŽUKAUSKIENĖ vadovauja Lietuvių Moterų Federacijos New Yorke klubui.

Dr. Antanas VALIUŠKIS, (Providence, R. I.) LB apylinkės pirmininkas, išrūpino iš savo senatoriaus J. O. Pastore 75.000 dol. lietuviškom programom per Radio Liberty.

Dr. Vladas LELIS š. m. gruodžio 15 d. Rochesteryje, N. Y. skaitė paskaitą apie kraujo spaudimo pavojus žmogaus sveikatai.

Dr. Denis MAŽEIKA (Bufalo, N.Y.), Vyčių Lietuvos Reikalų komiteto pirmininkas, išsiuntinėjo visiems nariams pranešimą, kad reaguotų laiškais į įvairius Lietuvos laisvinimo įvykius (pav. dėl Simo Kudirkos, dėl Australijos žygių išduodant Lietuvą ir t. t.) Vyčiai tikrai daug pasidarbavo ir darbuojasi Lietuvos labui.

Dr. EDMUNDAS ir MILDA LENKAUSKAI, keliaudami į Tolimuosius Rytus, buvo sustoję Sao Paulo, Brazilijoje, kur Milda, kaip PLB valdybos atstovė, tarėsi Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso rengimo reikalais.

Prof. dr. Jonas PUZINAS ("Lietuvos Medicinos" vyriausias redaktorius), žinomas mokslininkas — proistorikas, spaudos ir visuomenės darbuotojas, persikėlė į Chicagą. Jam sutikimas buvo suruoštas Liet. Moterų klubų federacijos Chicagos klubo ir Lietuvių Tautinių Namų 1974 m. gruodžio 15 d.

Dr. Leopoldas TREČIOKAS (Los Angeles) kaip neurologas ne tik dirba savo dviejuose kabinetuose, bet ir dėsto Californijos universitete.

Dr. K. PAUTIENIS, aktyvus šaulių sąjungos veikėjas (Clevelando kuopos pirm.), buvo R. Kalantos kuopos (St. Petersburg, Fla.) vėliavos kūmu. Dr. Pautienis aplankė ir Juno Beach kuopą (abi tos kuopos įkurtos dr. Pautieniaus rūpesčiu), kur skaitė paskaitą apie rūkymą ir širdies ligas. Jis dažnai skaito paskaitas ir Clevelande (ilustruodamas filmomis).

Dr. Dainius DEGESYS (dr. Romos ir dr. Danieliaus Degesių sūnus), baigęs dantų chirurgiją ir gydymo praktiką Clevelando Veteranų ligoninėje, atidarė dantų gydymo kabinetą Euclid Medical plazoje, Euclid, Mich. Be praktikos kabinete, jis dirba kaip instruktorius Case Western Reserve School of Dentistry. Sėkmės jaunam daktarui.

Dr. P. ATKOČIŪNAS vėl išrinktas Cicero Altos skyriaus pirmininku 1975 metams.

Prezidento Ant. Smetonos 100 metų gimimo sukaktis buvo plačiai paminėta įvairiose vietovėse. Ta proga dr. A. BUTKUS kalbėjo BOSTONE, o dr. P. ŠVARCAS St. Louis.

Dr. Romas POVILAITIS, ne tik sunkiai dirba kabinete, veda odontologijos skyrių šiame žurnale, bet ir mėgsta bei sugeba daryti gražius rankdarbius. Kas buvo jo namuose, galėjo daktaro "nagingumu" pasigėrėti. Kai kurie jo gintaro ir vario darbai buvo išstatyti š. m. spalio 5-6 d. Jaunimo centre (gintaro dirbinių parodoje).

Dr. Johana Danilevičienė, p. Marija Rudienė, dr. Eugenijus Gedgaudas ir dr. Zenonas Danilevičius 8-jo Liet. Kongreso Chicagoje (1974 m. rugsėjo mėn.) proga.

*Gydytojai ir ponios 8-jo Liet. Kongreso Chicagoje (1974 m. rugs. mėn.) bankete.
Nuotr. dr. K. Ambrozaičio*

Simuž Kudirkai pagerbti Chicagoje (1944 m. lapkričio 17 d.) daug triūso pridėjo gydytojai: K. BOBELIS, A. RAZMA, G. BALUKAS, P. KISIELIUS, A. AMBROZAITIS, J. VALAITIS ir kt. Simo Kudirkos priėmimo Wash-

ingtone dalyvavo dr. K. BOBELIS ir dr. V. DARGIS.

Dr. K. BOBELIS, Altos pirmininkas, buvo plačiai paminėtas "Lietuvių Dienose" (1974 m. lapkr. mėn.).

Dr. K. AGLINSKAS pasveikino akademikus skautus jų 50 m. sukakties proga Fraternitas Lithuanica vardu (1974 m. spalio mėn.).

Dr. V. DARGIS, aktyvus korp. Neo Lithuania veikėjas, vis labiau reiškiasi kaip kalbėtojas viešuose parengimuose ir minėjimuose.

Dr. J. MEŠKAUSKAS, dr. J. GLIAUDELIS išrinkti į Am. Katalikų Federacijos valdybą (1974 m. lapkr. 30 d.). Kandidatais liko dr. E. REPŠIENĖ ir dr. A. RUGIENĖ.

Prof. dr. Stasys JANKAUSKAS ir prof. dr. J. MEŠKAUSKAS sveikino Žemės Ukio Akademiją 50-tos sukakties proga (Chicagoje, 1974 m. spalio 12 d.).

Dr. Z. DANILEVIČIUS, be savo sunkaus darbo JAMA kėletos skyrių redagavimo, aktyvus ir lietuviškoj veikloj. Jis aktyviai reiškiasi Lietuvių Bendruomenėj bei Chicagoj įkurtame Spaudos klube.

Dr. P. SUTKAUS nuotrauka buvo pailiustruotas "Am. Medical News" (š. m. gruodžio 9 d.), o dr. A. PRUNSKIENĖS ir dr. O. VAŠKEVIČIUTĖS — "Family Practis News" (š. m. gruodžio 1).

Dr. P. KISIELIUS, Ateitininkų Federacijos vadovas, intensyviai organizuoja su sąjungomis jubiliejinę stovyklą (1975 m. Dainavoje) bei Kongresą (1977 m.). Jis skaitė paskaitą "Narkotikai ir jaunimas" 1974 m. lapkr. 12 d. Cicero mieste.

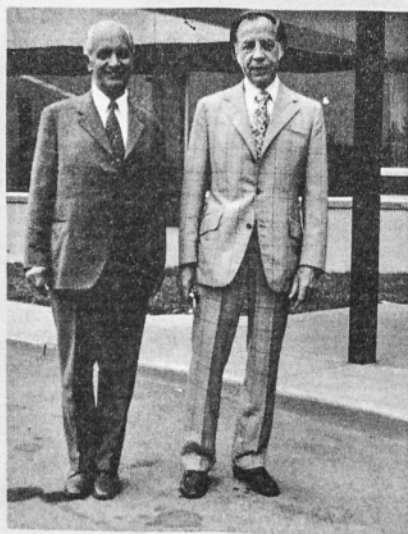
Dr. J. ADOMAVIČIAUS pastangomis Alverdai išigijo antrus didelius namus Lietuvių Sodybai Chicagoje. Tai daug energijos ir pasišventimo vaisius, kuriuo naudojasi daugelis lietuvių senelių.

Dr. A. ČIURIS, pradėjo dirbti kaip asso. profesorius Chicagos Medicinos mokykloje. Dėsto klinikinį kursą.

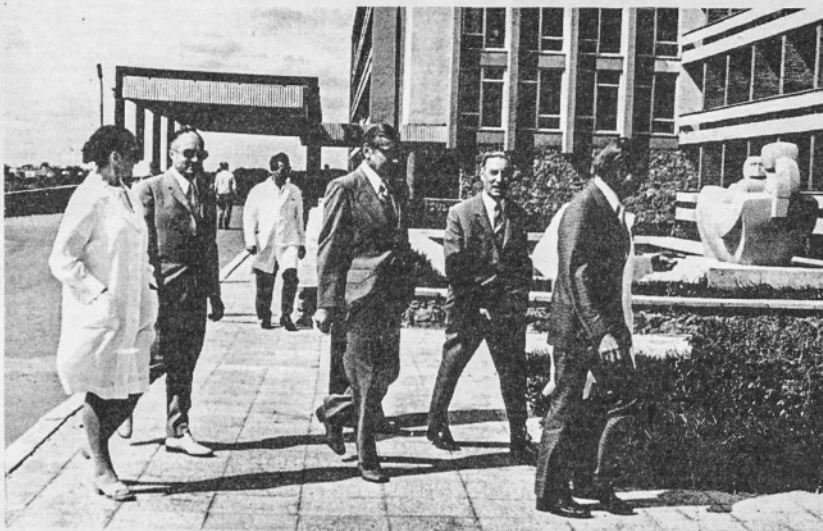
Dr. Aleksandras PAREIGIS sukūrė šeimą.

*Egzotiški Chicagos gydytojai
Nuotr. dr. K. Ambrozaičio*

Dr. V. Tumasonis apardo šv. Kryžiaus ligoninę Chicagoje dr. P. Jašinskui.

Dešinėj — prie Kauno klinikų (1973 m.) dr. V. Tumasonis, dr. P. Jašinskas, dr. Jucius, dr. R. Vienužis, dr. E. Bagdonas ir kiti gydytojai.

Kauno klinikų direktorius prof. P. Jašinskas savo kabinete su dr. V. Tumasoniu ir dr. Jucium (1973 m.)

1974 m. rugsėjo mėn. J. A. Valstybės besilankančioje Sovietų Sąjungos turistinėje grupėje buvo ir du lietuviai. Vienas iš jų — prof. dr. Petras JASINSKAS, Kauno klinikų direktorius. Grupė Chicagoje buvo sustojusi tik dvi dienas. Dr. P. Jašinskas pasimatė su dr. V. Tumasoniu ir jam buvo aprodyta šv. Kryžiaus ligoninė. Svečias domėjosi operacinėmis ir sterilių medžiagų paruošimu.

Korektūros klaidų „Medicinos“ žurnale buvo ir bus. Vienur jų bus daugiau, kitur mažiau. Ypač neatleistinų klaidų buvo padaryta praėjusiam numeryje. Bet, kada paruošto žurnalo medžiaga išgulėjo spaustuviėje daugelį mėnesių ir korektūros klaidos kai kur buvo dar net „pagražintos“, redaktoriui liko tik 2 galimybės: arba vėl laukti keletą mėnesių, kol bus tinkamai pataisyta, arba žurnalą sulaikyti. Redakcija, pasitikėdama kolegų supratimu ir pastebėjimu, kur yra korektūros klaida, žurnalą išsuntinėjo. Šia proga redaktoriui nori atsiprašyti nebent buvusios „Lietuvių Gydytojų Biuletenio“ redaktorės gerb. dr. M. Budrienės, kurios oficialus mokslinis titulas turėtų skambėti šitaip: „Diplomate of American Board of Allergy and Immunology“ („Medicina“ Nr. 2(47), p. 109).

Pradedant šiuo numeriu, „Medicina“ siūrenkama „Draugo“ spaustuviėje, o spausdinama Morkūno spaustuviėje. Reikia tikėtis, kad žurnalo periodiškumas pagerės ir kai kurie nesklaidumai bus išvengti.

Red.

MIXTURA

Skyrių veda dr. K. AMBROZAITIS

Skirta poilsiui, ne terapijai

Dr. G. Balukas: "Razma, maurai ne maurai, fondas mauna kiaurai..."

Dailininkas dr. A. Lipskis: "Imu šią merginą, nors ir iš molio darytą..."

10-tas PLGS suvažiavimas jau ne už marių: dr. F. Kaunas praktikuojasi rinkiminei kampanijai.

Dr. J. Balčiūnas diriguoja prof. V. Marijonišį, o šis nepajėgia taip žemai paimti.

Dr. P. Tunkūnas, sutikęs Chicagoje Vasario 16 gimnazijos direktorių dr. V. Natkų, aškina vieno piršto reikšmę gyvenime ir medicinoje.

Dr. A. Milius: "Vyrų, kas prieš mane — atsisistokite!"

Dr. P. Tunkūno užpatentuotą vieno piršto teoriją su džiaugsmu priėmė ir dr. A. Razma.

Meno gerbėjas dr. A. Razma vienoj meno parodoj užklausė dr. A. Lipskienę: "Sakyk, Alina, kokia dabar gaidžio kaina rinkoje?"

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga

10-to PLGS SUVAŽIAVIMO 1975 M. GEGUŽĖS 23 - 25 D. CHICAGOJĖ

PROGRAMOS PAGRINDAI

(gali būti pakeisti)

Pirmininkas

GEDIMINAS K. BALUKAS, M.D.
1836 W. 93rd St.
Chicago, Ill. 60620
(312)239-4683

Sekretorius - išdininkas

MINDAUGAS VYGANTAS, M.D.
1720 Central Ave.
Wilmette, Illinois 60091
(312) 251-6503

Vicepirmininkai

VACYS ŠAULYS, M.D.
2639 W. 86th St.
Chicago, Ill. 60652
(312) 476-5848

VYTAUTAS MAJAUSKAS, M.D.
23736 Joy Rd.
Detroit, Mich. 48200

STASYS PACEVIČIUS, M.D.
87 Riverwood Parkway
Toronto 18, Ontario
Canada

„Medicina“ redaktorius

KAZYS PEMKUS, M.D.
1022 Beau Brummel Dr.
Sleepy Hollow, Dundee
Ill. 60118

Direktoriai

A. PACEVIČIUS, M.D.
A. ZOTOVAS, M.D.
A. ČEPULIS, M.D.
D. GIEDRAITIS, M.D.
V. VAITKUS, D.D.S.
R. SNIPAS, M.D.

Revizijos Komisija

LEONIDA GIEDRAITENĖ, M.D.
BRONIUS RADZIVANAS, M.D.
VACLOVAS TUMASONIS, M.D.

Garbės Teismas

VYTAUTAS AVIŽONIS, M.D.
HENRIKAS BRAZAITIS, M.D.
BALYS MATULIONIS, M.D.

Gegužės 23 d. (penktadienis).

7:30 (p. p.) Parodas atidarymas Čiurlionio galerijoje (dalyvauja dailininkės M. Ambrozaitienė, V. Balukienė ir A. Sutkuvienė).

Gegužės 24 d. (šeštadienis).

8:30-10:30 Komisijų posėdžiai.
10:00- 1:00 Darbo posėdžiai (I dalis).
3:00 Suvažiavimo atidarymas (dr. A. Paulius).
Himnai.
PLGS Centro valdybos pirmininko dr. G. Baluko žodis.
Sveikinimai (tik raštu).
4:00 Prof. dr. P. Avižonio 100 metų gimimo paminėjimo akademi-
ja.
(Prof. dr. J. Puzinas — „Avižonis — visuomenininkas“,
dr. P. Bagdas — „Avižonis — mokslininkas“).
6:30 Pažinčių atnaujinimas.
7.30 Vakarienė („Antro Kaimo“ programa).

Gegužės 25 d. (sekmadienis).

10:00 Pamaldos (T. Jėzuitų koplyčioje ir Tėviškės parapijoje).
11:00 Korporacijų pusryčiai.
1:30 Mokslinės paskaitos.
dr. Vainutis Vaitkevičius: „Kasdieninė vėžio chemoterapija“,
dr. Dainā Variakojytė: „Mycosis fungoides ir kitos
lymphomos“,
dr. Vytautas Užgiris: „Reprodukcinio ciklo nutraukimas“,
dr. Meilutė Biskienė: „Alkoholikų rehabilitacija“,
dr. Jonas Valantiejus: „Mediciniškos problemos 3-jo pasaulio
kraštuose“.
5:30 Darbo posėdžiai (II dalis).
7:00 Vakarienė (programą atlieka kursų kolegos).

Suvažiavimas įvyks
Sheraton-Chicago viešbutyje
505 North Michigan Avenue
Chicago, Illinois 60611
Tel. (312) 9444-4100

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga

Pirmininkas

GEDIMINAS K. BALUKAS, M.D.
1836 W. 93rd St.
Chicago, Ill. 60620
(312) 239-4683

Sekretorius - išdininkas

MINDAUGAS VYGANTAS, M.D.
1720 Central Ave.
Wilmette, Illinois 60091
(312) 251-6503

Vicepirmininkai

VACYS SAULYS, M.D.
2639 W. 86th St.
Chicago, Ill. 60652
(312) 476-5848

VYTAUTAS MAJAUSKAS, M.D.
23738 Joy Rd.
Detroit, Mich. 48200

STASYS PACEVIČIUS, M.D.
87 Riverwood Parkway
Toronto 18, Ontario
Canada

„Medicina“ redaktorius

KAZYS PEMKUS, M.D.
1022 Beau Brummel Dr.
Sleepy Hollow, Dundee
Ill. 60118

Direktorai

A. PACEVIČIUS, M.D.
A. ZOTOVAS, M.D.
A. ČEPULIS, M.D.
D. GIEDRAITIS, M.D.
V. VAITKUS, D.D.S.
R. ŠNIPAS, M.D.

Revizijos Komisija

LEONIDA GIEDRAITIENĖ, M.D.
BRONIUS RADZIVANAS, M.D.
VACLOVAS TUMASONIS, M.D.

Garbės Teisėms

VYTAUTAS AVIŽONIS, M.D.
HENRIKAS BRAZAITIS, M.D.
BALYS MATULIONIS, M.D.

Ruošimės dalyvauti
X-tame PLGS suvažiavime
1975 m. gegužės 24 - 25
Chicagoje.

Pasimatykime,
pabendraukime,
išsiaiškinkime ir
dirbkime kartu.

MEDICINA

c/o Mrs. L. Dargis
10326 Kipling St.
Westchester, Ill. 60153
U.S.A.